

2009.GADA RUDENS SESIJA SAEIMĀ

DARBS KOMISIJĀS

21.08.2009. – 22.12.2009.

SATURS

SAEIMAS KOMISIJAS	4
ĀRLIETU KOMISIJA	5
BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA.....	11
JURIDISKĀ KOMISIJA	17
CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA	24
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA	29
AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA	35
VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA	41
TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA.....	47
SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA.....	55
MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA	59
PIEPRASĪJUMU KOMISIJA.....	61
PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA	63
SAIMNIECISKĀ KOMISIJA.....	65
NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA.....	67
PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA.....	69
EIROPAS LIETU KOMISIJA	71

Godātie lasītāji!

Tuvojas Ziemassvētki un noslēdzas Latvijas Republikas Saeimas rudens sesija. 2009.gadā tā bijusi ļoti smaga un saspringta. Visas sesijas garumā parlamentā, valdībā un sabiedrībā notika asas diskusijas par valsts budžetu nākamajam gadam, par to, cik daudz, kā un ko ekonomēt. Par to, kā panākt, lai izmaiņas nodokļu sistēmā, kas pavadīja 2010.gada valsts budžeta pieņemšanu, ne tikai palielinātu valsts budžeta ieņēmumus un palīdzētu nodrošināt budžeta konsolidācijas procesu, bet arī neuzliktu iedzīvotājiem un uzņēmējiem nepanesamu nodokļu slogu, kas ilgtermiņā varētu nevis sildīt, bet gan vēl vairāk atdzēsēt ekonomiku. Protams, kaislības ap budžeta pieņemšanu noteica arī spriedzi Saeimas darbā.

Tomēr, neraugoties uz grūto situāciju valstī un uz ārkārtīgi sarežģīto nākamā gada budžetu, esmu pārliecināts, ka smagākais jau ir aiz muguras. Ir pieņemti lēmumi, kas nodrošina izmaiņas nodokļu politikā un, kaut arī uzliek papildu nodokļu slogu, tomēr izbeidz ieilgušo nestabilitāti un neprognozējamību, tātad – nodrošina iespēju uzņēmējiem plānot savu darbību jaunajos apstākļos. Ir labotas iepriekš pieļautās kļūdas un invalīdiem atcelti pensiju ieturējumi, atjaunotas nodokļu atlaides, ziedojot sabiedriskā labuma organizācijām. Lai uzlabotu sociālo situāciju, veikti grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas paredz valsts līdzfinansējumu garantētā minimālā ienākuma un dzīvokļa pabalsta izmaksai. Apstiprināts arī jauns likums pacientu tiesību aizsardzībai.

Saeimas rudens sesija bija zīmīga ar arvien aktīvākām diskusijām starp parlamentu, sociālajiem partneriem, nevalstiskajām organizācijām un pašvaldībām. Tiklīdz Saeimā tika saņemts valsts budžets, es aicināju visas puses uz diskusiju, lai pārrunātu sadarbību budžeta veidošanas gaitā un meklētu visām pusēm pieņemamākos kompromisus dažādu jautājumu risināšanā. Arī pašas nevalstiskās organizācijas ir atzinušas, ka sadarbība ar parlamentu kā partneri ir uzlabojusies. Piedaloties lēmumu pieņemšanas procesā, sabiedrībai kļūst skaidrāka gan pieņemto lēmumu motivācija, gan to sagatavošanas gaita. Protams, dialogs ar sabiedrību likumdošanas procesā vienmēr ir pilnveidojams – par to liecina arī protesta akcijas saistībā ar grozījumiem Dzīvnieku aizsardzības likumā.

Rudens sesijā paveiktais ir tikai viens no atskaites punktiem parlamenta darbā. Saeima jau pavisam drīz no valdības gaida programmu konceptuālām un visaptverošām pārmaiņām valsts pārvaldē. Līdzīgas programmas jārada mūsu tautsaimniecības konkurētspējas veicināšanai un veselības un izglītības sistēmu reformai. Ja 2010.gada budžeta pieņemšanas gaitu un veidu mēs varam nosaukt par „krīzes budžeta pieņemšanu”, tad nākamajiem valsts attīstības soļiem jābūt plānotiem tā, lai netiktu pieņemti sasteigti un vēlāk koriģējami lēmumi.

Līdz ar rudens sesijas noslēgumu tuvojas arī Jaunais gads. Novēlu visiem Latvijas iedzīvotājiem Jaunajā gadā noticēt sev, izvirzīt jaunus mērķus un rast spēku šo mērķu sasniegšanai!

Patiesā cieņā,

Gundars Daudze,
Saeimas priekšsēdētājs

SAEIMAS KOMISIJAS

Pēc Saeimas sanāksšanas parlaments izveido komisijas, nosakot to locekļu skaitu un uzdevumus. Komisijas tiek veidotas, ievērojot frakciju proporcionālu pārstāvību. Izņēmums ir Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija un Nacionālās drošības komisija, kurās ir pa vienam pārstāvim no katras frakcijas. Darbu sagatavošanai vai sevišķu uzdevumu veikšanai komisija var izveidot ne vairāk kā divas apakškomisijas. Savukārt atsevišķu likumdošanas uzdevumu veikšanai Saeima var veidot speciālas komisijas, tāpat noteiktiem gadījumiem var iecelt arī parlamentārās izmeklēšanas komisijas.

Parlamentā pastāvīgi darbojas Saeimas kārtības rullī noteiktās komisijas, kas strādā noteiktā likumdošanas jomā vai pilda citus uzdevumus, piemēram, izskata deputātu pieprasījumus, vērtē publisko izdevumu pamatotību, izskata iespējamus deputātu ētikas pārkāpumus vai izvērtē Latvijas nacionālās pozīcijas Eiropas Savienības (ES) jautājumos. Patlaban Saeimā darbojas 16 komisijas un deviņas apakškomisijas.

Saeimas komisijas sagatavo izskatīšanai lietas, kas tiek apspriestas Saeimas sēdēs. Pamatojoties uz Saeimas lēmumiem, komisijas izskata likumprojektus, priekšlikumus un iesniegumus.

Otrs komisiju darba virziens ir izpildvaras darbības uzraudzīšana, izskatot sabiedrībā aktuālus jautājumus un spriežot par nepieciešamajiem uzlabojumiem ministriju, valsts un pašvaldību iestāžu darbā. Komisijas organizē regulāras tikšanās ar ministriem vai attiecīgo institūciju pārstāvjiem, lai apspriestu komisijas kompetencē esošos jautājumus, kā arī sniedz savas rekomendācijas un ieteikumus izpildvaras darba uzlabošanai, tādējādi realizējot parlamentāro kontroli pār valdības darbu.

Lemjot par atbalstu likumprojektiem un vērtējot izpildvaras darbu, komisiju deputāti uzklausa atbildīgo ministriju argumentus, kā arī nozares lietpratēju, sociālo partneru un nevalstisko organizāciju viedokļus. Komisiju sēdēs sastopas dažādas intereses, atšķirīgi politiskie uzskati un daudzpusīgi viedokļi par to, kāds būtu piemērotākais konkrētās problēmas risinājums.

ĀRLIETU KOMISIJA

Komisija izskata ar ārlietām saistītus tiesību aktus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār ārlietu jomu. Pirms apspriešanas Saeimas sēdē komisija izskata un lemj par starpvalstu līgumiem, Latvijas pievienošanos starptautiskām konvencijām, kā arī citiem ar ārlietām saistītiem jautājumiem. Komisijā tiek saskaņotas mūsu valsts ārpolitikas nostādnes un priekšlikumi starpvalstu attiecību attīstībai. Komisija izskata un apstiprina nominēto Latvijas vēstnieku kandidatūras; tās viedoklis ir rekomendējošs Valsts prezidentam, kurš ieceļ vēstniekus amatā. Komisija vērtē Latvijas vēstniecību darbu. Komisija arī veic aktīvu darbu starptautiskajā līmenī, skaidrojot valsts ārpolitikas nostādnes.

No kreisās: komisijas konsultanti S.Sproģe un A.Jefimovs, komisijas priekšsēdētājs A.Bērziņš.

Komisijas sastāvs:

Andris Bērziņš (LPP/LC)

Jānis Eglītis (TP)

Sergejs Mirskis (SC)

Guntis Jānis Eņiņš (ZZS)

Uldis-Ivars Grava (JL)

Leopolds Ozoliņš (ZZS)

Artis Pabriks

Vaira Paegle

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Ārlietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087315

E-pasts: cfa@saeima.lv

Rudens sesijā Ārlietu komisija sanāca uz 22 sēdēm, galvenokārt darbojoties trijos virzienos. Pirmkārt, komisija izskatīja likumus, ar kuriem Latvija ratificē dažādus starpvalstu līgumus un starptautiskās konvencijas. Šajā sesijā komisija sagatavoja ratifikācijai 14 šādus līgumus. Līgumi par investīciju aizsardzību, nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kravu pārvadājumu organizēšanu un citiem jautājumiem ir vitāli svarīgi mūsu valsts ekonomikai, jo rada priekšnosacījumus mūsu uzņēmēju darbam citās valstīs.

Otrs komisijas darba virziens bija tikšanās ar vēstniekiem, citu valstu parlamentāriešiem un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem. Rudens sesijā tikāmies, piemēram, ar ASV vēstnieci Džūdītu Gārberi, kā arī ar Patrīciju Kvandrudu – ASV diplomāti, kura atbild par ASV Eirāzijas politikas veidošanu.

Visbeidzot jāmin jautājumi, kuri komisijā tika izskatīti pēc mūsu pašu iniciatīvas. Kā piemēru varu minēt jautājumu par izglītības eksportu – kādi pasākumi veicami, lai mūsu valsts augstskolās studētu pēc iespējas vairāk ārzemju studentu. Tas ir pakalpojums ar augstu pievienoto vērtību un līdz ar to ekonomiski ļoti izdevīgs. Turklāt tas palīdz uzlabot arī Latvijas tēlu ārzemēs – valstīs, no kurām pie mums ierodas studenti.

Liela uzmanību šajā sesijā pievērsām arī 2010.gada valsts budžetā paredzētajam Ārlietu ministrijas finansējumam. Pateicoties tieši mūsu komisijas stingrajai nostājai, valdība bija spiesta piedāvāt mazāku ārlietu dienesta budžeta samazinājumu, nekā bija sākotnēji plānots. Turklāt mēs panācām, ka valsts un pašvaldības darbinieku vienotajā atlīdzības sistēmā tiek iekļautas kompensācijas diplomāta ģimenes locekļiem, ja diplomāts gājis bojā, pildot darba pienākumus ārzemēs. Valdība no šīm garantijām bija plānojusi atteikties.

Izskatījām arī valsts kiberdrošības jautājumus; situācijai šajā jomā rūpīgi sekojam jau trešo gadu. Pirmo reizi šo gadu laikā darbs pie kiberdrošības praktiskas nodrošināšanas beidzot ir iekustējies. Sistēma lēnām tiek veidota, un ceru, ka pēc gada varēsim teikt, ka Latvija spērusi platu soli uz priekšu, lai aizsargātu valsts iestāžu datorsistēmas no uzbrukumiem.

Komisija arī pauda savu nostāju par valdības lēmumu likvidēt komisiju, kura apkopoja informāciju par PSRS totalitārā komunistiskā režīma upuriem un noteica masu kapuvietas. Valdība apgalvoja, ka komisijas darbs ir tikai apturēts, bet mēs konstatējām, ka šīs komisijas darbinieki ir atlaisti. Bija neapdomīgi komisijas darbā investēt ievērojamus līdzekļus, lai tagad, kad darbs tuvojas noslēgumam, pamestu to puspadarītu.

Andris Bērziņš,
Ārlietu komisijas priekšsēdētājs

Saeima rudens sesijā ir pieņēmusi virkni komisijas sagatavotu likumu. Īsumā par katru no tiem.

Garantiju līgums par Eiropas Investīciju bankas aizdevumiem

Saeima 17.septembrī pieņēma likumu, ar kuru tiek ratificēts garantiju līgums starp 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Investīciju banku par tās aizdevumiem Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm.

Par okeāna stacionāro platformu drošību

Saeima 8.oktobrī pieņēma likumu par Konvencijas par prettiesisku darbību pret kuģošanas drošību apkarošanu 2005.gada protokolu, kā arī pret kontinentālajā šelfā esošu stacionāru platformu drošību vērstu nelikumīgu darbību novēršanas protokolu. Konvencijas mērķis ir nodrošināt atbilstošu rīcību pret personām, kas veic prettiesiskas darbības pret kuģi (kuģa sagrābšanu, pielietojot spēku, vardarbību pret personām, kas atrodas uz kuģa, ierīču, ar kurām iespējams iznīcināt vai nodarīt kaitējumu kuģim, novietošanu uz kuģa).

Latvijas un Tadžikistānas līgums par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu

8.oktobra sēdē Saeima apstiprināja arī likumu „Par Latvijas Republikas un Tadžikistānas Republikas līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem”.

ES un Bosnijas un Hercegovinas asociācijas līgums

Saeima 8.oktobrī pieņēma likumu, ar kuru Latvija ratificēja stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp ES un Bosniju un Hercegovinu. Līgums paredz pakāpenisku brīvās tirdzniecības zonas izveidošanu un reformu veikšanu, lai Bosnija un Hercegovina sasniegtu ES standartus. Līgums ir būtiska Bosnijas un Hercegovinas eiointegrācijas procesa sastāvdaļa.

Latvijas un Kanādas līgums par ieguldījumu aizsardzību

Saeima 29.oktobrī atbalstīja likumu par Latvijas un Kanādas valdības līgumu par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību. Ar līgumu tiek precizētas atsevišķas normas 1995.gadā noslēgtajā analogiskajā Latvijas un Kanādas ieguldījumu aizsardzības līgumā. Izmaiņas bija nepieciešamas, lai līgums atbilstu ES tiesību kopumam.

Par ES un Kotdivuāras ekonomisko sadarbību

29.oktobra sēdē Saeima pieņēma likumu „Par Ekonomisko partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Kotdivuāru, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses”. Pagaidu nolīgumā iekļauti noteikumi par preču tirdzniecību, muitas un tirdzniecības veicināšanu starp ES un Kotdivuāru, kā arī tirdzniecības tehniskajiem šķēršļiem un sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem.

Par pievienošanas Patentu līgumam

Saeima 26.novembrī atbalstīja likumu, kas paredz Latvijas pievienošanu 2000. gada 1. jūnija Patentu līgumam. Likums nosaka procedūru patentu piešķiršanai, saskaņā ar kuru tiek reģistrēti jauni patenti.

Par ERAB vienošanās līguma grozījumu

Ar 26.novembrī Saeimā pieņemto likumu tiek ratificēta Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) 2009.gada rezolūcija, ar kuru tiek mainīta bankas akcionāru pamatbalsu attiecība.

Latvijas un Tadžikistānas nolīgums par automobiļu satiksmi

26.novembra sēdē Saeima apstiprināja likumu, ar kuru tiek ratificēts Latvijas un Tadžikistānas nolīgums par starptautisko automobiļu satiksmi. Līgums nosaka abu valstu autopārvadātāju

tiesības, atrunā pārvadājumu veidus un darbības noteikumus, kādi autopārvadātājiem jāievēro, veicot kravu un pasažieru pārvadājumus.

Par ES muitas līdzekļu sadalīšanas kārtību

Saeima 10.decembrī pieņēma likumu, ar kuru tiek ratificēta „Konvencija par centralizētu muižošanu attiecībā uz tādu valsts iekasēšanas izmaksu piešķiršanu, ko patur, nododot tradicionālos pašu resursus ES budžetā”. Konvencija nosaka kārtību, kādā tiek sadalīti 25 procenti no ES muitas ieņēmumiem, kuri paliek attiecīgo dalībvalstu muižu rīcībā, kuras veikušas muižošanas procedūras.

Konvencija par cilvēktiesībām un biomedicīnu

Ar 10.decembrī Saeimā pieņemto likumu Latvija ratificē Konvenciju par cilvēktiesību un cieņas aizsardzību bioloģijā un medicīnā. Konvencijas līgumslēdzējas puses apņemas aizsargāt katra cilvēka cieņu un identitāti un ikvienam bez diskriminācijas bioloģijas un medicīnas jomās garantēt cieņu pret viņa integritāti un citas tiesības un pamatbrīvības.

Par cilvēku klonēšanas aizliegumu

10.decembra sēdē Saeima pieņēma likumu, ar ko Latvija pievienojas Konvencijas par cilvēktiesību un cieņas aizsardzībā un medicīnā papildprotokolam par cilvēku klonēšanas aizliegumu. Ar šo papildprotokolu Eiropas Padomes dalībvalstis, tostarp Latvija, vienojas, ka ir aizliegta jebkura darbība ar mērķi radīt cilvēku, kas ģenētiski identisks citam cilvēkam.

Konvencija par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu

Saeima 17.decembrī apstiprināja likumu, ar kuru Latvija ratificē Eiropas Padomes konvenciju par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, kā arī šo līdzekļu meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju. Šī konvencija plašāk zināma arī kā Varšavas konvencija, un Latvija to parakstīja 2005.gadā.

Par kravu starptautisko pārvadājumu elektroniskajām pavadzīmēm

17.decembrī Saeima galīgajā lasījumā atbalstīja likumu „Par Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) Papildprotokolu par elektronisko pavadzīmi”. Likums nodrošinās tiesisku pamatu elektroniskās pavadzīmes izmantošanai starptautiskos kravu autopārvadājumos.

Ārlietu komisijas dienas kārtībā rudens sesijā bija arī citi aktuāli jautājumi.

Rosina valdību rast finansējumu diplomātiskajam dienestam

2010.gada valsts budžeta izskatīšanas laikā Ārlietu komisijas uzmanības centrā bija Latvijas diplomātiskā dienesta finansējums. Uzklaut atbildīgo institūciju pārstāvjus, tostarp ārlietu ministru un finanšu ministru, komisijas deputāti vairākkārt rosināja valdību rast nepieciešamo finansējumu Ārlietu ministrijas darbības nodrošināšanai.

Komisija aicināja ministru prezidentu Valdi Dombrovski vērtēt Ārlietu ministrijas budžeta samazinājumu, jo 2010.gada budžeta aprises raisīja bažas par Latvijas diplomātiskā dienesta spēju turpmāk pildīt savas funkcijas. Deputāti ierosināja ārlietas tāpat kā valsts aizsardzību 2010.gada budžetā definēt kā atsevišķu funkciju, nevis iekļaut kopējos valsts pārvaldes izdevumos. Deputāti bija vienprātīgi, ka tieši diplomātiskais dienests ir izšķirošs resurss, lai krīzes laikā veicinātu ekonomisko attīstību.

Rosina izmaiņas 2010.gada valsts budžeta projektā

Komisija 2010.gada valsts budžeta otrajam lasījumam iesniedza priekšlikumus par pabalstiem diplomātu nāves gadījumā, kā arī papildu finansējumu Latvijas institūtam. Komisija rosināja noteikt, ka diplomāta nāves gadījumā, viņam pildot dienestu ārvalstīs, diplomāta ģimene saņem vienreizēju pabalstu desmit mēnešalgu apmērā. Komisija rosināja Latvijas institūtam piešķirt

lielāku finansējumu, nekā bija paredzēts valsts budžeta projektā, nepieciešamos 44 tūkstošus latu gūstot no Latvijas Bankas maksājumiem.

Aicina meklēt jaunas iespējas attīstības sadarbības politikas realizācijā

Tiekoties ar Ārlietu ministrijas un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, komisija rosināja radikāli samazināta finansējuma apstākļos Latvijai attīstības sadarbības politikā vairāk koncentrēties uz starptautiska finansējuma piesaisti. Deputāti aicināja gatavoties 2015.gadā paredzētajai Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienībā (ES), laicīgi definējot savas attīstības sadarbības prioritātes. Attīstības sadarbība ir viena no ES prioritātēm, tādēļ Latvijai jau laikus jādomā, kāds būs tās pienesums šajā jomā. Deputāti uzsvēra, ka patlaban attīstības sadarbībai pieejamie 807 latu ir nepiedodami maz.

Rosina veicināt augstākās izglītības eksportu

Latvijai jādomā viss, lai tās augstskolās mācītos pēc iespējas vairāk ārzemju studentu un augstākā izglītība kļūtu par būtisku mūsu valsts eksportpreci, uzsvēra komisijas deputāti, tiekoties ar pārstāvjiem no Latvijas augstskolām, Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta, Izglītības un zinātnes ministrijas, kā arī Pilsonības un imigrācijas lietu pārvaldes.

Deputāti kā nepieņemamu raksturoja situāciju, ka no 65 tūkstošiem Latvijas augstskolu studentu ārvalstu studenti ir tikai 1600. Citās Eiropas universitātēs ārvalstu studenti veido vidēji desmit procentus no studējošo kopskaita.

Deputāti norādīja, ka vairākas problēmas apgrūtina ārvalstu pilsoņu studijas mūsu valstī. Piemēram, Latvijai nav diplomātisko pārstāvniecību visās valstīs, no kurām pie mums ierodas studenti, un tas būtiski sarežģī vīzu iegūšanas procesu. Sarežģījumus rada arī izglītības dokumentu atzīšanas jautājums.

Komisijas sēdē. No kreisās: komisijas priekšsēdētāja biedrs J.Eglītis, vecākā konsultante A.Ābola, konsultants A.Jefimovs, deputāts S.Mirskis.

Deputātu tikšanās ar Latvijas vēstnieku ASV

Tiekoties ar Latvijas vēstnieku ASV Andreju Pildegoviču, komisija atzinīgi novērtēja vēstniecības darbu Latvijas un ASV politisko un ekonomisko kontaktu padziļināšanā. Pārrunājot Latvijas un ASV divpusējās attiecības, deputāti uzteica vēstnieka aktīvo darbību, ko vairākkārt uzsvēruši arī ASV dzīvojošie latvieši. Neraugoties uz līdzekļu trūkuma diktēto Latvijas diplomātu skaita samazinājumu vēstniecībā, Latvijas diplomātiskās misijas Vašingtonā darbs ir nemainīgi profesionāls, atzina deputāti. Īpaša uzmanība sarunā tika veltīta NATO Parlamentārās Asamblejas pavasara sesijai, kas no nākamā gada 28.maija līdz 1.jūnijam notiks Rīgā.

Tikšanās ar ASV vēstnieci

Ārlietu komisijas deputāti tikās ar ASV jauno vēstnieci Latvijā Džūditu Gārberi (*Judith Garber*). Puses pārrunāja abu valstu divpusējos politiskos un ekonomiskos sakarus, kā arī sadarbību starptautiskajās organizācijās, tostarp NATO.

Pārrunājot starptautiskās politikas aktualitātes, deputāti īpašu uzmanību veltīja ASV Austrumeiropas reģiona politikai un attiecībām ar Krieviju. Uzsverot Latvijas un ASV stratēģisko partnerattiecību nozīmi, deputāti aicināja ASV saglabāt nemainīgi aktīvu iesaisti Baltijā un Austrumeiropas reģionā. Savukārt vēstniece uzsvēra, ka ASV un Krievijas attiecību uzlabošanās nenozīmē, ka Baltija un Austrumeiropa vairs nebūtu ASV prioritāte.

Tikšanās ar ASV Valsts departamenta pārstāvi

Tiekoties ar ASV sekretāres padomnieka vietnieci Eiropas un Eirāzijas lietu jautājumos Pamelu Kvanrudu (*Pamela Quanrud*), komisija rosināja sekmēt izglītības un zinātnes sadarbību ar ASV, tostarp veicināt Latvijas jauniešu studiju iespējas ASV augstskolās.

Jo vairāk Latvijas jauniešu studēs ASV augstskolās un notiks zinātnieku apmaiņa, jo ciešāki veidosies cilvēciskie un uzņēmējdarbības kontakti starp Latviju un ASV, uzsvēra deputāti, aicinot izglītības apmaiņas programmu finansēšanai izmantot bijušā Baltijas – Amerikas uzņēmējdarbības fonda (*Baltic American Enterprise Fund*) līdzekļus.

Saeimā viesojas Armēnijas parlamenta delegācija

Ārlietu komisijas un Eiropas lietu komisijas deputāti tikās ar Armēnijas Nacionālās Asamblejas delegāciju. Latvijas un Armēnijas politiskās un ekonomiskās attiecības tika raksturotas kā konstruktīvas, ar labu izaugsmes potenciālu. Pārrunājot abu valstu ekonomisko sadarbību, deputāti akcentēja, ka tieši pēdējā gada laikā ievērojami pieaugusi ekonomisko sakaru aktivitāte. Savukārt runājot par Armēnijas un ES sadarbību, puses uzsvēra ES Austrumu partnerības īpašo lomu.

BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA

Komisija pirms Saeimas balsojumiem izskata likumprojektus, kas saistīti ar valsts budžetu, finansēm un nodokļiem. Tāpat komisija izskata ziņojumus par valsts ekonomikas attīstības tendencēm, problēmām un nākotnes perspektīvām, kā arī regulāri iepazīstas ar Finanšu ministrijas ziņojumiem par budžeta izpildi. Ikdienas darbā komisija pārrauga Finanšu ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Bankas darbu. Komisijas darbā iesaistīta arī Latvijas Pašvaldību savienība, profesionālās asociācijas, valsts pārvaldes institūcijas un nevalstiskās organizācijas.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: deputāti B.Rivža, G.Bērziņš, A.Rugāte, A.Vidavskis, I.Ribakovs, S.Pilāte un A.Krūmiņš.

Komisijas sastāvs:

Guntis Bērziņš (JL)

Baiba Rivža (ZZS)

Karina Pētersone (LPP/LC)

Imants Kalniņš (TB/LNKK)

Alberts Krūmiņš (JL)

Kārlis Leiškalns (TP)

Miroslavs Mitrofanovs (PCTVL)

Skaidrīte Pilāte (ZZS)

Ivans Ribakovs (SC)

Anta Rugāte (TP)

Atis Slakteris (TP)

Aleksejs Vidavskis (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedre

sekretāre

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087318

E-pasts: budzeta.komisija@saeima.lv

Budžeta komisijas darbs šīs sesijas 48 komisijas sēdēs bija īpaši saspringts, jo daudz laika un enerģijas veltījām nākamā gada valsts budžeta projekta izskatīšanai, izvērtējot gandrīz 1400 priekšlikumus.

Gatavojot 2010.gada valsts budžeta projektu izskatīšanai Saeimā, komisijas darbu ievērojami apgrūtināja tas, ka bija jāstrādā ne tikai pie budžeta projekta, bet arī grozījumiem virknē likumu un vairākiem jauniem likumprojektiem. Īpaši vēlos uzsvērt sarežģīto darbu pie jaunā likuma, kas noteiks atalgojumu valsts un pašvaldību sektorā strādājošajiem. Ar Juridiskā biroja atbalstu izdevās izstrādāt likumu, kas, manuprāt, liek ļoti labu pamatu tālākai nākotnei.

Jāatzīst, ka budžets nākamajam gadam nav ideāls, to var uzskatīt pat par skarbu. Tomēr tas ir labākais, kāds pašreizējos ekonomiskajos apstākļos ir iespējams.

2009.gadā mūsu valsts ekonomiku skāra ļoti straujas un nepatīkamas pārmaiņas, tāpēc līdztekus likumdošanas darbam vairākkārt uzklusējām atbildīgos finanšu speciālistus un vadošos ekonomistus par aktuālo situāciju finansēs un ekonomikā. Apspriedām prognozes nākamajam gadam, un tagad ar zināmu optimismu raugāmies tuvākajā nākotnē, jo ir pazīmes, ka situācija sāk stabilizēties, un ceram, ka valsts ieņēmumi būs tādi, kā plānots.

Tāpat rudens sesijā vērtējam mūsu pārraudzībā esošās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Latvijas Bankas un Valsts ieņēmumu dienesta darbu. Apspriedām arī „ēnu” ekonomikas ietekmi un cīņu ar to, kas ir īpaši svarīgi pašreizējā ekonomiskajā situācijā.

Guntis Bērziņš,
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs

Saeima šajā sesijā galīgajā lasījumā pieņēma virkni Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas virzītu likumprojektu.

Pagarināts termiņš 2010.gada budžeta projekta iesniegšanai Saeimā

Saeima 10.septembrī steidzamības kārtā pieņēma komisijas sagatavotos grozījumus „Likumā par budžetu un finanšu vadību”, nosakot, ka 2010.gada valsts budžeta projekts Saeimā iesniedzams līdz 2009.gada 31.oktobrim.

Izmaiņas likumā tika sagatavotas pēc finanšu ministra lūguma, jo 2010.gada valsts budžeta likumprojekta sagatavošanai pašreizējos apstākļos bija nepieciešams ilgāks laika periods, nekā iepriekš prognozēts. Tāpat jāņem vērā valsts pārvaldes iestāžu funkciju audita rezultāti, kā arī bija būtiski redzēt trešā ceturkšņa budžeta izpildes rezultātus.

Ierobežo Latvijā ievadamo cigarešu daudzumu

Saeima 24.septembrī pieņēma Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sagatavotos grozījumus likumā „Par akcīzes nodokli”, kas ierobežo Latvijā no trešajām valstīm ievadamo cigarešu skaitu.

Iebraucot Latvijā no trešajām valstīm pa sauszemi vai ar jūras transportu, fiziska persona pāri robežai dienā tagad drīkst pārvest ne vairāk kā četrdesmit cigaretes. Iepriekš Latvijā, nemaksājot akcīzes nodokli, katrā robežšķērsošanas reizē varēja ievest 200 cigaretes.

Grozījumi ierobežo arī citu tabakas izstrādājumu ieviešanu Latvijā no trešajām valstīm. Nemaksājot akcīzes nodokli, persona savam patēriņam dienā drīkst ievest 20 cigarellas līdzšinējo 100 vietā, 10 cigārus 50 cigāru vietā un 50 gramus smēķējamās tabakas līdzšinējo 250 gramu vietā.

Gadījumi, kad persona valsts ārējo robežu ar Krieviju un Baltkrieviju šķērso vairākas reizes nedēļā, ir klasificējami kā augsts risks nelikumīgai komercdarbībai. Tabakas izstrādājumus, visticamāk, ievieš nevis personīgam patēriņam, bet gan nelikumīgai tirdzniecībai bez akcīzes nodokļa nomaksas, uzsver likumprojekta autori. Pēc Finanšu ministrijas aplēsēm, gada laikā valsts budžetā neiemaksātā akcīzes nodokļa apjoms par tabakas izstrādājumiem varētu sasniegt 4,1 miljonu latu.

Komisijās sēdē deputāti A.Krūmiņš un G.Bērziņš.

Atjauno nodokļa atlaidi ziedotājiem

Saeimā 24.septembrī pieņemti grozījumi likumā „Par uzņēmumu ienākuma nodokli”, ar kuriem atjaunota nodokļa atlaide par finanšu līdzekļu vai mantas ziedošanu organizācijām, kurām piešķirts sabiedriskā labuma statuss.

Saskaņā ar grozījumiem par 85 procentiem tiek samazināts uzņēmuma ienākuma nodoklis no ziedotās summas budžeta iestādēm, valsts kapitālsabiedrībām, kuras veic Kultūras ministrijas

deleģētas kultūras funkcijas, biedrībām, nodibinājumiem un reliģiskajām organizācijām vai to iestādēm, kurām piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

Nodokļa atlaidi var saņemt par ziedojumiem, kas veikti no šī gada 1.jūlija, un kopējā atlaide nedrīkstēs pārsniegt 20 procentus no nodokļa kopsummām.

Iepriekšējais regulējums, kas bija spēkā no šī gada 1.jūlija, neparedzēja uzņēmuma ienākuma nodokļa atlaidi, taču ziedotājiem bija tiesības samazināt apliekamo ienākumu par summu, kas ziedota sabiedriskā labuma organizācijām.

Precizēts VID likums tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanā

Saeimā 8.oktobrī pieņemtie grozījumi likumā „Par Valsts ieņēmumu dienestu” to saskaņo ar Maksātspējas likumu, nosakot, ka pamatparāda, nokavējuma un soda naudas samazināšanai tiesiskās aizsardzības procesa ietvaros būs nepieciešama Valsts ieņēmumu dienesta (VID) piekrišana.

Tāpat VID piekrišana būs vajadzīga nodokļa samaksas termiņa pagarināšanai vai nodokļa parāda dzēšanai, kā arī kārtējo nodokļu maksājumu samaksas termiņa pagarināšanai. Par to lems VID ģenerāldirektors un viņa vietnieki.

Latvijas Bankas iemaksas valsts budžetā

Saeimā 8.oktobrī pieņemtie grozījumi likumā „Par Latvijas Banku” paredz palielināt Latvijas Bankas maksājumu valsts pamatbudžetā par valsts kapitāla izmantošanu, lai stiprinātu valsts budžetu pašreizējos finanšu apstākļos.

Latvijas Bankai par valsts kapitāla izmantošanu valsts budžetā jāieskaita 50 procenti no savas peļņas līdzšinējo 15 procentu vietā. Savukārt maksājums, kas aprēķināts no rezidentu ienākumiem, paliks nemainīgs – 15 procenti. Kopējā valsts pamatbudžetā ieskaitāmā daļa no Latvijas Bankas pārskata gadā gūtās peļņas noteikta 65 procentu apmērā līdzšinējo 30 procentu vietā.

Vienāds nodokļu režīms rezidentiem un nerezidentiem

Saeima 15.oktobrī pieņēma grozījumus likumā „Par uzņēmumu ienākuma nodokli”, kas paredz vienādot nodokļu režīmu apliekamā ienākuma korekcijai par rezidentiem un nerezidentiem izmaksātajiem procentiem.

Iepriekšējais regulējums noteica, ka apliekamo ienākumu palielina, ja procentu maksājumu saņēmējs ir nerezidents, bet nepalielina, ja maksājumu saņēmējs ir rezidents.

Izmaiņas likumā nepieciešamas, lai novērstu Eiropas Komisijas uzsāktajā pārkāpuma procedūrā konstatēto likuma normu neatbilstību Eiropas Kopienas līguma pamatbīvēbām un Eiropas Ekonomikas zonas līgumam, kas aizliedz jebkāda kapitāla aprites ierobežojumus.

Aizliegums pildīt pakārtotās saistības

Saeimā 22.oktobrī galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi Kredītiestāžu likumā aizliedz bankai valsts atbalsta saņemšanas laikā atmaksāt tai saskaņā ar pakārtotajām saistībām aizdotos līdzekļus, kā arī izmaksāt par šādu aizdevumu procentus. Šāds aizliegums attieksies arī uz banku, kurai Finanšu un kapitāla tirgus komisija būs noteikusi noguldījumu ierobežojumus.

Aizliegums neattieksies uz bankām, kas jau saņēmušas valsts atbalstu.

Jauno novadu pašvaldību finanšu izlīdzināšana

Saeima 22.oktobrī pieņēma komisijas virzītos grozījumus likumā „Par pašvaldību finanšu izlīdzināšanu”, kas paredz pašvaldību finanšu izlīdzināšanu piemērot jaunajam administratīvi teritoriālajam iedalījumam – deviņām republikas pilsētām un 109 novadiem.

Izmaiņas likumā ir pagaidu risinājums tuvākajiem diviem gadiem, un jauns likumprojekts par pašvaldību finanšu izlīdzināšanu Ministru kabinetam Saeimā jāiesniedz līdz 2011.gada 1.janvārim.

2010.gada valsts budžets

Saeima 1.decembrī apstiprināja 2010.gada valsts budžeta likumu un grozījumus 71 likumā, kas saistīti ar valsts budžetu. Tāpat Saeima pieņēma jaunu likumu, kas regulēs publisko aģentūru darbību, un likumu par atalgojuma sistēmu valsts un pašvaldību iestādēs strādājošajiem.

Strādājot pie budžeta projekta, komisija iepazinās ar jaunākajiem makroekonomiskajiem rādītājiem un kopā ar finanšu un ekonomikas ekspertiem apsprieda 2010.gada valsts budžeta prognozes. Tika spriests arī par to, kā pašreizējos apstākļos plānots palielināt valsts ieņēmumus un samazināt izdevumus un ar kādiem finanšu resursiem nākamajā gadā būs jārēķinās katrai nozarei.

Atvieglo prasības uzņēmējiem

Saeimā 17.decembrī pieņemtie grozījumi likumā „Par nodokļiem un nodevām” nosaka, ka uzņēmējiem vairs nevajadzēs iegādāties īpašu atļauju transportlīdzeklim, ar kuru tiek pārvadāti pārtikas produkti.

Turpmāk transportlīdzekļa atbilstību higiēnas prasībām Pārtikas un veterinārā dienesta darbinieki izvērtēs pārtikas ražošanas uzņēmuma kārtējās pārbaudes laikā.

Tāpat grozījumi nosaka, ka turpmāk vietās, kur vienlaikus notiek gan vairumtirdzniecība, gan mazumtirdzniecība, par pirkumu varēs norēķināties arī ar skaidru naudu. Iepriekš šādās iepirkšanās vietās bija iespējams tikai bezskaidras naudas norēķins.

Komisijas priekšsēdētājs G.Bērziņš.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija rudens sesijā sagatavoja arī vairākus likumprojektus izskatīšanai Saeimā, kā arī apsprieda citus aktuālus jautājumus.

Iekšējā audita kārtību noteiks likums

Komisija rudens sesijā strādāja ar Iekšējā audita likumprojekta sagatavošanu otrajam lasījumam, kas paredz nodrošināt iekšējā audita sistēmas izveidošanu, darbību un koordināciju valsts iestādēs, kā arī iekšējo auditoru neatkarību un objektivitāti.

Likumprojekts nosaka, ka iekšējā audita struktūrvienība būs jāizveido tikai ministrijās un Ministru prezidentam tieši padotajās institūcijās. Savukārt iekšējā audita struktūrvienība ministrijas padotībā esošajās iestādēs būs jāizveido, ja to nosaka ES vai ārvalstu finanšu palīdzību reglamentējošie tiesību akti.

Maksājumu pakalpojumus regulēs jauns likums

Komisija rudens sesijā turpināja apspriest jaunā Maksājumu pakalpojumu likumprojekta redakciju otrajam lasījumam, kas regulēs maksājumu pakalpojumu sniegšanas iestāžu darbību.

Patlaban Latvijā maksājumu pakalpojumus iedzīvotājiem sniedz kredītiestādes un VAS „Latvijas Pasts”, bet ar jaunā likuma stāšanās spēkā tiks regulēta arī citu uzņēmēju darbība, kas piedāvā šādu pakalpojumu. Pieaugot šādu iestāžu skaitam, konkurences apstākļos varētu samazināties maksa par pakalpojuma sniegšanu, un iedzīvotājiem būs lielāka iespēja izvēlēties, kur apmaksāt savus rēķinus, prognozē likumprojekta autori.

Likumprojektā noteiktas maksājumu pakalpojumu sniedzēju kategorijas, kas varēs sniegt maksājumu pakalpojumus. Tāpat noteiktas prasības maksājumu pakalpojumu izpildei un informācijas sniegšanai, lai aizsargātu šī pakalpojuma lietotājus un novērstu maksājumu iestāžu ļaunprātīgu rīcību. Patlaban neviens normatīvais akts neregulē maksājumu pakalpojumu sniegšanu.

Tāpat projektā noteiktas prasības patērētāju tiesību aizsardzībai, nosakot maksājumu pakalpojumu sniedzējiem pienākumu informēt šī pakalpojuma izmantotāju, sniedzot informāciju par maksājumu izpildes laiku un maksu. Noteiktas arī prasības datu aizsardzībai un strīdu izšķiršanas kārtība.

JURIDISKĀ KOMISIJA

Komisijas ziņā galvenokārt ir tieslietu jomas likumprojektu sagatavošana izskatīšanai Saeimā. Tie ir likumi, kas reglamentē tiesu sistēmas darbu, regulē materiālās un procesuālās tiesību normas, nosaka tiesu izpildītāju, notāru un advokātu darbību, reglamentē maksātnespējas procesu. Komisijas kompetencē ir lemt arī par izmaiņām vēlēšanu likumos. Tāpat komisija vērtē piedāvātās izmaiņas Saeimas kārtības rullī un valsts pamatlikumā – Satversmē, kā arī pirms Saeimas balsojuma lemj par valsts kontroliera, tiesnešu un citu ar tieslietu sistēmu saistītu amatpersonu iecelšanu, apstiprināšanu un atbrīvošanu no amata. Komisijas pārraudzībā darbojas apakškomisija darbam ar Tiesu iekārtas likumu.

Juridiskās komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: V.Muižniece, J.Reirs, I.Šlesere, I.Valers.

Komisijas sastāvs:

Vineta Muižniece (TP)
Dzintars Rasnačs (*TBLNKK*)
Jānis Reirs (*JL*)
Valērijs Agešins (*SC*)
Solvita Āboltiņa (*JL*)
Vladimirs Buzajevs (*PCTVL*)
Ilma Čepāne (*PS*)
Gundars Daudze (*ZZS*)
Andis Kāposts (*ZZS*)
Inese Šlesere (*LPP/LC*)
Jānis Urbanovičs (*SC*)
Imants Valers (*TP*)

priekšsēdētāja
priekšsēdētājas biedrs
sekretārs

Juridiskās komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087152

E-pasts: aija.mozga@saeima.lv

Šajā sesijā komisija turpināja darbu, lai vairāk tiktu aizsargātas tās privātpersonas un uzņēmumi, kas krīzes apstākļos nonākuši maksātnespējas apstākļos. Viens no būtiskākajiem piemēriem ir grozījumi Civilprocesa likumā. Tie paredz aizsargāt pret parādu piedziņu pirmo kredītu, kā arī paplašina to pabalstu sarakstu, no kuriem nevar piedzīt maksājumus ne banku, ne citu kreditoru labā. Tas nepieciešams, lai neveidotos situācija, ka ģimenes paliek pilnīgi bez iztikas līdzekļiem, īpaši ģimenes ar bērniem.

Rudens sesijā esam izveidojuši arī vienu pavisam jaunu likumu – tas ir Latvijas valsts karoga likums. Tas pilnīgāk regulē karoga lietošanu – līdztekus kārtībai, ar ko sastopas katrs Latvijas pilsonis, paceļot karogu svētku un atceres dienās, likums atbilstoši starptautiskajai praksei nosaka arī valsts karoga protokolāro lietošanu.

Svarīgi, lai institūcijas, kas kontrolē valsts līdzekļu izlietojumu, varētu strādāt efektīvi. Tādēļ ciešā sadarbībā ar Valsts kontroli esam sagatavojuši grozījumus Valsts kontroles likumā, paplašinot tās pilnvaras un veicot virkni citu precizējumu, kas atvieglos šīs iestādes darbu.

Kā katru sesiju, esam strādājuši arī pie grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, ieviešot stingrākas sankcijas par pārkāpumiem pret bērniem. Ņemot vērā straujo jauno tehnoloģiju attīstību, atbilstoši aktuālajai situācijai precizētas Krimināllikuma normas, kas nosaka atbildību par nelikumīgu personas datu apstrādi.

Juridiskā komisija nopietni iesaistījās arī nākamā gada valsts budžeta sagatavošanā. Esam meklējuši jaunus risinājumus, kā pašai Saeimai iekļauties taupības režīmā. Ir izdarīti grozījumi Saeimas kārtības rullī, nosakot deputātu atalgojuma ierobežojumus arī nākamajam gadam. Saeima ir atteikusies arī no oficiālā izdevuma, kas ļaus ietaupīt vairākus desmitus tūkstošus latu.

Šajā sesijā esam strādājuši ar vairākiem likumiem, uz kuru pamata galvaspilsētas pašvaldība lūdz atsavināt privātpašumu sabiedrības vajadzībām. Komisija ir secinājusi, ka nereti pašvaldība nav darījusi visu iespējamo, lai panāktu vienošanos ar zemes vai ēku īpašnieku. Ir svarīgi izveidot vienotu, saprotamu un skaidru praksi šajos jautājumos – gan īpašuma novērtēšanā, gan sarunu vešanā ar īpašnieku, lai netiktu tērēti valdības, Saeimas un tiesu resursi tām lietām, ko var atrisināt pati pašvaldība vai institūcija, kam īpašums nepieciešams. Tādēļ janvārī ķersimies pie jauna likuma izstrādes, kas regulēs īpašumu atsavināšanu valsts un pašvaldību vajadzībām.

Ziemas sesijā turpināsim darbu pie grozījumiem Valsts kadastra likumā. Saeimā iesniegti arī vairāki likumprojekti maksātnespējas procesa turpmākai pilnveidošanai. Plānoti arī grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā, paredzot mainīt atbildību par pārkāpumiem ceļu satiksmē.

Vineta Muižniece,
Juridiskās komisijas priekšsēdētāja

Juridiskā komisija rudens sesijā ir sanākusi uz 61 sēdi, savukārt apakškomisija darbam ar Tiesu iekārtas likumu strādāja 12 sēdēs. Turpinājumā par komisijas virzītajiem likumprojektiem, ko Saeima šajā sesijā pieņēmusi galīgajā lasījumā.

Jauns valsts karoga likums

Saeima 29.oktobrī galīgajā lasījumā atbalstīja jauno Latvijas valsts karoga likumu, kas atbilstoši mūsdienu starptautiskajai praksei un protokola normām nosaka valsts karoga lietošanas principus.

Jaunais likums regulē karoga izvietošanu pie ēkām un telpās, uz valsts amatpersonu dienesta automašīnām, kā arī karoga lietošanu svētku, atceres, atzīmējamās dienās un vēlēšanu dienā. Likumā noteikta arī Latvijas valsts karoga un citu karogu lietošanas protokolārā kārtība.

Likumā paredzēti arī gadījumi, kad valsts karogu lietot aizliegts, piemēram, pie ēkām, kas atrodas avārijas stāvoklī vai kurām tiek veikts fasādes remonts. Aizliegts lietot arī bojātu, izbalējušu, netīru vai citādi nepiemērotu Latvijas valsts karogu. Lietošanai nederīgu karogu var iznīcināt diskrētā veidā.

Atšķirībā no līdzšinējā regulējuma jaunajā likumā noteikts, ka valsts karogs pastāvīgi lietojams arī pie nozaru ministriju un pašvaldību domju ēkām.

Tāpat kā līdz šim, karogs pie iestāžu, uzņēmumu un organizāciju, kā arī dzīvojamajām ēkām būs jāizkar 1.maijā, 4.maijā, 11.novembrī un 18.novembrī, savukārt karogs sēru noformējumā – 25.martā, 14.jūnijā, 17.jūnijā, 4.jūlijā un decembra pirmajā svētdienā.

Agrāk karoga lietošanas un izgatavošanas noteikumus reglamentēja likums „Par Latvijas valsts karogu” un Ministru kabineta noteikumi, kuros konstatēti vairāki būtiski trūkumi, kas saistīti ar karoga krāsas reproducēšanu un karoga protokolāro lietošanu.

Hipotēkas un pabalstu aizsardzība

Saeima 17.decembrī pieņēma grozījumus Civilprocesa likumā, paredzot kredītņēmēju un pirmo kreditoru aizsardzības mehānismu situācijā, kad kāda salīdzinoši neliela parāda dēļ piedziņa tiek vērsta pret ieķīlātu nekustamo īpašumu. Patlaban veidojas situācija, ka, krīzes apstākļos nespējot samaksāt citu parādu, par salīdzinoši zemu cenu piespiedu kārtā tiek pārdots bankā ieķīlātais īpašums, un cilvēki faktiski nonāk uz ielas. Patlaban, lai nezaudētu vismaz daļu no hipotekārā aizdevuma, bankas ir spiestas pievienoties šādām citu kreditoru prasībām.

Jaunā likuma redakcija paredz, ka tiesu izpildītājs uz vienu gadu atliek piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu, ja kreditors, kuram par labu nostiprināta pirmā hipotēka, iebilst pret nekustamā īpašuma pārdošanu. Šāda norma ieviesta uz krīzes laiku, un piedziņas vēršanu varēs atlikt ne vēlāk kā līdz 2012.gada beigām.

Lai veicinātu finanšu resursu ātrāku atgriešanos tautsaimniecībā, likums paredz uzlabot nekustamā īpašuma piespiedu izsoļu procedūru. Līdzšinējo trīs izsoļu vietā turpmāk plānots organizēt tikai divas. Pirmajā izsolē solīšana sāksies no īpašuma novērtējuma summas, bet otrajā sākuma cena būs 75 procentu apmērā no pirmās izsoles sākumcenas. Tāpat saīsināti termiņi, kādos izziņojama nekustamā īpašuma izsole.

Lai atrisinātu situāciju, kad tiesu izpildītāji parādus piedzen no pabalstiem, kas daudziem grūtībās nokļuvušiem cilvēkiem ir teju vienīgie ienākumi un ir nepieciešami pamatvajadzību nodrošināšanai, likums paredz paplašināt to pabalstu sarakstu, uz kuriem nevar vērst piedziņu.

Piedziņu turpmāk nevarēs vērst uz visiem valsts sociālajiem pabalstiem, pabalstu mirušā laulātājam, valsts atbalstu ar celiakiju slimiem bērniem, apgādnieka zaudējuma pensiju un

atlīdzību par zaudējuma atlīdzību, kā arī uzturlīdzekļiem tādā apmērā, kādu jāmaksā vecākiem vai Valsts uzturlīdzekļu garantiju fondam.

Arī turpmāk piedziņu nevarēs vērst uz pašvaldību izmaksātajiem sociālās palīdzības pabalstiem, atlaišanas pabalstu un apbedīšanas pabalstu.

Piedziņu joprojām būs iespējams vērst uz ienākumus aizvietojošiem pabalstiem, piemēram, bezdarbnieka vai slimības pabalstu.

Likuma grozījumi arī paredz, ka, vēršot piedziņu uz pensijām un pabalstiem, pēc ieturējuma veikšanas izmaksājamā summa nedrīkst būt mazāka par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru, kas patlaban ir 45 latī, ja citos normatīvos aktos nav noteikts citādi.

Vienota terminoloģija

Ar likumu tiek nodrošināta vienotas terminoloģijas lietošana Komerčķīlas likumā un Maksātnespējas likumā attiecībā uz tiesiskās aizsardzības procesa un maksātnespējas procesa norisi.

Likumā paredzēts iekļauts regulējums par komerčķīlas reģistrācijas pieteikuma izskatīšanu gadījumā, ja komerčķīlas devējam tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process. Gadījumā, kad komerčķīlas devējam tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai pasludināts maksātnespējas process, komerčķīlas ņēmēja tiesības izlietot komerčķīlas tiesību ir ierobežotas Maksātnespējas likumā noteiktajā kārtībā.

Publiskās un privātās partnerības līgumus reģistrēs Uzņēmumu reģistrs

15.oktobrī Saeima grozīja likumu „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru”, paredzot Uzņēmumu reģistram pienākumu vest publiskās un privātās partnerības (PPP) līgumu reģistru.

Izmaiņas likumā bija nepieciešamas, jo no 1.oktobra privātā kapitāla piesaistīšanu valsts funkciju nodrošināšanai regulē jauns Publiskās un privātās partnerības likums, kas paredz PPP līgumu slēgšanu. Iepriekš šo jomu regulēja patlaban jau spēku zaudējušais Koncesiju likums, kas paredzēja koncesiju līgumu slēgšanu.

Jaunajā reģistrā tiks iekļautas arī ziņas par koncesijas līgumiem, kas noslēgti pirms Publiskās un privātās partnerības likuma spēkā stāšanās. Personas, kas vēlēšies iegūt vēsturisko informāciju par līdzšinējā koncesijas līgumu reģistrā iekļautajām ziņām, varēs tās saņemt vispārējā kārtībā.

Komisijas priekšsēdētāja V.Muižniece un Saeimas Juridiskā biroja pārstāve S.Ozoliņa.

Jaunas tiesības Valsts kontrolei

Saeimas 17.septembrī pieņemtie grozījumi paredz vairākus papildinājumus un precizējumus Valsts kontroles (VK) darbu reglamentējošā likumā.

Valsts kontrolei noteiktas tiesības ierosināt Ministru kabinetam izveidot komisiju tās veikto revīziju rezultātu izvērtēšanai un nepieciešamo pasākumu veikšanai. Šādas tiesības paredzētas, lai pievērstu īpašu valdības un sabiedrības uzmanību būtiskām nepilnībām kādas iestādes darbā un panāktu aktīvu rīcību konstatēto trūkumu novēršanai.

Likumprojekts paredz noteikt termiņu, kādā VK sniedz atzinumus par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu gada pārskatu sagatavošanas pareizību. Atzinums būs jāsniedz ne vēlāk kā 60 dienu laikā no pārskata saņemšanas. Iepriekš šāds termiņš nebija noteikts, kas VK kavēja veikt kvalitatīvu pārskatu izvērtēšanu. Praksē bija gadījumi, kad valsts iestādes pārskatu neiesniedza savlaicīgi, vai arī tie bija sagatavoti pārlietu nekvalitatīvi. Taču arī šādi pārskati neatkarīgi no iesniegšanas termiņa bija jāpagūst izvērtēt līdz kārtējā gada 1.maijam, kad tie jāiesniedz Valsts kasē.

Bargāki sodi par pārkāpumiem pret bērniem

Saeima 3.septembrī pieņēma grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, palielinot sodus par pārkāpumiem pret bērniem.

Stingrākas sankcijas ieviestas, lai mazinātu atkarību izraisošo vielu pieejamību. Vairāk nekā divas trešdaļas nepilngadīgo skolēnu uzskata, ka alus, sidrs un alkoholiskie kokteiļi viņiem ir ļoti viegli vai diezgan viegli pieejami. Skolēni līdzīgi vērtē arī cigarešu pieejamību.

Sods par nepilngadīgā iesaistīšanu alkoholisko dzērienu lietošanā noteikts no 25 līdz 100 latiem, bet par nepilngadīgā novešanu līdz dzēruma stāvoklim – 50 līdz 250 latu apmērā. Savukārt par alkohola vai tabakas izstrādājumu nodošanu nepilngadīgā rīcībā tā, ka šīs vielas ir kļuvušas nepilngadīgajiem brīvi pieejamas lietošanai, paredzēts brīdinājums vai naudas sods līdz 100 latiem. Iepriekš sankcijas bija vidēji divas reizes mazākas.

Par bērnu, kas nav sasniedzis septiņu gadu vecumu, atstāšanu bez uzraudzības tagad var izteikt brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu līdz 50 latiem. Ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā, sods ir no 50 līdz 150 latiem.

Lielāks sods noteikts arī par bērna aprūpes pienākumu nepildīšanu – par to var izteikt brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu līdz 100 latiem.

Par nepilngadīgo vecumā līdz 16 gadiem iesaistīšanu vai izmantošanu ubagošanā noteikts sods līdz 250 latiem, bet par gada laikā atkārtotu pārkāpumu – līdz 500 latiem.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: deputāti I.Valers, G.Daudze, A.Kāposts, komisijas konsultante I.Auziņa.

Atbildība par nelikumīgu personas datu apstrādi

10.septembrī pieņemtie grozījumi Krimināllikumā nosaka kriminālatbildību par nelikumīgām darbībām ar fiziskās personas datiem. Grozījumi izdarīti ar mērķi veicināt personas datu aizsardzību un atturēt personas veikt nelikumīgas darbības ar fiziskās personas datiem. Par nelikumīgām darbībām ar fiziskās personas datiem, ja ar to radīts būtisks kaitējums, likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai arestu, vai piespiedu darbu, vai arī naudas sodu līdz simt minimālajām mēnešalgām.

Likums paredz arī sodu par stratēģiskas nozīmes preču aprites noteikumu pārkāpšanu.

Diferencē atbildību par kukuļņemšanu

Saeima 19.novembrī trešajā lasījumā pieņēma grozījumus Krimināllikumā, kuri novērš nepilnības atsevišķos Krimināllikuma pantos attiecībā uz kukuļošanu, neatļautu labumu pieņemšanu un komerciālo uzpirkšanu.

Grozījumi diferencē kriminālatbildību pēc tā, vai valsts amatpersona kukuli vai tā piedāvājumu pieņēmusi pirms vēlamās darbības izdarīšanas, vai arī pēc tam (t.s. „pateicība”).

Līdzīgi kā citās valstīs bargāks sods paredzēts gadījumā, ja piedāvājums vai labums tiek pieņemts par vēl priekšā stāvošu prettiesisku rīcību. Par to noteikta brīvības atņemšana līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Savukārt, ja valsts amatpersona pieņēmusi kukuli par kādu jau izdarītu darbību vai bezdarbību, Krimināllikuma jaunā redakcija paredz brīvības atņemšanu līdz pieciem gadiem vai naudas sodu līdz 120 minimālajām mēnešalgām; tāpat iespējams piemērot arestu vai piespiedu darbu.

Precizējot šīs un citas juridiskas nianšes Krimināllikumā, tiks atvieglots Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja un citu tiesībsargājošo institūciju darbs.

Komisijas priekšsēdētāja V.Muižniece.

Aresta piemērošanu atliek līdz 2015.gadam

Krimināllikuma grozījumi paredz mainīt likuma pārejas noteikumus, nosakot, ka Krimināllikumā paredzētais soda veids – arests – netiek piemērots līdz 2015.gadam. Iepriekš bija noteikts, ka arests netiek piemērots līdz 2010.gada 1.martam.

Tāpat, reaģējot uz tā dēvēto „legālo narkotiku” izplatību jauniešu vidū, papildināts Latvijā kontrolējamo narkotisko un psihotropo vielu saraksts, iekļaujot tajā arī tādas vielas un augus, kuru nelegāla aprīte un ļaunprātīga lietošana var apdraudēt veselību.

Grozījumi Bāriņtiesu likumā

10.decembrī pieņemtie grozījumi Bāriņtiesu likumā nosaka, ka lēmuma par bāriņtiesas amatpersonu atstādināšanu vai atcelšanu no amata neaptur šī lēmuma darbību.

Tāpat likums nosaka, ka bāriņtiesu darbību bērna un citas rīcībnespējīgas personas tiesību un interešu aizsardzībā uzrauga Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija.

Jaunas prasības Satversmes tiesas tiesnešu kandidātiem

10.decembrī Saeima pieņēma Juridiskās komisijas sagatavotos grozījumus Satversmes tiesas likumā, kas paredz uzlabojumus konstitucionālās tiesas darba organizēšanā, kā arī izvirza papildu prasības Satversmes tiesas tiesneša amata kandidātiem.

Papildinot līdzšinējās prasības, likums nosaka, ka tiesneša amata kandidātam jābūt vismaz 40 gadus vecam un ar nevainojamu reputāciju. Pretendentiem izvirzītas arī stingrākas prasības izglītības jomā, proti, papildus augstākajai juridiskajai izglītībai jābūt arī maģistra vai doktora grādam. Pēc augstākās izglītības iegūšanas pretendents jābūt desmit gadu darba stāžam juridiskajā specialitātē vai kā augstskolas pasniedzējam.

Likuma jaunā redakcija nosaka, ka visām valsts un pašvaldību institūcijām (arī tiesām) un amatpersonām, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām ir saistošs ne tikai Satversmes tiesas spriedums, bet arī tajā sniegtā attiecīgās tiesību normas interpretācija.

Lietas sagatavošanai turpmāk būs atvēlēti pieci mēneši līdzšinējo trīs mēnešu vietā. Īpaši sarežģītās lietās Satversmes tiesa šo termiņu varēs pagarināt, bet ne ilgāk kā par diviem mēnešiem.

Turpmāk, ja konstitucionālo sūdzību kopīgi iesniegs vairāk nekā piecas personas, tās būs uzskatāmas par vienu procesuālo personu. Procesuālās darbības tās varēs izdarīt tikai ar viena pilnvarotā pārstāvja starpniecību. Par pilnvaroto pārstāvi uzskatāms pirmais, kurš parakstījis pieteikumu, ja pieteikumā vai tam pievienotajā pilnvarojumā šīs personas nav vienojušās citādi.

Saeimas deputātiem samazinātas algas arī nākamgad

Saeima 10.decembrī pieņēma grozījumus Saeimas kārtības rullī, paredzot saglabāt Saeimas deputātu atalgojuma ierobežojumus. Arī 2010.gadā deputāti amatāgu saņems samazinātā apmērā – nedaudz vairāk par pusi no likumā noteiktā. Tāpat saglabāsies par 20 – 30 procentiem mazākas kompensācijas.

Vairs neizdos „Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotāju”

Saeima ceturtdien, 17.decembrī, pieņēma grozījumus divos likumos, paredzot no 2010. gada vairs neizdot „Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotāju”.

Šāds lēmums pieņemts līdzekļu taupības nolūkā, ņemot vērā, ka izdevums daļēji dublēja laikraksta „Latvijas Vēstnesis” funkcijas. Turpmāk Saeimas pieņemtie likumi un lēmumi būs pieejami Saeimas mājaslapā www.saeima.lv elektroniskā formātā.

„Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs” ir izdevums, kurā tiek publicēti izsludinātie likumi, kā arī citi Saeimas pieņemtie akti un Ministru kabineta noteikumi. Ar šādu nosaukumu tas iznāk kopš 1993.gada. Izdevums brošūras formā iznāk divas reizes mēnesī.

Lai pārtrauktu šī izdevuma iznākšanu, Saeima pieņēma Juridiskās komisijas virzītos grozījumus likumā „Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību”.

CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA

Komisijas redzeslokā ir ne tikai cilvēktiesību situācija valstī, sabiedrības integrācijas procesi, sabiedrisko mediju aktualitātes un reliģisko organizāciju darbība, bet arī notiesāto uzturēšanās ieslodzījuma vietās, dzimumu līdztiesības veicināšana, cilvēktirdzniecības apkarošana un brīvpusdienu nodrošināšana bērniem. Komisija izskata cilvēktiesību un sabiedrisko lietu jomas likumprojektus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār nozares iestāžu darbu. Komisijas darbā aktīvi piedalās ministriju un citu valsts iestāžu amatpersonas, pašvaldību darbinieki un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Lai īpaši veicinātu sabiedrības neaizsargātākās daļas – bērnu – interešu aizsardzību, izveidota Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: deputāti I.Druvieta, U.Briedis, Ē.Zommere, I.Circene, komisijas konsultantes D.Siliņa un N.Čupāne, deputāts V.Lācis.

Komisijas sastāvs:

Ingrīda Circene (*JL*)
Ērika Zommere (TP)
Augusts Brigmanis (ZZS)
Uldis Briedis (TP)
Boriss Cilevičs (*SC*)
Ina Druvieta (*PS*)
Oskars Kastēns (LPP/LC)
Visvaldis Lācis
Liene Liepiņa (*JL*)
Viktors Ščerbatihš (ZZS)

priekšsēdētāja
priekšsēdētājas biedre
sekretārs

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087246

E-pasts: dace.silina@saeima.lv

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija strādāja gan ar likumprojektu izskatīšanu, gan ar cilvēktiesību jomas aktualitātēm. Šajā laikā komisijai notika 62 sēdes, savukārt Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija sanāca uz 16 sēdēm. Kā atbildīgā komisija esam skatījuši deviņus likumprojeketus, kā līdzatbildīgā – 11 likumprojeketus.

Šajā sesijā sevišķi aktuāli bija radio un televīzijas nozares jautājumi. Komisijai izdevās panākt Latvijas Radio kora saglabāšanu, kā arī piesaistīt papildu finansējumu Latvijas Radio darbības nodrošināšanai 2010.gadā. Saeima atbalstīja arī komisijas izstrādāto priekšlikumu, kas paredz iespēju nodot Latvijas Radio 2 programmu koncesijai. Tādējādi tiks saglabāta populārākā radio stacija Latvijā, ko klausās 27 procenti Latvijas iedzīvotāju.

Komisija turpināja darbu pie Elektronisko mediju likuma, kas noteiks plašsaziņas līdzekļu turpmākās darbības virzienus. Komisija izskatījusi jau ceturto daļu no otrajam lasījumam iesniegtajiem priekšlikumiem, tomēr joprojām ir daudz būtisku neskaidrību par mediju darbību nākotnē. No 2012.gada ir pilnībā plānots pāriet no analogās uz ciparu televīzijas apraidi, kā rezultātā līdz pat 50 tūkstošiem maznodrošināto varētu palikt bez iespējas skatīties televīziju. Komisija uzmanīgi sekos līdzi tam, lai turpmāk nepārdomātas rīcības rezultātā netiktu apdraudēta sabiedrisko mediju pieejamība.

Nenovērtējams komisijas atbalsts un padomdevējs ir jaunizveidotā darba grupa sabiedrisko mediju attīstības jautājumu risināšanai. Darba grupā piedalās gan nevalstisko organizāciju un mediju eksperti, gan pārstāvji no Saeimas frakcijām. Darba grupas sēdes ir atvērtas, un tajās var piedalīties ikviens interesents. Eksperti jau izstrādājuši vairākus būtiskus priekšlikumus jaunajam Elektronisko mediju likumam, par kuriem tiks diskutēts arī Saeimas frakcijās.

Šogad reformas plaši skārušas veselības nozari, tādēļ komisijas aktuālo jautājumu lokā bija arī veselības pakalpojumu pieejamība. Kopīgi ar Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju risinājām arī Eiropas Savienības struktūrfondu pieejamību pilsoniskajai sabiedrībai. Komisijas aicināja atbildīgās amatpersonas paplašināt to fondu programmu loku, uz kuru ieviešanu var pretendēt nevalstiskās organizācijas.

Nevalstiskās organizācijas atzinīgi novērtējušas arī komisijas priekšlikumu nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem par mazāk smagiem pārkāpumiem nepiemērot reālu brīvības atņemšanu, tā vietā nosakot citus audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus. Pozitīvi vērtējam panākto vienošanos ar pašvaldībām, kas paidušas atbalstu šiem būtiskajiem grozījumiem un sava budžeta ietvaros apņēmušās piemērot alternatīvus drošības līdzekļus un kontrolēt to ievērošanu.

Pateicoties Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas aktīvai rīcībai, valdība nolēma atcelt plānoto Sabiedrības integrācijas fonda reorganizāciju. Komisija uzsvēra, ka iestādes reorganizācija nenestu gaidīto ieguvumu, jo tiktu zaudētas neatkarīgas projektu izvērtēšanas, apstiprināšanas un uzraudzības funkcijas.

Mediju attīstības jautājumi, kā arī dzimumu līdztiesības un bērnu tiesību aizsardzības jautājumi komisijas redzeslokā būs arī nākamajā sesijā.

Ingrīda Circene,
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja

Saeima šajā sesijā galīgajā lasījumā pieņēmusi piecus Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas virzītus likumprojektus.

Papildina atzīmējamo dienu sarakstu

Saeima 10.septembrī atbalstīja komisijas izstrādātos grozījumus likumā „Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām”, nosakot septembra otro svētdienu par Tēva dienu. Atzīmējamo dienu sarakstu papildinās arī 1.oktobris – Starptautiskā veco ļaužu diena.

Atbalsta Latvijas Radio 2 nodošanu koncesijā

Saeima 1.oktobrī atbalstīja komisijas sagatavotos grozījumus Radio un televīzijas likumā, kas paredz iespēju sabiedrisko raidorganizāciju apraides atļauju nodot privātam partnerim. Grozījumi nosaka, ka Nacionālā radio un televīzijas padome (NRTP) var nodot koncesijā citai raidorganizācijai sabiedriskās raidorganizācijas atsevišķas programmas veidošanu un sākotnējo izplatīšanu.

Saeima atbalstīja arī likuma pārejas noteikumus, nosakot kārtību NRTP locekļu skaita samazināšanai. Pašreizējie NRTP locekļi turpinās darbību līdz savu pilnvaru beigām. Jaunus locekļus Saeima ievēlēs, kad NRTP locekļu skaits būs mazāks par pieci.

Pilnveido bērnu tiesību aizsardzību

Īpaša uzmanība rudens sesijā veltīta bērnu tiesību aizsardzības jautājumiem. Rudens sesijā Saeima divreiz izdarījusi grozījumus Bērnu tiesību aizsardzības likumā.

Saeima 15.oktobrī atbalstīja komisijas izstrādātos grozījumus, kas pirmoreiz ar likumu nosaka daudzbērnu ģimenes statusu. Par daudzbērnu ģimeni tiek uzskatīta ģimene, kura aprūpē trīs un vairāk bērnus, tai skaitā audžuģimenē ievietotus un aizbildnībā esošus bērnus. Kārtību, kādā piešķir daudzbērnu ģimenes statusu un izsniedz šo statusu apliecināšu dokumentu, nosaka Ministru kabinets. Likums precīzē arī normu par bērna adopciju uz ārvalstīm.

26.novembrī Saeima atbalstīja grozījumus, kas paredz no 2010.gada 1.janvāra bāriņtiesu darba pārraudzību un metodisko vadību nodot Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai. Pēc Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas reorganizācijas bāriņtiesu darbu pārraudzīja Labklājības ministrija.

27.oktobrī Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas kopsēde ar Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju.

Atzīst tiesības reģistrēt autonomas draudzes

Sadarbojoties ar reliģiskajām organizācijām, komisija strādāja, lai Satversmē noteiktās tiesības uz reliģiskās pārliecības brīvību sabalansētu ar reliģisko organizāciju interesēm. Saeima 29.oktobrī akceptēja priekšlikumu svītrot no Reliģisko organizāciju likuma normu, kas ierobežo iespēju veidot autonomas draudzes gadījumos, kad konfesiju kanoniskie noteikumi nepieļauj šādu draudžu darbību.

Jaunā likuma redakcija nosaka, ka draudzi var reģistrēt, ja tās nosaukums neietver maldinošas ziņas par reliģiskās organizācijas tiesisko formu, darbības mērķiem un veidu, kā arī par tās piederību reliģiskajai savienībai (baznīcai). Šie paši reģistrācijas noteikumi attiecas uz draudzi, kas neatzīst savu piederību likumā noteiktajā kārtībā jau reģistrētai reliģiskajai konfesijai.

Tāpat grozījumi nosaka, ka reliģiskās organizācijas nosaukumam un konfesionālajai piederībai nepārprotami jāatšķiras ne tikai no Uzņēmumu reģistrā reģistrētajiem un reģistrācijai pieteiktajiem reliģisko organizāciju un to iestāžu nosaukumiem, bet arī no citu uzņēmumu nosaukumiem.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija rudens sesijā strādāja pie vairāku likumprojektu sagatavošanas izskatīšanai Saeimā, kā arī apsprieda cilvēktiesību aktualitātes.

Atbalsta iespēju bērniem noteikt piespiedu uzvedības ierobežojumus

Patlaban komisija strādā pie grozījumiem likumā „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem”, kas ļaus nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem par mazāk smagiem pārkāpumiem nepiemērot reālu brīvības atņemšanu, bet noteikt citus audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus.

Grozījumi paredz iespēju bērnam noteikt uzvedības ierobežojumus uz laiku no 30 dienām līdz 12 mēnešiem. Bērnam varēs aizliegt apmeklēt noteiktas sabiedriskās vietas, satikties ar noteiktām personām, uzlikt par pienākumu noteiktā diennakts laikā atrasties savā dzīvesvietā, kā arī periodiski ierasties uz reģistrāciju Valsts policijā. Kā audzinoša rakstura piespiedu līdzekļi varēs noteikt pienākumu piedalīties pašvaldības sociālās korekcijas un sociālās palīdzības programmās, turpināt pamatizglītības apguvi, kā arī ierasties uz konsultāciju pie psihologa, ārsta vai cita speciālista.

Komisijas deputāti A.Brigmanis un V.Lācis.

Saskaņā ar likumprojektu tiesnesis vai administratīvā komisija varēs uzlikt bērnam par pienākumu ārstēties no alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu vai citādas atkarības arī tad, ja bērns vai viņa vecāki tam nepiekrīt.

Elektronisko mediju attīstības jautājumi

Lai risinātu sabiedrisko mediju attīstības jautājumus, komisija izveidoja neatkarīgu darba grupu. Darba grupas mērķis ir risināt nozares aktuālos jautājumus, kā arī izstrādāt konkrētus priekšlikumus grozījumiem Elektronisko mediju likumā.

Elektronisko mediju likumam, ko komisija gatavo 2.lasījumam, iesniegti vairāk nekā 290 priekšlikumi. Jauns Elektronisko mediju likums tiek izstrādāts, lai noteiktu Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko mediju darbības, veidošanas, reģistrācijas un uzraudzības kārtību atbilstoši mūsdienu tehnoloģiju attīstības tendencēm un ES normatīvajiem aktiem.

Komisijas sēdēs tika skatīti elektronisko mediju programmu izplatīšanas jautājumi un digitālās televīzijas ieviešanas process. Komisija sasauca sēdi par digitālās televīzijas ieviešanu, lai pārrunātu plānoto pāreju uz ciparu virszemes apraidi. Komisijas deputāti pauda neizpratni par to, kāpēc digitālās televīzijas ieviešana izmaksājusi daudz dārgāk par līdzīgiem projektiem Lietuvā un Igaunijā.

Citas aktualitātes

Analizējot situāciju Tiesībsarga birojā, komisija vairākkārt uzsvēra, ka Tiesībsarga biroja likvidācija ir nepieļaujama, un aicināja tiesībsargu noteikt prioritātes un galvenos darbības virzienus, lai arī ar samazinātu budžetu sekmīgi varētu pildīt savas funkcijas.

Komisija kopsēdē ar Pilsonības likuma izpildes komisiju iepazinās ar Naturalizācijas pārvaldes reorganizācijas priekšlikumiem. Deputāti uzdeva atbildīgajām amatpersonām izstrādāt detalizētu šo institūciju reorganizācijas plānu. Lai paveiktu uzdoto, leikšlietu ministrija Naturalizācijas pārvaldi plāno pārņemt savā padotībā.

Kopsēdē ar Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju, piedaloties nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, deputāti apsprieda ES struktūrfondu finansējuma pieejamību pilsoniskajai sabiedrībai. Komisija ieteica atbildīgajām amatpersonām paplašināt ES fondu programmu loku, uz kuru ieviešanu var pretendēt nevalstiskās organizācijas. Komisija jau iepriekš ir uzsvērusi, ka bieži vien nevalstiskās organizācijas pakalpojumus var nodrošināt efektīvāk un lētāk nekā valsts vai privātais sektors.

Darbs apakškomisijā

Arī Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisijas sēdēs tika skatīti sabiedrībā aktuāli jautājumi. Ar atbildīgajām institūcijām un nevalstiskajām organizācijām tika diskutēts par pamatizglītības apguvi no sešu gadu vecuma, aktuālo situāciju skolēnu pārvadājumu jomā, par brīvpusdienu nodrošināšanu skolēniem un mācību organizēšanu tiem skolēniem, kas ilgstoši ārstējas slimnīcā, kā arī citām aktualitātēm.

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA

Komisijas darbības joma ir četras Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgas un savstarpēji saistītas nozares – izglītība, kultūra, zinātne un sports. Komisija izskata šo nozaru likumprojektus, veic parlamentāro kontroli pār attiecīgajām ministrijām un to padotības iestādēm, kā arī izskata iesniegumus, sūdzības un priekšlikumus. Izglītības, zinātnes, sporta un kultūras nozaru budžets, skolu tīkla sakārtošana, Latvijas zinātnieku sasniegumi un izaicinājumi, muzeju pārtapšana par mūsdienīgiem kultūras centriem, pieminekļu aizsardzība un jaunu kultūras objektu būvniecība ir tikai dažas no tēmām, par kurām ikdienā spriež komisijas deputāti. Komisijas redzeslokā ir ne tikai atsevišķu nozaru aktualitātes, bet arī stratēģiskie valsts mērķi un Latvijas ilgtermiņa attīstība.

Sagatavojot likumprojektus un izskatot nozares problēmjautājumus, komisijas sēdēs piedalās atbildīgo ministriju ierēdņi, pašvaldību vadītāji, izglītības, zinātnes, kultūras un sporta darbinieku organizāciju pārstāvji. Lai padziļinātu komisijas darbu valsts ilgtermiņa attīstības stratēģijas uzraudzībā un sporta jomā, izveidotas divas apakškomisijas – Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija un Sporta apakškomisija.

Komisijas 20.oktobra sēdē, izskatot grozījumus Izglītības likumā.

Komisijas sastāvs:

Jānis Straziņš (ZZS)

Jānis Dukšinskis (LPP/LC)

Dzintars Ābiķis

Sergejs Fjodorovs (SC)

Nikolajs Kabanovs (SC)

Janīna Kursīte-Pakule (PS)

Raimonds Pauls (TP)

Igors Pimenovs (SC)

Jakovs Pliners (PCTVL)

Jānis Porietis (TP)

Pauls Putniņš (ZZS)

Inguna Rībena (JL)

Pēteris Tabūns (TB/LNNK)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087277

E-pasts: ikzk@saeima.lv

Rudens sesija komisijai bija smaga, jo pēc vienošanās ar starptautiskajiem aizdevējiem vajadzēja būtiski samazināt finansējumu izglītībai, kultūrai un zinātnei. Tās ir svarīgākās jomas Latvijas tālākai attīstībai.

Rudens periodā sanācām uz 45 sēdēm – tikāmies ar atbildīgo ministriju vadību, mācību iestāžu vadītājiem, pētniekiem un zinātniekiem. Sākumā nozarē strādājošie nevarēja iedomāties, cik nopietns finansējuma samazinājums gaidāms. Sarežģītajā situācijā neizbrīna no citām Eiropas Savienības valstīm saņemtās neizpratnes pilnās vēstules un nozares arodbiedrību centieni pievērst starptautisko organizāciju uzmanību. Ievēribas cienīga bija Eiropas Universitāšu asociācijas vadības viesošānās Rīgā.

Smagākais pārbaudījums bija 2010.gada budžeta pieņemšana. Bija jāatrod risinājumi, lai arī samazināta finansējuma apstākļos visas iestādes spētu turpināt darbu. Situācija nav tik dramatiska, kā sākotnēji likās, jo panācām Saeimas atbalstu no Latvenergo ieņēmumiem divus miljonus latu papildus novirzīt augstākajai izglītībai un zinātnei.

Pārmaiņas skar gan vispārējo, gan profesionālo izglītību. Diemžēl nav iespējams saglabāt visas esošās skolas un vienlaicīgi nostiprināt to tehnisko bāzi. Iepriekšējos gados Latvijā bija izveidojusies arī nesamērīgi augsta proporcija starp skolotāju un skolēnu skaitu. Tāpēc skolas, kurās ir nepietiekams audzēkņu skaits, tiks apvienotas. Līdzīgas pārmaiņas skar arī profesionālās izglītības iestādes. Lai nostiprinātu to materiāltehnisko nodrošinājumu un arodizglītības kvalitāti, daļa skolu tiks apvienotas. Mērķis ir panākt, lai profesionālās izglītības iestādes kļūtu par augsta līmeņa kompetenču centriem, kas savai attīstībai spēj izmantot Eiropas Savienības fondu līdzekļus.

Diskutējām arī par vadošo universitāšu ideju, izveidot vienu lielu zinātnisku universitāti, kurā ietilptu reģionālās un tehniskās augstskolas. Ekonomikas ministra vadībā strādāja darba grupa, kurai jau novembrī bija jāiesniedz priekšlikumi par reformām augstākajā izglītībā. Diemžēl vēl šobrīd, decembra nogalē, priekšlikumi nav formulēti, un tas kavē arī nozarei ārkārtīgi būtiskā Augstākās izglītības likumprojekta izskatīšanu Saeimā.

Arī Rīgas Svētā Pētera baznīcas likuma virzība aizkavējas, jo ir nenokārtoti īpašuma jautājumi. Komisija apsprieda Latvijas Okupācijas muzeja ierosinājumu noteikt valsts aizsardzības statusu pirmajā un otrajā pasaules karos kritušo karavīru, brīvības cīņās kritušo, komunistiskā terora upuru un nacionālo partizānu piemiņas vietām un apbedījumiem.

Interesanta bija komisijas tikšanās ar radniecīgo Rīgas domes komiteju, kurā spriedām par sadarbības jautājumiem. Komisija devās uz Daugavpils novadu, lai klātienē iepazītos ar situāciju pierobežas skolās un noskaidrotu, kā lauku skolas ietekmējusi princips „nauda seko skolēnam” ieviešana. Būtiski, lai neciestu mācību kvalitāte un izglītības pieejamība, jo sevišķi jaunāko klašu audzēkņiem.

Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija sanāca uz 15 sēdēm un lielu uzmanību veltīja tam, lai šī plāna realizācija kļūtu efektīvāka un palīdzētu sildīt ekonomiku. Diemžēl valdība līdz šim nav tam pievērsusi pienācīgu uzmanību. Vienlaicīgi mēs sekojām līdzi jaunās Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izstrādei. Sporta apakškomisija sanāca uz 19 sēdēm, tās galvenā aktualitāte bija sporta nozares budžets.

Jānis Straziņš,
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs

Rudens sesijā komisija izskatīja 16 likumprojektus – 11 likumprojektus kā atbildīgā komisija un piecus kā līdzatbildīgā komisija. Šajā sesijā Saeima galīgajā lasījumā ir pieņēmusi divus Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas pārziņā esošus likumprojektus.

Banku augstskolas Satversme

Rudens sesijā komisija pabeidza darbu pie Banku augstskolas Satversmes grozījumiem. 17.septembrī likumprojektu trešajā lasījumā pieņēma Saeima. Šie grozījumi maina studējošo pārstāvju atsaukšanas kārtību Banku augstskolas Satversmes sapulcē un Senātā, kā arī precizē citus jautājumus, kas bija pretrunā Augstskolu likumam.

Kultūras pieminekļu aizsardzība

Likumā „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” ietverts izņēmums no vispārējā principa par administratīvo aktu darbību un izpildi. Saeimas 12.novembrī pieņemtie likuma grozījumi nosaka, ka kultūras ministra lēmuma par valsts aizsargājama kultūras pieminekļa statusu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur lēmuma darbību.

Grozījumi Izglītības likumā

Izglītības, kultūras un zinātnes komisija rudens sesijā aktīvi strādāja pie grozījumiem Izglītības likumā. Likumprojekts tiek gatavots skatīšanai trešajā galīgajā lasījumā, un tas paredz būtiskas pārmaiņas izglītības jomā. Kopš Izglītības likuma pieņemšanas 1998.gadā šie ir apjomīgākie likuma grozījumi. Likumprojekts tiek skatīts plašā ekspertu lokā, komisijas deputātiem aktīvi diskutējot par visiem iesniegtajiem priekšlikumiem.

Saeimas otrajā lasījumā atbalstītā likuma redakcija paplašina pedagogu tiesības, nosakot iespēju piedalīties izglītības procesa pilnveidē. Šādas tiesības būs arī skolēnu vecākiem. Likuma otrajā lasījumā papildināti arī skolēnu un viņu vecāku pienākumi.

Turpmāk skolēnam būs jāievēro pedagogu, izglītojamo un citu personu tiesības un intereses. Viņš nedrīkstēs pieļaut emocionālu un fizisku vardarbību, kā arī nedrīkstēs apdraudēt savu un citu personu veselību, drošību un dzīvību. Skolēnam gan izglītības iestādē, gan ārpus tās būs jābūt pieklājīgam, skolā jāatrodas iekšējās kārtības noteikumiem atbilstošā apģērbā, kā arī jāpiedalās izglītības iestādes apkārtējās vides saglabāšanā un sakopšanā.

Savukārt vecāku pienākums būs ievērot ne tikai sava bērna tiesības, bet arī pārējo bērnu, pedagogu un citu personu tiesības un intereses. Tāpat paredzēts, ka vecākiem izglītības iestāde būs jāinformē par bērna veselības stāvokli, specifiskām īpatnībām un citiem apstākļiem, kuri būtu nozīmīgi izglītības procesā.

Grozījumi likumā skar arī izglītības finansēšanu. Likumprojekts valstij un pašvaldībām paredz iespējas atbalstīt pieaugušo neformālās izglītības programmas, kā arī precizē izglītības iestāžu no maksas pakalpojumiem gūto ieņēmumu izlietojumu.

Komisija darbu pie Izglītības likuma grozījumiem turpinās nākamajā sesijā.

Preču zīmju reģistrācija

Ziemas sesijā komisija turpinās rudenī iesākot darbu pie grozījumiem likumā „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm”, tos sagatavojot izskatīšanai 3.lasījumā.

Likumā plānots noteikt atvieglojumus gadījumos, kad preču zīmes pieteicējs vai īpašnieks ir nokavējis paredzētos termiņus. Juridiskai skaidrībai likumā plānots arī noteikt, ka preču zīmes reģistrācija tiks uzskatīta par pabeigtu neatkarīgi no tā, vai to publicē papīra vai elektroniskā formā. Papīra izdevums pēdējā laikā ir maz pieprasīts. Oficiālā izdevuma publikācija ir pieejama Patentu valdes mājaslapā internetā, un vairums interesentu izmanto tieši šo izdevuma versiju.

Zinātniskā darbība

Tāpat ziemas sesijā turpināsies darbs pie grozījumiem Zinātniskās darbības likumā, kurus komisija gatavos izskatīšanai 3.lasījumā. Plānots, ka likuma izmaiņas noteiks valsts emeritētā zinātnieka statusa piešķiršanas kārtību. Tāpat likumu paredzēts papildināt ar normām par zinātnisko institūciju tiesībām uz intelektuālo īpašumu.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputāti arī atbalstīja Latvijas Zinātņu akadēmijas ierosinājumu paplašināt Latvijas Zinātnes padomes sastāvu. Plānots, ka līdzšinējo 12 dalībnieku vietā, padomē darbosies 21 pārstāvis. Padomes sastāvā tiks iekļauts ministru prezidenta un to ministriju pārstāvji, kuru budžetos atvēlēti finanšu līdzekļi zinātniskajiem pētījumiem. Tas dos iespēju zinātnei pieejamo finansējumu sadalīt koordinēti un visām iesaistītajām pusēm līdzdarboties jomas stratēģiskajā vadībā.

Nākamajā sesijā komisija grozījumus šai likumā gatavos izskatīšanai 3.lasījumā.

Komisijas 20.oktobra sēdē, izskatot grozījumus Izglītības likumā.

Īstenojot parlamentāro kontroli pār izpildvaras darbu, komisijas deputāti ir diskutējuši par vairākiem nozarei būtiskiem jautājumiem.

Izglītības budžeta samazinājums

Saeimas komisijas deputāti vairākkārt pauda bažas par lielo budžeta samazinājumu, kas skāris izglītības jomu. Komisijas deputāti uzskata, ka izglītības reforma nepieciešama tādēļ, ka desmit gadu laikā skolēnu skaits ir samazinājies par trešdaļu, bet skolu skaits nebija būtiski mainījies.

Arī šajā mācību gadā pārmaiņas izglītības jomā turpināsies. Galvenie Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) uzdevumi būs izglītības kvalitātes uzlabošana un finanšu līdzekļu efektīvs izlietojums, augstākās izglītības un zinātnes nozaru eksportspējas paaugstināšana, kā arī nacionālo vērtību stiprināšana, organizējot 10.Latvijas skolu un jaunatnes dziesmu un deju svētkus.

Ir rasts papildu finansējums skolotāju atalgojumam. Saskaņā ar principu „nauda seko skolēnam” nākamajā gadā pedagogu atalgojumam viena audzēkņa skološanai paredzēti 650 lati, kas ir gandrīz uz pusi vairāk nekā bija pieejams 2009.gada nogalē.

Valsts budžetā nākamgad paredzēti vairāk kā trīs miljoni latu sporta skolu treneru algām. Rasts finansējums arī Mežaparka un tenisa kompleksa „Lielupe” rekonstrukcijai. Ieplānoti līdzekļi 1,4 miljonu latu apmērā skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, kas notiks 2010.gada vasarā.

Pārrunājot finansējumu izglītības un zinātnes nozarei, deputāti pauda pārliecību, ka augstākajai izglītībai un zinātnei atvēlētais finansējums ir nepietiekams. Budžeta izskatīšanas laikā tika meklēti risinājumi, lai atrastu papildu finansējumu. Atšķirībā no sākotnējā budžeta projekta, augstākajai izglītībai un zinātnei papildus tika iedalīti gandrīz 9 miljoni latu. Līdz ar to zinātnes bāzes finansējums 2010.gadā nodrošināts 93 procentu apmērā no 2009.gada līmeņa.

Augstākās izglītības kvalitāte

Rudens sesijā komisija vairākkārt pārrunāja strukturālās reformas augstākajā izglītībā un zinātnē, komisija norādīja uz nepieciešamību paaugstināt izglītības kvalitāti gan valsts, gan privātajās augstskolās.

Komisijas deputāti bija vienprātīgi, ka izmaiņas augstskolu sistēmā ir nepieciešamas un tām jābūt vērstām uz labākiem mācību un pētnieciskajiem rezultātiem. Deputāti pauda pārliecību, ka normatīvajos aktos visām augstskolām jānosaka vienādas prasības, jo vissvarīgākais ir mācību procesa rezultāti. Vienlaikus komisija aicināja atbildīgos ministrus pārmaiņas veikt pārdomāti un rūpīgi vērtēt to ietekmi uz izglītības kvalitāti un pieejamību.

Nākamgad nav plānots slēgt nevienu mūzikas vai mākslas skolu

Neraugoties uz krasu finansējuma samazinājumu, neviena mūzikas vai mākslas skola, teātris, muzejs, koncertinstitūcija vai mākslas augstskola nākamgad netiks slēgta – to komisijas deputātiem apliecināja atbildīgās amatpersonas.

Daugavpils teātra saglabāšana

Saeimas komisija aicināja kultūras ministru kopīgi ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāju vienoties par veidu, kā Latvijas otrajā lielākajā pilsētā saglabāt teātri. Daugavpils teātris, sniedzot daudzas viesizrādes, ir kļuvis par visa Latgales reģiona teātri, un ministrijai kopīgi ar pašvaldību jādiskutē par veidu un apjomu, kādā teātris varētu turpināt darbību.

Profesionālo skolu optimizācija

Saeimas komisija atzinīgi novērtēja IZM piedāvāto plānu profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijai. Šī joma tiks reorganizēta, ņemot vērā aktuālās demogrāfijas un tautsaimniecības attīstības tendences; tiek domāts par izglītības kvalitātes pilnveidošanu un pieejamību reģionos, kā arī par ES līdzekļu un investīciju piesaisti.

2009.gadā valsts finansē 59 profesionālās izglītības iestādes, kurās arodu apgūst vairāk nekā 35 tūkstoši audzēkņu. Plānots, ka pēc optimizācijas turpinās darboties 31 skola, kurā mācīsies vairāk nekā 27 tūkstoši audzēkņu. Visās skolās plānots veikt kompleksu renovāciju un piesaistīt līdzekļus aprīkojumam, kā arī izbūvēt dienesta viesnīcas.

Sešgadīgo bērnu apmācība skolā

Pārrunājot iecerētās pārmaiņas vispārējās izglītības sistēmā, komisija aicināja IZM rūpīgi sagatavot skolotājus, izveidot piemērotus mācību materiālus un tikai tad sešgadīgiem bērniem pamatzglītības uzsākšanu noteikt kā obligātu.

IZM atbildīgās amatpersonas apliecināja, ka 2010./2011.mācību gadā sešgadīgajiem bērniem nebūs obligāti jāsāk pamatzglītības apguve. Ministrija ir izstrādājusi rīcības plānu, saskaņā ar kuru līdz 2010.gada 1.septembrim tiek veikti sagatavošanas darbi; pēc tam sāksies praktiska programmas izmēģināšana skolās.

Tikšanās ar Starptautiskās Arhīvu padomes prezidentu

Saeimā viesojās Starptautiskās Arhīvu padomes prezidents Īans Vilsons (*Ian Wilson*), ar kuru tikās Saeimas priekšsēdētājs Gundars Daudze un Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputāti. Starptautiskās Arhīvu padomes prezidents atzina, ka Arhīvu likuma tapšana un Latvijas Nacionālās bibliotēkas būvniecība ir nozīmīgi soļi, lai saglabātu Latvijas kultūras mantojumu.

Ī.Vilsons uzsvēra, ka arhīvu jomā digitalizācija ir nopietns izaicinājums, un viens no būtiskiem aspektiem ir interneta mājas lapu saglabāšana valstu arhīvos. Tiesību normas par mājas lapu saglabāšanu būtu jānosaka valstu likumdošanā.

Deputāti apmeklēja Daugavpils novada skolas

Saeimas komisija Pasaules skolotāju dienā – 5.oktobrī – izbraukuma sēdē iepazinās ar situāciju Daugavpils novada skolās. Saeimas deputātus interesēja, kā Daugavpils pusē tiek nodrošināta izglītības pieejamība, kā pašvaldības rūpējas par skolēnu nokļūšanu izglītības iestādēs un kā skolu darbību ir ietekmējusi princips „nauda seko skolēnam” ieviešana.

Saeimas deputāti apmeklēja Vaboles vidusskolu, kurā šogad mācības uzsākuši slēgtās Līksnas pamatskolas audzēkņi. Komisija tikās ar Daugavpils novada domes deputātiem un izglītības iestāžu pārstāvjiem. Saeimas deputāti viesojās Silenes pamatskolā, Sventes vidusskolā un Skrudalienas pamatskolā.

Sašutums par ierēdņu algu palielināšanu

Septembra sākumā Valsts kontrole konstatēja, ka vairākās ministrijās augstākajiem ierēdņiem būtiski palielināta darba samaksa. Izglītības, kultūras un zinātnes komisija pieprasīja tūlītēju Ministru prezidenta un kultūras ministra rīcību, lai šādi gadījumi neatkārtotos, algu palielinājumi tiktu atcelti un vainīgās personas saņemtu sodu.

Izglītības un kultūras aktualitātes Rīgā

Komisijas deputāti ar Rīgas domes atbildīgajām amatpersonām pārrunāja galvaspilsētas aktualitātes izglītības un kultūras jomā. Uzsākot 2009/2010.mācību gadu, likvidētas desmit skolas, un Rīgas dome apsver iespēju šo skolu telpās izvietot pirmsskolas izglītības iestādes. Komisijas deputāti noskaidroja, ka pašvaldība negrasās samazināt atbalstu Rīgas Brāļu kapiem un strādā pie tā, lai Mežaparks kļūtu par iedzīvotājiem vēl pievilcīgāku atpūtas vietu, piemēram, izveidojot tur slēpošanas trasi.

AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA

Komisija izskata ar valsts ārējās un iekšējās drošības un korupcijas novēršanas jautājumiem saistītus likumprojektus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār šajā jomā strādājošo iestāžu darbu. Īstenojot parlamentāro kontroli, komisija pieprasa un izvērtē informāciju no ministrijām un to pakļautībā esošajām iestādēm, kā arī nepastarpināti iztaujā atbildīgās amatpersonas. Ja nepieciešams, komisija nāk klajā ar papildu tiesiskā regulējuma iniciatīvām. Komisijas priekšsēdētājs vienlaicīgi ir arī Nacionālās drošības padomes loceklis un piedalās valsts augstāko amatpersonu un institūciju vienotas darbības saskaņošanā nacionālās drošības jomā. Strādājot pie kolektīvās drošības jautājumiem, komisijai izveidojusies aktīva starptautiska sadarbība ar NATO struktūrām, Eiropas Parlamentu, kā arī citām organizācijām.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas sēdē. No kreisās: deputāti K.Šadurskis, A.Latkovskis, komisijas vecākā konsultante I.Logina, deputāti J.Dobelis, J.Dalbiņš, J.Klaužs.

Komisijas sastāvs:

Juris Dalbiņš (TP)

Juris Dobelis (*TB/LNNK*)

Ainars Latkovskis (*JL*)

Vilnis Edvīns Bresis (*ZZS*)

Dzintars Jaundžeikars (*LPP/LC*)

Jānis Klaužs (*TP*)

Ivans Klementjevs (*SC*)

Kārlis Šadurskis (*PS*)

Mihails Zemļinskis (*SC*)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087245

E-pasts: ilogina@saeima.lv

Rudens sesijā komisijas uzmanības centrā bija ar 2010.gada valsts budžetu saistītie likumu grozījumi. Jautājumā par dienesta gaitas likuma grozījumiem komisijas viedoklis būtiski atšķīrās no valdības piedāvātā. Komisija nepiekrīta valdības ierosinājumam vienotajā valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu atlīdzības sistēmā iekļaut karavīrus, policistus un citu institūciju darbiniekus ar speciālajām dienesta pakāpēm.

Diemžēl ar balsu vairākumu Saeimas sēdē tika atbalstīts valdības piedāvātais variants un komisijas priekšlikums noraidīts. Tomēr joprojām uzskatām, ka valsts drošības dienestu iekļaušana vienotajā atlīdzības sistēmā bija nepareiza un laika gaitā novedīs pie nopietnām problēmām. Šie likumi nākotnē būs jālabo un dienesta gaitas likumos jāatjauno attiecīgās normas. Jāņem vērā karavīru, ugunsdzēsēju un policistu darba specifika, kā arī tas, ka uz šo dienestu darbiniekiem attiecas virkne ierobežojumu, kuri neskar civilpersonas.

Komisija rūpīgi sekoja Latvijas Policijas akadēmijas likvidācijas procesam. Šim jautājumam pievērsāmies vairākās komisijas sēdēs, uzklusot gan Policijas akadēmijas mācībspēkus un studentus, gan arī Iekšlietu ministrijas, Izglītības ministrijas un Latvijas Universitātes pārstāvjus. Lūkojāmies, vai likvidācijas procesā tiek ņemti vērā komisijas norādījumi par nepieciešamību saglabāt izglītības sistēmu, kuras ietvaros tiek gatavoti policijas un citu valsts drošības un tiesībsargājošo iestāžu darbinieki. Secinājām, ka praktiskais darbs ir izdarīts un mūsu norādes ņemtas vērā. Akadēmijas likvidācijas process norit sekmīgi – patlaban izdarīts viss nepieciešamais, lai akadēmijas studenti no jaunā gada varētu turpināt studijas Latvijas Universitātē.

Nākamgad komisija turpinās darbu pie ļoti būtiska jautājuma – Nacionālo bruņoto spēku un Aizsardzības ministrijas vadības struktūru reformas. Jau janvārī komisija virzīs skatīšanai otrajā lasījumā attiecīgos grozījumus Militārā dienesta likumā un Nacionālo bruņoto spēku likumā. Komisija nepiekrīta šo grozījumu virzīšanai steidzamības kārtībā, jo uzskatām, ka izskatīšana trijos lasījumos ir priekšnoteikums, lai reforma būtu kvalitatīva.

Iecerētā Nacionālo bruņoto spēku vadības struktūras reforma ir būtiska un nepieciešama. Tomēr komisija nepiekrīta valdības piedāvātajai reformai daļā, kas skāra Zemessardzes turpmāko lomu Nacionālo bruņoto spēku struktūrā. Aizsardzības ministrijas izstrādātajā reformas piedāvājumā tā nebija nepārprotami definēta kā bruņoto spēku sastāvdaļa. Pārrunājot šo jautājumu ar aizsardzības ministru un bruņoto spēku komandieri, akcentējām, ka Nacionālo bruņoto spēku likuma trešajā pantā jānosaka, ka Zemessardze ir Nacionālo bruņoto spēku sastāvā, jo šāds politiskais uzstādījums joprojām ir nemainīgs kopš 1994.gada. Komisija uz otro lasījumu piedāvās savu šīs normas redakciju, kas Zemessardzes lomu bruņotajos spēkos definēs skaidri un nepārprotami.

Juris Dalbiņš,
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs

Saeima rudens sesijā ir pieņēmusi virkni komisijas sagatavotu likumu. Īsumā par katru no tiem.

Grozījumi Militārā dienesta likumā

Saeima 17.septembrī atbalstīja grozījumus Militārā dienesta likumā. Saskaņā ar grozījumiem karavīriem pēc Nacionālo bruņoto spēku apmaksātu mācību beigšanas armijā jānodien vismaz pieci gadi. Grozījumi arī nosaka, ka karavīru atvaļinājums aprēķināms par katru mēnesi proporcionāli nodienētajam laikam. Ar grozījumiem precizēta papildatvaļinājumu aprēķināšanas kārtība karavīriem, kuri starptautiskajās militārajās operācijās atrodas ilgāk par sešiem mēnešiem.

Grozījumi Valsts drošības iestāžu likumā

Saeima 29.oktobrī apstiprināja grozījumus Valsts drošības iestāžu likumā, kas nosaka, ka viens no valsts drošības iestāžu uzdevumiem ir līdzdalība starptautiskā miera uzturēšanā, un Latvijas valsts drošības iestādes var nosūtīt savus pārstāvjus uz ārvalstīm šo funkciju realizēšanai. Grozījumi paredz, ka valsts drošības iestāžu amatpersonām un darbiniekiem, kas pilda dienesta pienākumus ārpus valsts, maksājami pabalsti, kompensācijas un piemaksas.

Grozījumi Civilās aizsardzības likumā

Saeima 29.oktobrī apstiprināja grozījumus Civilās aizsardzības likumā. Noteikts, ka turpmāk Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests uzraudzīs materiālo rezervju glabāšanu, uzskaiti, izmantošanu un atjaunināšanu, savukārt materiālo rezervju iegādi organizēs Nodrošinājuma valsts aģentūra. Grozījumi nepieciešami saistībā ar valsts aģentūras „Valsts materiālās rezerves” un Iekšlietu īpašumu valsts aģentūras reorganizāciju.

Jauns Latvijas Republikas Valsts robežas likums

Saeima 12.novembrī atbalstīja jaunu Latvijas Republikas Valsts robežas likumu, kas izstrādāts, lai Latvijas likumdošanā pilnībā pārņemtu Šengenas līguma noteikumus. Līdz ar Latvijas pievienošanos Šengenas līguma zonai nepilnīgs bija kļuvis līdzšinējā Valsts robežas likumā ietvertais regulējums vairākās jomās, kas saistītas ar valsts robežas, robežas joslas un pierobežas joslas noteikšanu, ierīkošanu un uzturēšanu dabā. Turklāt Latvijas tiesību aktos līdz šim tika lietota no Šengenas Robežu kodeksa atšķirīga terminoloģija, kā arī nebija nostiprināta šajā kodeksā minēto definīciju „iekšējās robežas” un „ārējās robežas” sasaiste ar valsts robežu. Jaunais likums paredz valsts robežas noteikšanas pamatnosacījumus, izskaidro valsts robežas drošības un robežapsardzības sistēmas, kā arī pierobežas joslas būtību, nosaka robežas režīma nodrošināšanas pasākumus un robežkontroles pagaidu atjaunošanas procedūru.

Komisijas deputāti A.Latkovskis un J.Dalbiņš.

Precizē Militārās izlūkošanas dienesta statusu

Saeima 10.decembrī ar grozījumiem likumā „Par valsts noslēpumu” un Valsts drošības iestāžu likumā precizēja vairākus ar Militārās izlūkošanas un drošības dienesta (MIDD) darbību saistītus jautājumus. Grozījumi precizē MIDD tiesisko statusu, šo drošības iestādi atbilstoši NATO prasībām nosakot par nacionālo signālu izlūkošanas iestādi. Ar grozījumiem nacionālajā likumdošanā paredzēts ietvert arī signālu izlūkošanas jēdzienu, ieviest šo izlūkošanas veidu reglamentējošus

noteikumus, kā arī noteikt signālu izlūkošanā iegūtās informācijas aizsardzības un apmaiņas kārtību.

Grozījumi Sodū izpildes kodeksā

10.decembra sēdē Saeima pieņēma grozījumus Sodū izpildes kodeksā. Grozījumi nosaka, ka no soda izciešanas atbrīvotās maznodrošinātās personas ar dzīvojamo platību novada vai republikas pilsētas dome nodrošina tādā kārtībā, kāda noteikta likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”. Līdz šim Sodū izpildes kodekss noteica, ka nepieciešamības gadījumā šādas maznodrošinātās personas, kas atbrīvotas no soda izciešanas, pašvaldību domes nodrošina ar dzīvojamo platību.

Grozījumi Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas likumā

Saeima 10.decembrī apstiprināja grozījumus Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā; tajā iekļauti vairāki jauni panti par kredītiestāžu uzraudzību atbilstoši Latvijas parakstītajai Varšavas konvencijai.

Grozījumi Operatīvās darbības likumā

10.decembrī Saeimā apstiprinātie grozījumi Operatīvās darbības likumā paredz tiesības izmeklēšanas iestādēm pieprasīt neizpaužamas ziņas no kredītiestādēm un finanšu iestādēm, kā arī pieprasīt veikt kredītiestādes vai finanšu iestādes klientu kontu pārraudzību.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas dienaskārtībā rudens sesijā bija arī vairāki citi jautājumi.

Iebilst pret finansējuma samazinājumu iekšlietu sistēmai

Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija aicināja nepieļaut tālāku finansējuma samazinājumu iekšlietu sistēmai. Šāda rīcība atstātu neatgriezenisku negatīvu ietekmi uz sabiedrisko kārtību un drošību valstī, uzsvēra komisijas deputāti.

Kā noskaidroja deputāti, pēdējo divu gadu laikā iekšlietu sistēmas finansējums samazināts jau par 80 miljoniem latu, vienlaikus dienesti turpina pildīt visas ar sabiedriskās kārtības nodrošināšanu saistītās funkcijas. Situāciju iekšlietu sistēmā deputāti raksturoja kā dramatisku, uzsverot, ka vēl lielāku finansējuma samazinājumu nedrīkst pieļaut.

Atzinīgi vērtē paveikto kriminālās izlūkošanas modeļa ieviešanai

Uzklausot atbildīgo amatpersonu ziņojumu, deputāti atzinīgi novērtēja Valsts policijas (VP) paveikto kriminālās izlūkošanas modeļa ieviešanai. VP izstrādātais modelis sekmēs sistematizētāku un efektīvāku noziedzības apkarošanu, mazinot organizēto noziedzību un novēršot sabiedrības apdraudējumu. Kriminālās izlūkošanas modelis ļaus prioritizēt policijas darbu un veiksmīgāk izmantot finanšu un cilvēku resursus.

Identificē problēmas Kriminālprocesa likuma piemērošanā

Viena no lielākajām Kriminālprocesa likuma piemērošanas problēmām šobrīd saistīta ar finansējuma trūkumu – tas neļauj savlaicīgi veikt likumā noteikto procesuālo dokumentu tulkošanu, uzklausat tiesībsargājošo iestāžu informāciju, secināja komisijas deputāti.

Prokuratūrā un kriminālpolicijā aizvien vairāk aizkavējas lietu virzība, jo nepietiek līdzekļu tulkošanai. Policijas rīcībā esošie štata tulki ir pārslogoti, bet ārštata tulku piesaistīšanai trūkst finansējuma. Tulkošanai nepieciešamo līdzekļu trūkums problēmas rada arī prokuratūrā. Finansējuma trūkuma dēļ apgrūtināta arī psiholoģisko un tiesu psihiatrisko ekspertīžu veikšana.

Aicina sakārtot nacionālajai drošībai būtisku objektu apsardzes regulējumu

Rudens sesijas laikā komisija rosināja Ministru kabinetu pēc iespējas ātrāk iesniegt izskatīšanai Saeimā grozījumus Nacionālās drošības likumā, lai nacionālajā likumdošanā ieviestu ES Padomes direktīvas prasības par Eiropas kritiskās infrastruktūras apzināšanu un noteikšanu.

Rosina pilnveidot informācijas apmaiņu starp naftas vada īpašnieku un Valsts policiju

Uzklausot atbildīgās amatpersonas, komisija aicināja pilnveidot informācijas apmaiņu starp Valsts policiju un naftas produktu cauruļvada īpašnieci SIA „LatRosTrans”, lai sekmīgāk risinātu nelegālo pieslēgumu problēmu. Pēdējo gadu laikā nelegālo pieslēgumu skaits cauruļvadam „Polocka – Ventspils” ir samazinājies, šogad sasniedzot 50 procentus no tā, kas tika reģistrēts deviņdesmito gadu vidū. Deputāti rosināja stiprināt informācijas apmaiņu starp cauruļvada īpašniekiem un policiju, lai būtu skaidrība par nelegālo pieslēgumu radītajiem zaudējumiem.

Nepiekrīt Finanšu policijas un Muitas kriminālpārvaldes apvienošanai

Uzklausot atbildīgās amatpersonas, komisija 29.septembrī aicināja nepieļaut Valsts ieņēmumu dienestam pakļautās Finanšu policijas pārvaldes un Muitas kriminālpārvaldes apvienošanu. Deputāti uzsvēra, ka šo iestāžu ziņā ir valstij ļoti būtiskas funkcijas, kas skar nodokļu iekasēšanu un preču kontroli ne tikai uz Latvijas, bet arī ES ārējās robežas. Veicot abu iestāžu reorganizāciju, jāvērtē, kā strukturālās izmaiņas ietekmēs šo dienestu darba kvalitāti.

Komisijas sēdē deputāti J.Dalbiņš un J.Klauzs.

Policijas darbs pēc reģionālās reformas

Iepazīstoties ar VP darbu pēc reģionālās reformas, komisija atzinīgi vērtēja tās sekmīgu norisi. Vienlaikus komisijas deputāti pauda satraukumu par nepietiekamo atalgojumu, kā dēļ aizvien vairāk kārtības sargi pamet darbu policijā. Visā valstī trūkst vairāki simti policistu. Īpaši sarežģīta situācija ar VP štatu nokomplektēšanu ir lielās un ekonomiski aktīvās pilsētās – Rīgā, Ventspilī, Liepājā un Valmierā.

Tikšanās ar ASV vēstnieci

Tiekoties ar ASV ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieci Latvijas Republikā Džūditu Gārberi (*Judith Garber*), komisijas deputāti pārrunāja Latvijas un ASV sadarbību drošības un militārajā jomā, kā arī cīņu ar starptautisko terorismu un korupcijas apkarošanu. Deputāti uzsvēra, ka, neraugoties uz ekonomiskajām grūtībām, Latvija pildīs savas saistības NATO un mūsu valsts karavīri turpinās dalību NATO vadītajā misijā Afganistānā.

Komisijas deputāti tiekas ar Tadžikistānas korupcijas apkarotājiem

Komisijas deputāti tikās ar Tadžikistānas Valsts Finanšu kontroles un korupcijas apkarošanas dienesta, ANO Attīstības programmas un nevalstiskās organizācijas „Likums un sabiedrība” pārstāvjiem. Tikšanās gaitā pārrunāta abu valstu pieredze korupcijas apkarošanā. Tadžikistānas pārstāvjus īpaši interesēja Saeimas komisijas pieredze likumdošanas un parlamentārās kontroles darbā.

Saeimā viesojas NATO partnervalstu Aizsardzības ministriju pārstāvji

Komisijas priekšsēdētājs Juris Dalbiņš un priekšsēdētāja biedrs Juris Dobelis tikās ar NATO partnervalstu – Gruzijas un Ukrainas – Aizsardzības ministriju pārstāvjiem. Tikšanās gaitā tika pārrunāta Latvijas pieredze, sagatavojoties dalībai Ziemeļatlantijas līguma organizācijā. Viesus īpaši interesēja komisijas loma pirmsiestāšanās procesā, izstrādājot NATO standartiem atbilstošus likumdošanas aktus un veicot valsts aizsardzības sektora reformas.

Saeimā viesojas ārvalstu militārie atašēji

Komisijas priekšsēdētājs Juris Dalbiņš un priekšsēdētāja biedrs Juris Dobelis rudens sesijas laikā tikās ar Ārvalstu aizsardzības atašēju asociācijas delegāciju. Uzmanības centrā bija ar reģionālās drošības struktūru saistīti jautājumi, piemēram, NATO jaunā stratēģiskā koncepcija, kā arī Latvijas starptautisko militāro saistību nodrošināšana samazināta budžeta ietvaros.

VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA

Valsts iestāžu un pašvaldību darbība, civildienests un valsts amatpersonu darbs, tostarp interešu konflikta novēršana, partiju finansēšana un priekšvēlēšanu aģitācija, dzīvojamo māju pārvaldīšana un apsaimniekošana, palīdzība dzīvokļa jautājumu un denacionalizēto namu īrnieku problēmu risināšanā, nevalstiskā sektora darbība – tāds ir komisijas sēdēs izskatāmo jautājumu loks. Komisijas sēdēs kā eksperti tiek pieaicināti Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Ekonomikas ministrijas un Tieslietu ministrijas speciālisti, atbildīgās amatpersonas no Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Valsts kancelejas un VAS „Privatizācijas aģentūra”, kā arī lietpratēji no Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras, Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijas, Latvijas Pašvaldību savienības, sabiedriskās politikas centra „Providus” un citām organizācijām. Komisijas pārraudzībā strādā Mājokļa jautājumu apakškomisija.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas 4.novembra kopsēdē ar Publisko izdevumu un revīzijas komisiju.

Komisijas sastāvs:

Oskars Spurdziņš (TP)

Staņislavs Šķesters (ZZS)

Sarmīte Ķikuste (JL)

Igors Aleksandrovs (JL)

Valērijs Buhvalovs (PCTVL)

Aleksandrs Golubovs (SC)

Pēteris Hanka (ZZS)

Aleksejs Holostovs (SC)

Māris Kučinskis (TP)

Jānis Lagzdiņš (TP)

Gunārs Laicāns (PS)

Anatolijs Mackevičs (LPP/LC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087257

E-pasts: kristine.vitola@saeima.lv

Rudens sesijā Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija sanāca uz 61 sēdi, savukārt deputāti Mājokļa jautājumu apakškomisijā 15 sēdēs strādāja pie jaunā Dzīvokļa īpašuma likumprojekta redakcijas. Komisijas uzmanības lokā bez likumprojektu izskatīšanas bija arī citi aktuāli jautājumi, īpaši par pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem jaunajās novadu pašvaldībās.

Jāsaka, ka patlaban analizēt un vērtēt jauno pašvaldību darbu ir pārāgri, jo kopš novadu izveides ir pagājis pārāk īss laiks. Jaunās pašvaldības vēl tikai tā pa istam veidojas, maina savas struktūras un veido pakalpojumu sniegšanas centrus. Protams, ir bažas par to, vai likuma gars tiks iedzīvināts, jo nav noslēpums, ka daudzu pašvaldību vadītāji reformu neatbalstīja. Tomēr mūsu vadmotīvs ir – pakalpojumi cilvēkiem jāsniedz tur, kur viņiem tas ir izdevīgāk. Likuma mērķis jau ir kaut ko uzlabot, nevis sabojāt. Tāpēc nākamā gada sākumā aicināsim atbildīgo ministriju informēt mūs par situāciju, un tad vērtēsim, vai būs nepieciešamas kādas korekcijas likumā.

Bažas mums ir arī par nākamā gada valsts budžetu, kas ir nežēlīgs un saspringts, jo izmaiņas nodokļos un lielie samazinājumi skars visu sabiedrību. Tomēr mēs ar gaišu skatu raugāmies uz nākamo gadu un ceram, ka ieņēmumu daļa pildīsies tā, kā plānots un pietiekami strauji, lai nākamajos budžeta grozījumos mums nevajadzētu vēl kaut ko samazināt. Jāraugās, kur iekrājušies parādi un vai ir grūtības pildīt kādu no funkcijām. Šajā riska zonā neapšaubāmi ir arī pašvaldības, jo ar katru brīdi arvien straujāk pieaug bezdarbs, kas līdzī nes krietni mazākus nodokļu ieņēmumus pašvaldībās.

Nākamajā sesijā mums priekšā ir vēl viens grūts uzdevums – noteikt ierēdņu atbildību par politiskās neitralitātes principa neievērošanu.

Vērtējot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektu, mēs uzskatām, ka tas ir jāpārskata, lai izvirzītie mērķi būtu reāli sasniedzami. Uzskatu, ka šeit ir nepieciešams labais stāsts, lai sabiedrībai būtu motivācija, ka mēs varam, gribam un tad arī darām un sasniedzam tiešām reālus mērķus. Nedrīkst būt tā, ka mēs vēlamies sasniegt labas lietas, bet tās ir tik tālu kā saule. Tāpēc mēs mudināsim tiekties pēc izpildāmiem mērķiem.

Oskars Spurdziņš,
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs

Saeima rudens sesijā galīgajā lasījumā pieņēma virkni Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas virzītu likumprojektu.

Precizēta tautas skaitīšanas metodoloģija

Saeimā 3.septembrī pieņemtie grozījumi Tautas skaitīšanas likumā precizē tautas skaitīšanas metodoloģiju. Saskaņā ar to 2011.gada tautas skaitīšanā kā atsevišķas kategorijas tiks uzskaitīti gan pastāvīgie iedzīvotāji, gan arī mājokļi, neatkarīgi no tā, vai tajos kāds dzīvo.

Grozījumi nosaka, ka tautas skaitīšanā no iedzīvotājiem iegūtā personīgā informācija būs konfidenciāla. Iepriekš šādai informācijai bija ierobežotas pieejamības statuss.

Tautas skaitīšanā būs jāuzskaita ne tikai tie iedzīvotāji, kuri Latvijā nodzīvojuši vismaz vienu gadu, bet arī tie, kuri ieradušies mūsu valstī un plāno te palikt ilgāk par 12 mēnešiem. Savukārt netiks uzskaitīti tie, kuri skaitīšanas laikā uzturas vai arī paredzējuši uzturēties ārpus Latvijas ilgāk par vienu gadu.

Informācija par izbraukušajiem Latvijas iedzīvotājiem būs jāiegūst no viņu ģimenes locekļiem vai arī no citiem datu avotiem.

Mainīts piespiedu nomas maksas apmērs

Saeima 22.oktobrī pieņēma grozījumus likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”, kas nosaka zemes nomas maksu sešu procentu apmērā no zemes kadastrālās vērtības, ja zemes īpašnieks un daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašnieki nevar vienoties par citu nomas maksu. Privatizētā dzīvokļa un mākslinieka darbnīcas īpašniekam papildus nomas maksai jākompensē arī nekustamā īpašuma nodoklis.

Nomas maksa 2009.gadā un 2010.gadā nedrīkst pārsniegt iepriekšējam gadam aprēķināto zemes gabala nomas maksu vairāk kā par 25 procentiem.

Iepriekš piespiedu nomas gadījumā zemesgabala nomas maksa nedrīkstēja pārsniegt piecus procentus gadā no zemes kadastrālās vērtības. Īpašniekiem vienojoties, atsevišķos gadījumos nomas maksu varēja noteikt zemāku.

2009.gada 1.novembrī spēkā stājušies grozījumi līdzsvaro privatizēto dzīvokļu īpašnieku un zemes īpašnieku pretējās tiesiskās intereses nomas maksas noteikšanā piespiedu nomas gadījumā un novērš Satversmes tiesas spriedumā konstatēto tiesību normu neatbilstību valsts pamatlikumam.

Komisijas sēdē. No kreisās: deputāti P.Hanka, S.Šķesters, O.Spurdziņš, G.Laicāns, A.Holostovs, A.Mackevičs, V.Buhvalovs.

Dzīvesvietu nevarēs deklarēt pa pastu

Saeimā 29.oktobrī pieņemtie grozījumi Dzīvesvietas deklarēšanas likumā nosaka, ka no 2010.gada 1.janvāra dzīvesvietu vairs nevarēs deklarēt, pa pastu nosūtot iesniegumu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei (PMLP).

Turpmāk personām būs iespēja deklarēties, personīgi ierodoties attiecīgajā pašvaldībā vai PMLP, vai elektroniski, izmantojot speciālu tiešsaistes formu.

Likums grozīts, jo samazināta finansējuma apstākļos PMLP nevar nodrošināt dzīvesvietas deklarēšanu pa pastu. Tāpat PMLP vairs neizsūtīs paziņojumus, kas apliecina dzīvesvietas deklarēšanas faktu. Šādu izziņu persona varēs saņemt pēc pieprasījuma.

Grozījumi arī nosaka, ka personai nevajadzēs atkārtoti deklarēt savu dzīvesvietu, ja tā divu mēnešu laikā pēc Latvijas pilsoņa vai nepilsoņa statusa zaudēšanas būs ieguvusi citu tiesisko statusu vai saņēmusi pastāvīgās uzturēšanās apliecību vai uzturēšanās atļauju.

Ārzemniekiem un bezvalstniekiem vairs nevajadzēs doties uz pašvaldību, lai deklarētu savu dzīvesvietu, jo viņi to varēs izdarīt vienlaicīgi ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu PMLP.

Virkne amatpersonu nevarēs ieņemt amatu partijā

Saeimā 12.novembrī pieņemtie grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, kas stāsies spēkā 2010.gada 1.janvārī, nosaka, ka amatu partijā ar tiešajiem darba pienākumiem turpmāk nevarēs savienot arī Valsts kancelejas direktors, valsts sekretāri un viņu vietnieki, kā arī valsts kapitālsabiedrību valžu un padomju locekļi.

Savukārt ar visa veida saimniecisko darbību individuālā komersanta statusā papildus saviem tiešajiem darba pienākumiem drīkstēs nodarboties vispārējā un specializētā valsts civildienesta ierēdņi, lekslietu ministrijas sistēmas iestāžu un leslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi, kā arī pašvaldības policijas amatpersonas. Minētās amatpersonas līdztekus savam darbam iepriekš varēja nodarboties tikai ar amatniecību.

To amatpersonu saimnieciskajai darbībai, kuras kā individuālie komersanti nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu, mežizstrādi, zvejniecību vai lauku tūrismu, vairs netiks piemērots gada apgrozījuma ierobežojums 30 tūkstošu latu apmērā.

Jaunais regulējums nosaka valsts amatpersonas statusu un komercdarbības ierobežojumus arī valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību „meitas sabiedrību” valžu un padomju locekļiem.

Valsts amatpersona deklarāciju turpmāk varēs iesniegt tikai elektroniski, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

Pašvaldībai par pagaidu dzīvojamo telpu būs jāizlemj piecu dienu laikā

Saeimā 3.decembrī pieņemtie grozījumi likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” nosaka, ka pašvaldībai lēmums par personas nodrošināšanu ar pagaidu dzīvojamo telpu stihiskas nelaimes vai avārijas gadījumā būs jāpieņem piecu darba dienu laikā līdzšinējo 48 stundu vietā pēc personas iesnieguma saņemšanas.

Ilgāks laiks nepieciešams tādēļ, lai pašvaldība varētu sasaukt domes vai padomes sēdi, izskatīt konkrēto jautājumu un lemt par attiecīgas palīdzības sniegšanu personai.

Sabiedriskā labuma organizācijas pārraudzīs VID

Saeima 17.decembrī pieņēma grozījumus Sabiedriskā labuma organizāciju likumā, nosakot, ka ar 2010.gada 1.janvāri sabiedriskā labuma organizācijas pārraudzīs un par to statusu lems VID.

Lai ikviens varētu zināt, kurām organizācijām ir piešķirts vai atņemts sabiedriskā labuma statuss, informācija par šīm organizācijām tiks publicēta VID mājaslapā internetā.

Līdzšinējā likuma redakcija noteica, ka par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu vai atņemšanu lemj Finanšu ministrija.

Likums grozīts, jo sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršana un atņemšana ir saistīta ar nodokļu piemērošanu, kas ir Valsts ieņēmumu dienesta, nevis Finanšu ministrijas kompetencē, norāda grozījumu autori.

Grozījumi precizē, ka organizācijai, kas vēlas iegūt sabiedriskā labuma statusu, jādarbojas sabiedrības labā un tai nedrīkst būt nodokļu parādu. Noteiktas arī prasības sabiedriskā labuma organizācijas statusa iegūšanai.

Izmaiņas Sabiedriskā labuma organizāciju likumā precizē kārtību, kādā tiek sadalīta likvidējamās organizācijas manta.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija rudens sesijā strādāja ar vairāku likumprojektu sagatavošanu izskatīšanai Saeimas sēdē, kā arī apsprieda citus aktuālus jautājumus.

Top jauns Arhīvu likums

Komisija turpināja darbu, lai izskatīšanai trešajā lasījumā sagatavotu jauno Arhīvu likumprojektu, kas paredz arhīvu sistēmas reorganizāciju, izveidojot Latvijas Nacionālo arhīvu.

Pašvaldībām būs jāskaidro saistošo noteikumu būtība

Komisija strādāja pie likumprojekta „Grozījumi likumā „Par pašvaldībām”” otrā lasījuma redakcijas, kas paredz pašvaldību saistošo noteikumu projektam pievienot paskaidrojuma rakstu.

Paskaidrojuma rakstā būs jānorāda saistošo noteikumu projekta būtība un jāpamato to nepieciešamība, kā arī jāsniedz informācija, kā saistošie noteikumi ietekmēs pašvaldības budžetu, administratīvās procedūras un uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā.

Tāpat būs jānorāda, ar kādām privātpersonām vai organizācijām ir notikušas konsultācijas, gatavojot tiesību akta projektu. Tas nepieciešams, lai iedzīvotāji zinātu, kas ietekmēs pašvaldības pieņemtos lēmumus.

Iegūstot plašāku informāciju par pašvaldības gatavotajiem saistošajiem noteikumiem, iedzīvotāji varēs aktīvāk līdzdarboties un ietekmēt lēmumu pieņemšanu pašvaldībā, norāda likumprojekta autori. Patlaban pašvaldību saistošo noteikumu izstrāde ir vienīgais normatīvo aktu izstrādes process Latvijā, kur sabiedrībai nav dota iespēja iepazīties ar normatīvā akta projektu.

Komisijas sēdē. No kreisās: deputāti P.Hanka, S.Šķesters, O.Spurdziņš, G.Laicāns.

Dzīvokļa īpašuma likums

Mājokļa jautājumu apakškomisija turpināja darbu pie jaunā Dzīvokļa īpašuma likuma otrajam lasījumam, kas noteiks dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumus un atbildību, definēs dzīvokļa īpašuma jēdzienu, kā arī regulēs dzīvokļu īpašnieku kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas pārvaldīšanas principus. Tāpat tiks noteikta dzīvokļu īpašnieku kopības kompetence un lēmumu pieņemšanas kārtība.

Ierobežos valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību un to „meitas sabiedrību” ziedojumus

Komisija otrajam lasījumam gatavoja grozījumus likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, kas paredz stingrākus ierobežojumus valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību un to „meitas sabiedrību” ziedojumiem.

Paredzēts, ka gan valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrība, gan arī šādas kapitālsabiedrības „meitas sabiedrība” drīkstēs ziedot tikai tad, ja iepriekšējā saimnieciskajā gadā tā ir strādājusi ar peļņu. Ziedojumiem varēs atvēlēt ne vairāk par 10 procentiem no tīrās peļņas.

Ar grozījumiem iecerēts pilnveidot dāvināšanas tiesisko regulējumu un taupīt valsts un pašvaldību līdzekļus, kā arī novērst gadījumus, kad aiz dāvinājumiem vai ziedojumiem tiek slēpti citi darījumi, norāda grozījumu autori.

Pašvaldības pašas lems par sociālā dzīvokļa īres maksu

Komisija rudens sesijā galīgajam lasījumam sagatavoja grozījumus likumā „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām”. Izmaiņas paredz, ka no 2010.gada 1.februāra pašvaldības pašas varēs lemt, par kādu maksu izīrēt sociālos dzīvokļus.

No likuma paredzēts izslēgt obligāto nosacījumu, ka sociālā dzīvokļa īres maksai jābūt vismaz trīs reizes zemākai par īres maksu, kas noteikta attiecīgās kategorijas pašvaldības dzīvokļiem. Taču tiks saglabāts nosacījums, ka sociālā dzīvokļa īres maksai jābūt zemākai par citu pašvaldības izīrēto dzīvokļu īres maksu.

Atbildība par politiskās neitralitātes neievērošanu

Komisija konceptuāli atbalstīja grozījumus Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likumā un Valsts civildienesta likumā, kas paredz disciplināratbildību ierēdņim par politiskās neitralitātes principa neievērošanu.

Noraidīts krīzes likumprojekts pašvaldībām

Komisija noraidīja valdības iesniegto krīzes likumprojektu pašvaldībām un vienojās uzsākt darbu pie konkrētu nozaru likumu grozījumiem, kā arī pārskatīt tajos paredzētās pašvaldību funkcijas, uzdevumus un pienākumus. Tas nepieciešams, lai finanšu trūkuma apstākļos atbrīvotu pašvaldības no atsevišķu uzdevumu izpildes pastāvīgi vai uz laiku.

Komisija uzskata, ka lietderīgāk ir pārskatīt esošo normatīvo regulējumu, nevis īpašā likumā noteikt tiesības pašvaldībām lemt, kādas funkcijas izpildīt un kādas ne.

TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA

Līdztekus tautsaimniecības un uzņēmējdarbības jautājumiem komisija strādā ar lauksaimniecību, vidi un ar reģionālo politiku saistītiem likumprojektiem. Pieaugoša nozīme ir enerģētikas sektoram, un joprojām aktuāla ir privatizācijas un zemes reformas pabeigšana. Nozīmīga komisijas darba sastāvdaļa ir Ekonomikas ministrijas, Satiksmes ministrijas, Zemkopības ministrijas, Vides ministrijas, daļēji arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas un šajās nozarēs strādājošo valsts iestāžu darba pārraudzība. Lai pieņemtu kvalitatīvus lēmumus, komisija ņem vērā arī nozares lietpratēju un nevalstiskā sektora viedokli. Tādēļ komisijas sēdēs deputāti kopā ar ekspertiem aktīvi diskutē par Latvijas tautsaimniecības attīstības tendencēm un nākotnes perspektīvām. Padziļinot komisijas darbu enerģētikas politikas veidošanā un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanā, izveidota Enerģētikas apakškomisija.

Komisijas sēdē. No kreisās: V.Aizbalts, M.Ārbergs, M.Roze, V.A.Krauklis, J.Tutins, A.Rubiks, Dz.Zaķis.

Komisijas sastāvs:

Vents Armands Krauklis (TP)

Mārtiņš Roze (ZZS)

Jānis Tutins (SC)

Vitālijs Aizbalts (LPP/LC)

Māris Ārbergs (TP)

Madars Lasmanis (JL)

Ingmārs Līdaka (ZZS)

Artūrs Rubiks (SC)

Anna Seile (PS)

Juris Sokolovskis (PCTVL)

Dzintars Zaķis (JL)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087305

E-pasts: tautsaimnieciba@saeima.lv

Rudens sesijā komisija sanāca uz 53 sēdēm. Esam mainījuši darba akcentus, tagad reizi nedēļā diskutējam par konceptuāliem jautājumiem. Tas nepieciešams, gan lai nostiprinātu saikni ar nevalstiskajām organizācijām un ministrijām, gan lai komisijā strādājošie deputāti labāk izprastu, kurā virzienā strādāt un kādas likumdošanas iniciatīvas ir lietderīgas. Lai dotu ieguldījumu tautsaimniecības attīstībā, esam iniciējuši vairākus uzņēmējiem būtiskus grozījumus.

Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju aicinājām atļaut skaidras naudas norēķinus vairumtirdzniecības bāzēs, kurās noris arī mazumtirdzniecība. Komisija arī rosināja, lai ārvalstu investoriem, Latvijā veicot ievērojamas ieguldījumus, būtu iespēja saņemt pastāvīgās uzturēšanās atļauju. Līdzīga kārtība pastāv daudzās Eiropas valstīs. Tāpat esam rosinājuši vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa iekasēšanu un atteikties no preču pavadzīmju rēķiniem.

Esam sākuši diskusiju arī par izmaiņām publisko iepirkumu organizēšanā. Darbs turpināsies nākamajā sesijā, kad diskutēsīm par elektroniskās iepirkumu sistēmas plašāku ieviešanu valsts un pašvaldības iepirkumos, tāpat plānojam izmēģināt elektroniskās izsoles.

Dažbrīd kāpjam ārpus klasiskās izpratnes par parlamenta komisijas darbu un darām arī Ekonomikas ministrijas darbu. Komisijas deputāti nav noskaņoti būt pasīvi vērotāji situācijā, kad nepieciešama aktīva rīcība. Par aktuālām lietām ne tikai sūtām vēstules premjeram un ministrijām, bet izmantojam iespēju koalīcijas partnerus uzrunāt kopīgajās sanāksmēs. Tieši pateicoties komisijas uzstājībai, valsts budžetā ir rasts līdzfinansējums uzņēmējiem svarīgu projektu īstenošanai. Pretējā gadījumā Eiropas Savienības naudas ieplūšana privātajā sektorā aizkavētos līdz nākamā gada pavasarim.

Daudz runāts par ideju Latvijas Hipotēku un zemes banku pārveidot par Attīstības banku, un komisijas aktivitātes rezultātā koncepcija par bankas pārveidošanu virzās uz priekšu.

Šajā sesijā lēmām par termiņu pagarināšanu pastāvīgā lietošanā piešķirtās lauku zemes izpirkšanai. Nākot pretī iedzīvotājiem, kurus skārušas ekonomiskās grūtības, ir atviegloti arī zemes nomaksas nosacījumi. Līdzīgu diskusiju aizsākām arī par zemēm pilsētās, taču Saeimas vairākums noraidīja šādu iniciatīvu.

Neviennozīmīgi tika vērtēti grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā. Uzskatu, ka nav jābaidās no strīdīgām diskusijām, ja vien tam ir ekonomiski pragmatisks pamats. Viens no ekonomisko grūtību cēloņiem ir tieši populistiski lēmumi. Par aktuāliem jautājumiem esam rīkojuši kopsēdes ar citām komisijām, un domāju, ka to turpināsim darīt arī turpmāk. Tas uzlabo deputātu izpratni par ekonomikas jautājumiem.

Lietderīgs un auglīgs bijis arī Enerģētikas apakškomisijas darbs. Tā devusi būtisku ieguldījumu, nosakot obligāto piecu procentu biodegvielas piejaukumu. Apakškomisija seko līdzī Eiropas Savienības fondu pieejamībai enerģijas ražošanā.

Nākamajā sesijā turpināsim darbu pie vairākiem nozīmīgiem likumprojektiem. Diskutēsīm par Alkoholisko dzērienu aprites likumu, izmaiņām Dzīvnieku aizsardzības likumā un Atkritumu apsaimniekošanas likumā. Atgriezīsimies arī pie valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības regulējošā likuma, jo valstij piederošie uzņēmumi var kļūt pat vienu no ekonomikas dzinējspēkiem.

Vents Armands Krauklis,

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētājs

Rudens sesijā Saeima galīgajā lasījumā ir pieņēmusi vairākus Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas pārziņā esošus likumus.

Izmaiņas Sēklu aprites likumā

Grozījumi Sēklu aprites likumā ir saistīti ar ES direktīvas ieviešanu nacionālajā likumdošanā. Tie nosaka prasības un kārtību ģenētisko resursu saglabāšanai, šķirņu atzīšanai, iekļaušanai katalogā, kā arī prasības šķirnes sēklu tirdzniecībai un saiņošanai. Šos grozījumus Saeima pieņēma 27.augustā.

Izmaiņas Dzīvnieku aizsardzības likumā

Saeima 17.septembrī galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Dzīvnieku aizsardzības likumā, kas ļauj paplašināt kautuvju darbību. Nokaut lauksaimniecības dzīvniekus, izmantojot pēckaušanas apdullināšanu, tagad atļauts saskaņā ar reliģisko kopienu tradicionālajām gaļas ieguves metodēm. Šādu nokaušanas metodi var izmantot tikai sertificētās kautuvēs, ievērojot labturības prasības kaušanai paredzētajiem lauksaimniecības dzīvniekiem.

Atkritumu apsaimniekošana

Saeimas 17.septembrī atbalstītie grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā nosaka, ka par atkritumu apsaimniekošanu atbildīgas ir arī tās personas, kuras savas saimnieciskās darbības ietvaros ievie no citām valstīm vai arī izved uz citām valstīm elektriskās un elektroniskās iekārtas. Likuma izmaiņas precīzē arī kārtību, kādā savācams un apsaimniekojams dzērienu iepakojums. Noteikti izņēmumi un stingra kārtība, kas jāievēro, ja atkritumi tiek izvesti sadedzināšanai.

Pagarināts termiņš pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes izpirkšanai

Saeima 24.septembrī pagarināja termiņus pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes izpirkšanai un atviegloja zemes nomaksas nosacījumus.

Līdz 2010.gada 31.augustam ir pagarināts termiņš, līdz kuram zemes lietotāji, kuri ir samaksājuši priekšapmaksu par pastāvīgā lietošanā piešķirto zemi, bet nav veikuši šīs zemes kadastrālo uzmērīšanu, var iesniegt zemes robežu plānus un ar iesniegumu vērsties Valsts zemes dienestā (VZD), lai lūgtu pieņemt gala lēmumu.

Ir pagarināts gala lēmuma pieņemšanas termiņš gadījumā, ja zeme ir uzmērīta, bet lēmums vēl nav pieņemts. Šīs personas ar attiecīgu iesniegumu VZD var vērsties līdz 2010.gada 31.maijam.

Komisijas sēdē. No kreisās: deputāti V.Aizbalts, M.Ārbergs, M.Roze, J.Tutins, V.A.Krauklis, A.Rubiks, Dz.Zaķis.

Ņemot vērā, ka daudzviet zeme ir uzmērīta, bet cilvēkiem nav naudas zemes iegūšanai savā īpašumā, ir atviegloti zemes izpirkšanas nosacījumi. Tagad līgumu ar Latvijas Hipotēku un zemes banku par zemes izpirkšanu var slēgt uz laiku līdz desmit gadiem, netiks prasīta pirmā iemaksa, un zemes lietotāji var lūgt atlikto maksājumu. Personas, kuras jau ir noslēgušas zemes izpirkšanas līgumus, nosacījumus var mainīt atbilstoši jaunajām likuma normām.

Likuma izmaiņas nosaka, ka arī tie zemes lietotāji, kuri iekļāvās iepriekš noteiktajos termiņos un ir saņēmuši VZD lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu, zemi var izpirkt par 2010.gadam noteikto kadastrālo vērtību. Lai to izdarītu, viņiem ir jālūdz VZD izziņa par īpašuma jauno kadastrālo vērtību. Ja tā būs zemāka par iepriekš noteikto, līgumu ar Latvijas Hipotēku un zemes banku var slēgt saskaņā ar zemāko vērtību.

Attiecīgie grozījumi ir veikti divos likumos – Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā un likumā „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos”.

Izmaiņas Elektronisko dokumentu likumā

Saeima 24.septembrī pieņēma grozījumus Elektronisko dokumentu likumā, deleģējot Ministru kabinetu izdot noteikumus par sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja akreditācijas valsts nodevu.

Nodeva smagsvara un lielgabarīta transportlīdzekļiem

Saskaņā ar likumu „Par autoceļiem” smagsvara un lielgabarīta transportlīdzekļiem jāsaņem atļauja, pārvietoties pa noteiktu maršrutu. Tāpat kā līdz šim atļaujas sagatavo un izsniedz akciju sabiedrība „Latvijas Valsts autoceļi”. Likuma grozījumi pieņemti 8.oktobrī.

Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem atļauj ziedot

22.oktobrī Saeima pieņēma izmaiņas likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”, kas ļauj regulēto pakalpojumu sniedzējiem ziedot sabiedriskā labuma organizācijām. Šādu uzņēmumu veiktie ziedojumi nedrīkst ietekmēt sabiedriskā pakalpojuma tarifus.

Jūrnieku iekārtošana darbā uz kuģa

22.oktobra grozījumi Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā precizē Latvijas Jūras administrācijas funkcijas.

Valsts materiālo rezervju uzglabāšana

Saeima 29.oktobrī galīgajā lasījumā atbalstīja izmaiņas vairākos likumos, kas nosaka, ka turpmāk materiālo rezervju iegādi organizēs Nodrošinājuma valsts aģentūra, savukārt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests uzraudzīs materiālo rezervju glabāšanu, uzskaiti, izmantošanu un atjaunināšanu. Grozījumi nepieciešami, ņemot vērā valsts aģentūras „Valsts materiālās rezerves” un Iekšlietu īpašumu valsts aģentūras reorganizāciju. Izmaiņas veiktas Civilās aizsardzības likumā un Valsts materiālo rezervju likumā.

Atvieglo prasības pārtikas uzņēmumiem

12.novembrī Saeima galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Pārtikas aprites uzraudzības likumā, sašaurinot uzņēmumu loku, kuru darbībai nepieciešama Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) atzīšana.

Likumā noteikts, ka no 2011.gada 1.janvāra atzīšana būs nepieciešama tikai tiem uzņēmumiem, kas pārtikas ražošanā izmanto dzīvnieku izcelsmes produktus. Savukārt pārējiem pārtikas uzņēmumiem pietiks ar reģistrēšanos PVD. Tiem pārtikas ražotājiem, kuru darbībai nepieciešama PVD atzīšana, savā uzņēmumā vairs nebūs jāglabā atzīšanas apliecība. Pietiks ar to, ka atzīšanas fakts fiksēts PVD sistēmā.

Pārtikas ražotājiem vairs nevajag saņemt PVD atļaujas tiem transportlīdzekļiem, kurus izmanto pārtikas pārvadāšanai. Turpmāk transportlīdzekļu atbilstību higiēnas prasībām izvērtēs kārtējās uzraudzības laikā, apsekojot pārtikas uzņēmumu.

Izmaiņas likumā par piesārņojumu

Grozījumi precizē kārtību, kādā izsniedz un anulē piesārņojošas darbības atļaujas. Tāpat precizēta siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu izsniegšanas un atcelšanas kārtība. Grozījumus likumā „Par piesārņojumu” Saeima pieņēma 12.novembrī.

Komerclikuma vides sakārtošana

Grozījumi Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likumā dod iespēju Uzņēmumu reģistram likvidēt tos uzņēmumus, kas nav izgājuši pārreģistrāciju atvieglotā formā. Līdz ar to būs iespēja sakārtot komerclikuma vidi, pabeidzot Komerclikuma reformu un izslēdzot no Uzņēmumu reģistra nepārreģistrētos subjektus. Saeima šīs likuma izmaiņas pieņēma 19.novembrī.

Precizēts Patērētāju tiesību aizsardzības likums

Saeima 26.novembrī galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Patērētāju tiesību aizsardzības likumā. Tie paredz, ka, slēdzot līgumu, puses varēs vienoties piemērot tādas valsts tiesību normas, kura nav Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalsts. Taču to būs atļauts darīt tikai tādos gadījumos, kad šīs valsts likumdošana patērētājam ir labvēlīgāka par Latvijas regulējumu.

Ja līgumā puses būs vienojušās par trešās valsts tiesību normu piemērošanu, taču tās būs nelabvēlīgākas patērētājam, šī līguma izpildei tāpat būs saistošs Patērētāju tiesību aizsardzības likums.

Polderu sūkņu staciju uzturēšanu finansēs zemju īpašnieki

1.decembrī Saeima atbalstīja grozījumus Meliorācijas likumā, kas maina polderu sūkņu staciju ekspluatācijas un uzturēšanas finansēšanas kārtību.

Iepriekš polderu sūkņu staciju darbība tika nodrošināta no valsts budžeta. Turpmāk polderu sūkņu staciju ekspluatācijas un uzturēšanas izdevumus segs poldera platību zemju īpašnieki, kuriem zemes nosusināšana nodrošina iespēju izmantot zemi un infrastruktūras objektus.

Komisijas sēdē. No kreisās: deputāti V.Aizbalts, M.Ārbergs, M.Roze, V.A.Krauklis, A.Rubiks.

Līdz 2010.gada 1.jūlijam Zemkopības ministrija veiks esošo meliorācijas sistēmu izvērtēšanu (tai skaitā polderu staciju un inženierbūvju inventarizāciju) un segs ar to uzturēšanu un ekspluatāciju saistītās izmaksas. Pēc 1.jūlija pusi no izmaksām, kas saistītas ar platību nosusināšanu un ūdens sūkņēšanu, segs zemes īpašnieki vai tiesiskie valdītāji. Sākot ar 2011.gadu, zemes īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem būs jāsedz visas sūkņu staciju uzturēšanas izmaksas.

Dabaszāzes tirgus liberalizācija – 2014.gadā

Saeima 3.decembrī galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumu Enerģētikas likuma atsevišķu pantu spēkā stāšanās kārtības likumā, atliekot dabaszāzes tirgus liberalizāciju līdz 2014.gadam. Šobrīd gāzes tirgu Latvija varētu atvērt tikai formāli, jo Latvijas gāzes apgādes sistēma nav integrēta ES kopējā gāzes apgādes sistēmā.

Tūrisma gidiem nevajadzēs sertifikātu

Saeimas 10.decembrī atbalstītie grozījumi Tūrisma likumā paredz atteikties no nākotnē iecerētās tūristu gidu sertificēšanas. Vienlaikus likumā pašvaldībām dotas tiesības noteikt tūrisma objektus, par kuriem vispusīgu informāciju var sniegt tūristu gidi, kuri ir apliecinājuši savu profesionālo kvalifikāciju.

Atalgojuma nosacījumi valsts uzņēmumos

17.decembrī Saeima atbalstīja grozījumus likumā „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”.

Turpmāk par valdes locekļu mēnešalgu, sociālajām garantijām, kā arī prēmēšanu vai citu materiālo stimulēšanu lems uzņēmuma akcionāru sapulce. Valsts vai pašvaldības pārstāvis saskaņos arī uzņēmuma valdes sagatavotos amatpersonu un darbinieku atlīdzības noteikšanas svarīgākos principus.

Prēmēšana 2010.gadā un 2011.gadā nebūs pieļaujama. Izņēmumi nākamajos divos gados būs Ministru kabineta noteiktie uzņēmumi, kuriem nav nodokļu parādu un kuri strādājuši ar peļņu. Valdība šo uzņēmumu sarakstu izveidos līdz 2010.gada martam. Atsevišķos gadījumos prēmiju maksāšana būs pieļaujama arī uzņēmumos, kas strādājuši ar zaudējumiem, ja tie attaisnojami ar ieguldījumiem uzņēmuma attīstībā. Prēmijām nedrīkstēs tērēt vairāk kā 20 procentus no atalgojuma fonda.

Tāpat kā līdz šim likums nosaka kapitālsabiedrību amatpersonu atalgojuma griestus. Valdes locekļu mēnešalga nedrīkst pārsniegt seškārtīgu valstī strādājošo vidējo darba samaksu.

Atsaucot valdes locekli pirms termiņa beigām, pabalsti un citas kompensācijas nedrīkstēs pārsniegt vienu mēnešalgu. Iepriekš likums paredzēja izmaksāt atlīdzību, kas nav lielāka par divu algu apmēru. Bet atlaišanas pabalstu neizmaksās, ja valdes loceklis atsaukts par rupju pilnvaru pārkāpšanu vai nepienācīgu pienākumu pildīšanu.

Pie galda no kreisās: deputāti J.Sokolovskis, M.Ārbergs, V.A.Krauklis, J.Tutins.

Ģeotelpiskās informācijas likums

Saeima 17.decembrī pieņēma likumu, kas nosaka institucionālo sistēmu ģeotelpiskās informācijas jomā, ietverot ģeotelpiskās informācijas (tai skaitā ģeodēzisko un kartogrāfisko pamatdatu) sagatavošanas, izmantošanas, apmaiņas un uzturēšanas nosacījumus.

Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas pārvalde

Likuma izmaiņas nosaka, ka Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas pārvaldes pārraudzību īsteno pašvaldību kopīgi izveidota iestāde – Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas pārvalde. Likumā noteiktas pārvaldes funkcijas. Grozījumi Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas likumā pieņemti 17.decembrī.

Dzelzceļa pārvadājumi uz citu ES dalībvalsti

Grozījumi Dzelzceļa likumā nosaka sociālo partneru pienākumus, ja pasažieru vai kravas pārrobežu pārvadājumi notiek uz citu ES dalībvalsti tālāk par 15 kilometriem no attiecīgās valsts robežas. Likuma izmaiņas pieņemtas 10.septembrī.

Savukārt Dzelzceļa pārvadājumu likums papildināts, nosakot, ka jautājumus, kuri attiecas uz dzelzceļa pasažieru un bagāžas pārvadājumu pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtību, reglamentē arī ES regula. Šīs likuma izmaiņas parlaments atbalstīja 12.novembrī.

Precizējošas normas

Grozījumi Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likumā precizē terminus un paredz kompetentās iestādes un palīdzības dienesta izveidošanu atbilstoši ES regulas izpratnei. Savukārt Pasta likumā atsevišķi tā noteikumi padarīti skaidrāki.

Īstenojot parlamentāro kontroli pār izpildvaras darbu, komisijas deputāti ir diskutējuši par vairākiem tautsaimniecībai būtiskiem jautājumiem. Turpinājumā – par dažām diskusijām.

Subsīdijas biodegvielas ražotājiem

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas deputāti aktīvi iesaistījās problēmas risināšanā un vairākkārt aicināja atbildīgās ministrijas rast līdzekļus, lai biodegvielas ražotājiem nodrošinātu tiem pienākošās subsīdijas. Tika rasts kompromiss, valsts budžetā paredzot daļu no biodegvielas ražotāju atbalstam paredzētās summas un valstij apņēmoties parādu uzņēmējiem segt līdz 2019.gadam.

ES fondu pieejamība uzņēmējiem

Saeimas komisijai izdevās panākt, ka valsts budžetā tiek rezervēti līdzekļi ES fondu projektu līdzfinansēšanai. Deputāti pauda pārliecību, ka ir pieļaujama īslaicīga budžeta deficīta palielināšana, lai nodrošinātu valsts līdzfinansējumu ES fondu projektiem. Vienlaicīgi deputāti aicināja Ekonomikas ministriju un Finanšu ministriju strādāt pie tā, lai vienkāršotu vismaz to projektu izvērtēšanu, kuru atbalsta summa ir salīdzinoši neliela.

ES fondu pieejamība NVO

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas un Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas deputāti, kopīgi spriežot par ES struktūrfondu finansējuma pieejamību nevalstiskajam sektoram, aicināja Finanšu ministriju paplašināt to fondu programmu loku, uz kuru ieviešanu var pretendēt nevalstiskās organizācijas.

Jāatvieglo PVN iekasēšana un jāatsakās no preču pavadzīmju rēķiniem

Spriežot par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) piemērošanu loģistikas un tranzīta nozarē, komisija atbalstīja ierosinājumu, ka tranzīta precēm jāievieš atvieglota PVN iekasēšana un pilnībā jāatsakās no līdzšinējās preču pavadzīmju rēķinu sistēmas.

Ārvalstu investoru piesaistīšana

Komisijas deputāti vienojās par priekšlikumiem, kas paredz iespēju ārvalstniekiem, kuri Latvijā investējuši ievērojamus finanšu līdzekļus, piešķirt termiņuzturēšanās atļauju.

Komisijas izstrādātie priekšlikumi iesniegti likumprojektam „Grozījumi Imigrācijas likumā”, kuru gatavo par šo likumu atbildīgā Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija.

Skaidras naudas norēķini vairumtirdzniecības bāzēs

Pārrunājot administratīvo šķēršļu novēršanu tirdzniecībā, komisija konceptuāli atbalstīja skaidras naudas norēķinu atļaušanu vietās, kur vienuviet notiek vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija aicināja par likumu „Par nodokļiem un nodevām” atbildīgo Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju sagatavot likuma izmaiņas, lai atceltu prasību vietās, kur vienuviet notiek vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, veikt tikai bezskaidras naudas norēķinus.

Šobrīd vienā telpā tirgot preces vairumā un mazumā var tikai tad, ja par mazumtirdzniecībā nopirkto preci klients norēķinās ar pārskaitījumu.

SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA

Komisijas dienas kārtībā ir tādi būtiski jautājumi kā darba tiesības, nodarbinātības tendences un bezdarbs, pensijas un pabalsti, ģimenes ārsti un slimnīcas, farmācija un sabiedrības veselība, sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi, situācija pansionātos un aprūpes centros, sociālā budžeta izlietojums. Tās ziņā ir gan sociālās jomas likumprojekti, gan nozares ministriju un aģentūru darba pārraudzība. Komisija uz sēdēm aicina Labklājības ministrijas, Veselības ministrijas un Finanšu ministrijas ierēdņus un regulāri dodas izbraukuma sēdēs uz reģioniem, lai klātienē iepazītos ar situāciju sociālās aprūpes iestādēs. Komisijas darbā aktīvi iesaistās invalīdu un pensionāru organizācijas, kā arī sociālie partneri un pašvaldību pārstāvji, jo tieši vietējā vara pilsētās un pagastos veic nozīmīgu sociālo funkciju. Komisijas pārraudzībā darbojas divas apakškomisijas – Sociālās drošības apakškomisija un Sabiedrības veselības apakškomisija.

Komisijas sēdē. No kreisās: A.Bērziņš, S.Bendrāte, A.Barča.

Komisijas sastāvs:

Aija Barča (TP)

Silva Bendrāte (JL)

Andris Bērziņš (ZZS)

Ainars Baštiks (LPP/LC)

Oļegs Deņisovs (SC)

Inta Feldmane (LPP/LC)

Māris Grīnblats (TB/LNNK)

Valdis Ģīlis (TP)

Andrejs Klementjevs (SC)

Vitālijs Orlovs (SC)

Dagnija Staķe (ZZS)

Aigars Štokenbergs

Ausma Ziedone-Kantāne (JL)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre

sekretārs

Sociālo un darba lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087371

E-pasts: tamarar@saeima.lv

Problēmas sociālajā jomā ir cieši saistītas ar ekonomisko situāciju valstī, tādēļ komisijas deputāti šoruden vairākkārt tikās ar atbildīgajiem nozares ierēdņiem, kā arī sēdēs iztaujāja finanšu ministru un ekonomikas ministru par veiktajiem pasākumiem ekonomikas atveseļošanai. Tāpat rūpīgi sekojām nodarbinātības tendencēm valstī, interesējoties gan par iespējām radīt jaunas darbavietas, gan vērtējot jaunās bezdarbnieku apmācības programmas.

Sesijas izskaņā kļuva zināms Satversmes tiesas lēmums, kas atceļ pensiju ierobežojumus un paredz atmaksāt pensionāriem no jūlija ieturēto naudu. Domāju, parlamentam tā ir ļoti smaga mācība.

Jau nākamajā rītā pēc sprieduma paziņošanas komisija sanāca uz sēdi, kurā vienojāmies sesiju starplaikā sākt aktīvu darbu, lai pēc iespējas ātrāk, iespējams, jau no februāra, varētu izmaksāt pensijas pilnā apmērā, kā arī meklēt risinājumus, lai ieturētā nauda tiktu atmaksāta jau nākamā gada laikā.

Lai arī vairākām iedzīvotāju grupām nākamgad jāērķinās ar mazākiem sociālās apdrošināšanas pabalstiem, samazinājumi tomēr tiks veikti, ievērojot tiesiskās palāvības principu. Tā, piemēram, vecāku pabalsta samazinājums attieksies tikai uz ģimenēm, kur mazulis būs dzimis pēc 2010.gada 2.novembra. Tāpat ir būtiski, ka visiem pabalstu saņēmējiem nav noteikti vienādi pabalstu griesti, bet joprojām tiek saglabāts būtisks sociālās apdrošināšanas pamatprincips, kas paredz, ka pabalsta apmērs arī turpmāk būs atkarīgs no veiktajām sociālajām iemaksām.

Šajā sesijā Saeima pēc komisijas iniciatīvas laboja savu kļūdu, atceļot no 1.jūlija noteiktos vecuma un izdienas pensiju ieturējumus pensionāriem, kuriem noteikta invaliditāte. Netaisni bija tas, ka no invaliditātes pensijām ieturējumi netika veikti, bet, ja invalīds saņem vecuma vai izdienas pensiju, uz to attiecas visi ierobežojumi. Netaisnība ir novērsta, un ieturētā nauda invalīdiem atmaksāta.

Apzinoties, cik grūti patlaban klājas pašvaldībām, Saeima atbalstīja komisijas virzītu likumu, paredzot nodrošināt valsts līdzfinansējumu dzīvokļa pabalsta un garantētā minimālā ienākuma pabalsta izmaksai. Tie ir pabalsti, kas pašvaldībām saviem iedzīvotājiem jāizmaksā prioritāri.

Ir noslēdzies vairākus gadus ilgušais darbs pie pavisam jauna likuma, kas nosaka pacientu tiesības un pienākumus. Būtisks jauninājums tajā ir Ārstniecības riska fonds, kas sāks darboties no 2012.gada. No šī fonda tiks kompensēti pacientiem ārstniecības procesā nodarītais kaitējums. Maksājumus fondā solidāri veiks visas ārstniecības iestādes, veidojot sava veida apdrošināšanas uzkrājumu.

Komisijas deputāti nopietni vērtēja valdības sagatavotās izmaiņas likumā „Par valsts pensijām”, kas paredzēja topošajiem pensionāriem – Latvijas pilsoņiem – tāpat kā līdz šim nepilsoņiem neieskaitīt darba stāžā līdz 1991.gadam ārpus Latvijas teritorijas nostrādātos gadus. Šāds priekšlikums izstrādāts, lai izpildītu Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu. Ņemot vērā, ka, ievērojot nepilsoņu intereses, pasliktinātos pilsoņu situācija, komisijas deputāti nolēma pagaidām atlikt šī likumprojekta virzību. Risinājumu šai situācijai varētu rast pavasarī, kad praksē sāks darboties sociālās drošības līgums starp Latviju un Krieviju, kas daļēji novērsīs pastāvošās problēmas.

Aija Barča,

Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja

Sociālo un darba lietu komisija rudens sesijā noturējusi 71 sēdi. Sociālās drošības apakškomisija sanākusi un 18 sēdēm, bet Sabiedrības veselības apakškomisija – uz 19 sēdēm. Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi vairākus Sociālo un darba lietu komisijas virzītus likumprojektus. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Atcelti pensiju ieturējumi invalīdiem

Saeima 17.septembrī galīgajā lasījumā atbalstīja Sociālo un darba lietu komisijas izstrādāto likumprojektu, ar kuru no 1.novembra tika atcelti vecuma pensijas ieturējumi tiem pensionāriem, kuriem noteikta invaliditāte. Tāpat atcelts pensiju ieturējums tiem invalīdiem, kas saņem izdienas pensiju.

Tādējādi uz šīm pensionāru grupām neattiecas no 1.jūlija noteiktie ierobežojumi, kas paredz 10 procentu pensijas ieturējumu nestrādājošiem pensionāriem un 70 procentu ieturējumu pensionāriem, kas ir darba ņēmēji vai pašnodarbinātie.

Tā pensijas daļa, kas ieturēta par periodu no šī gada 1.jūlija līdz 31.oktobrim, pensionāriem atmaksāta.

Grozot likumu „Par pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”, novērsta atšķirīga attieksme pret cilvēkiem ar invaliditāti. Iepriekš bija izveidojusies situācija, ka invaliditātes pensijas saņēmēji to saņēma pilnā apmērā, bet, ja invalīds saņem vecuma pensiju, no tās tika veikts ieturējums.

Komisijas sēdē. No kreisās: deputāti A.Baštiks, M.Grīnblats, A.Klementjevs, V.Orlovs, I.Feldmane.

Izmaiņas izdienas pensiju likumos

Savukārt 15.oktobrī Saeima pieņēma astoņus Sociālo un darba lietu komisijas sagatavotos likumus, kas izdienas pensijas regulējošos likumus saskaņo ar Saeimā 17.septembrī pieņemtajiem grozījumiem likumā „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”, ar ko atcelti iepriekš noteiktie vecuma vai izdienas pensijas ieturējumi pensionāriem, kuriem noteikta invaliditāte.

Likumu grozījumi attiecas uz visām astoņām izdienas pensijas saņēmēju grupām: tiesnešiem, prokuroriem, militārpersonām, diplomātiem, leklīetu ministrijas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm, Satversmes aizsardzības biroja un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonām, kā arī izdienas pensiju saņēmējiem, kuri strādājuši profesionālajos valsts un pašvaldību mākslinieku kolektīvos.

Visus pabalstus administrēs VSAA

No 2010.gada visus valsts pabalstus piešķirs un administrēs viena iestāde – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra. To paredz grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā, kas 22.oktobrī otrajā lasījumā kā steidzami pieņemti Saeimā.

Agrāk pabalstus, kas saistīti ar bērnu adopciju un audžuģimenes pienākumu pildīšanu, maksāja nu jau likvidētā Bērnu un ģimenes lietu ministrija, pēc tam šī funkcija nodota Labklājības ministrijas ziņā. Lai taupītu līdzekļus un optimizētu valsts iestāžu darbu, visu valsts pabalstu administrēšana turpmāk būs koncentrēta vienuviet – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā.

Valsts līdzfinansēs pašvaldību obligātos pabalstus

Saeima 29.oktobrī pieņēma grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas paredz valsts līdzfinansējumu garantētā minimālā ienākuma (GMI) un dzīvokļa pabalsta izmaksai.

Izmaiņas likumā arī nosaka, ka papildus obligātajiem pabalstiem pašvaldības saistošajos noteikumos var noteikt arī citus pabalstus, bet tikai pamatvajadzību nodrošināšanai. Uz naudā izmaksāto sociālās palīdzības pabalstu nevarēs vērst piedziņu.

Saskaņā ar likuma jauno redakciju, novērtējot ģimenes ienākumus, turpmāk vērā tiek ņemts arī ģimenes valsts pabalsts. Savukārt ienākumos neskaitāmajā summā iekļauj tikai pirmos 50 latus no vecāku pabalsta līdzšinējo 100 latu vietā. Tāpat pašvaldība var noteikt labvēlīgākus nosacījumus ģimenes atzīšanai par trūcīgu arī tad, ja tai ir parādsaistības.

Epidemioloģiskā drošība

5.novembrī pieņemtie likuma grozījumi precizē regulējumu epidemioloģiskās drošības jomā, atbilstoši starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem nosakot vienotu terminoloģiju un mehānismu šo noteikumu ieviešanai Latvijā. Tāpat likums precizē iestāžu kompetenču sadalījumu epidemioloģiskās drošības jomā.

Jauns likums pacientu tiesību aizsardzībai

Saeima 17.decembrī trešajā lasījumā atbalstīja jauno Pacientu tiesību likumu.

Tas nosaka pacienta un viņa tuvinieku tiesības piekrist vai atteikties no ārstniecības, tiesības uz kvalitatīvu, laipnu un cieņpilnu ārstēšanu un aprūpi, tiesības uz informāciju par slimības diagnozi, izmeklēšanu un ārstniecības procesu, kā arī tiesības izvēlēties ārstniecības personu un ārstniecības iestādi. Likumprojektā īpaši atrunātas nepilngadīga pacienta tiesības. Tāpat likums aizsargās klīniskā pētījumā iesaistīto pacientu intereses.

Jaunajā likumā iekļautas normas, kas pacientam vai viņa pārstāvim paredz tiesības uz atlīdzību par viņa veselībai vai dzīvībai ārstniecības procesā nodarīto fizisko kaitējumu, kā arī morālo kaitējumu.

Atlīdzība tiks izmaksāta no Ārstniecības riska fonda, kurā ārstniecības iestādes iemaksās ārstniecības riska valsts nodevu.

Atlīdzība par pacienta dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu varēs sasniegt 100 000 latu, bet par morālo kaitējumu – līdz 5000 latiem.

Likuma norma, kas nosaka tiesības uz atlīdzību par ārstniecības procesā nodarīto kaitējumu, būs spēkā no 2012.gada 1.janvāra, un atlīdzību varēs saņemt par kaitējumu, kas nodarīts pēc šī datuma.

Ar jauno likumu plānots vienuviet noteikt patlaban dažādos normatīvajos aktos ietvertās pacientu tiesības, līdz ar to veikti grozījumi arī Ārstniecības likumā un likumā „Par prakses ārstiem”.

MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA

Komisijas galvenie uzdevumi noteikti Saeimas kārtības rullī. Komisija pārbauda vēlēšanu materiālus un sagatavo lēmuma projektus par deputātu mandātu apstiprināšanu vai to atsaukšanu. Pēc komisijas ziņojuma uzklaustīšanas Saeima lemj par deputātu saukšanu pie administratīvās atbildības vai kriminālatbildības. Komisijas uzdevums ir pārraudzīt Saeimas deputātu ētikas kodeksa ievērošanu un izskatīt kodeksa pārkāpumu lietas. Komisijas pienākumos ietilpst arī ikmēneša pārskata sagatavošana Saeimai par iesniegumiem, kas saņemti Saeimas Sabiedrisko attiecību birojā, kā arī par to izskatīšanu Saeimas frakcijās un komisijās.

Komisijas 10.novembra sēdē, izskatot Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja ziņojumu par Saeimā saņemtajiem iesniegumiem.

Komisijas sastāvs:

Vitālijs Orlovs (SC)

Māris Ārbergs (TP)

Baiba Rivža (ZZS)

Andris Bērziņš (LPP/LC)

Valērijs Buhvalovs (PCTVL)

Imants Kalniņš (TB/LNNK)

Janīna Kursīte-Pakule (PS)

Ainars Latkovskis (JL)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087418

E-pasts: adrija@saeima.lv

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai šī gada rudens sesijā bijušas 22 sēdes.

Februārī apritēs gads, kopš Saeimā tika izveidots Apmeklētāju un informācijas centrs. Komisija regulāri vērtē centra darbu, un jāsaprot, ka tā izveidošana ir sevi attaisnojusi. Iedzīvotāji labprāt izmanto iespēju klātienē vairāk uzzināt par Saeimas darbu, uzrakstīt iesniegumu un centra telpās tikties ar deputātiem.

Aktuālākie jautājumi šajā sesijā bija saistīti ar Saeimas deputātu ētikas kodeksa ievērošanu. Pēc deputāta Aleksandra Golubova iesnieguma saņemšanas komisija ierosināja Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu pret deputātu Juri Dobeli un izteica viņam mutvārdu brīdinājumu. Komisija apsprieda arī gadījumus, kad deputāti ir balsojuši kolēģu vietā, kā arī sprieda par preventīviem pasākumiem, lai rosinātu kolēģus ievērot ētikas kodeksu.

Arī iedzīvotāji savos iesniegumos vērtē deputātu darbu un disciplīnu. Es pēc profesijas esmu ārsts un uzskatu, ka tā vietā, lai ārstētu slimības, daudz svarīgāk būtu nodarboties ar profilaksi. Šo pašu principu vajadzētu attiecināt arī uz deputātiem. Lai deputāti savās frakcijās pievērstu vairāk uzmanības disciplīnas jautājumam, Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija organizēja lekciju „Necenzētā leksika: teorija un prakse”.

Diemžēl joprojām nākas izskatīt deputātu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus. Šīs sesijas laikā izskatījām trīs Valsts policijas iesniegumus, un Saeima atbalstīja deputātu saukšanu pie administratīvās atbildības.

Šajā sesijā komisiju apmeklēja Ungārijas radniecīgās komisijas pārstāvji, kuri vēlējas iepazīties ar mūsu komisijas darbu, kā arī dalīties pieredzē. Kolēģu zināšanas lieti noderēs, organizējot mūsu komisijas darbu.

Tuvojoties nākamajām Saeimas vēlēšanām, sabiedrības interese par deputātiem un deputātu kandidātiem tikai pieaug. Patlaban sabiedrības uzticības līmenis parlamentam ir zems, un mūsu, deputātu, rīcība to nedrīkst pazemināt. Deputātiem jāapzinās, ka viņi strādā sabiedrībai un ikvienam ir tiesības uzzināt, par ko un kāpēc deputāti saņem kompensācijas, kur un kad viņi tiek ar vēlētajiem. Mēs ceram, ka, gatavojoties vēlēšanām, tie deputāti, kuri vēlas strādāt jaunajā sasaukumā, izvērtēs savu rīcību un pievērsīs uzmanību šiem jautājumiem.

Vitālijs Orlovs,
Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas priekšsēdētājs

PIEPRASĪJUMU KOMISIJA

Komisijai ir divi galvenie darbības virzieni. Viens no tās uzdevumiem ir pieprasījumu izskatīšana, ko valdības locekļiem iesnieguši Saeimas deputāti. Izskatot konkrēto pieprasījumu, uz komisijas sēdi tiek aicināts Ministru prezidents vai attiecīgais ministrs. Otrs darbības virziens ir sabiedrībā aktuālu jautājumu izskatīšana, uzklausot atbildīgo iestāžu, nozaru ekspertu un nevalstiskā sektora skaidrojumus un viedokļus.

Pieprasījumu komisijas 28.oktobra sēdē, izskatot deputātu pieprasījumu iekšlietu ministrei L.Mūrniecei par Latvijas Policijas akadēmijas likvidēšanas pamatotību.

Komisijas sastāvs:

Augusts Brigmanis (ZZS)

Ērika Zommere (TP)

Gunārs Laicāns (PS)

Dzintars Ābiķis

Ilma Čepāne (PS)

Jānis Dukšinskis (LPP/LC)

Aleksejs Holostovs (SC)

Liene Liepiņa (JL)

Leopolds Ozoliņš (ZZS)

Raimonds Pauls (TP)

Pauls Putniņš (ZZS)

Inguna Rībena (JL)

Atis Slakteris (TP)

Juris Sokolovskis (PCTVL)

Jānis Urbanovičs (SC)

Imants Valers (TP)

Mihails Zemļinskis (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedre

sekretārs

Pieprasījumu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087252

E-pasts: zedolfa@saeima.lv

Šīs sesijas laikā komisija ir sanākusi uz 21 sēdi, lai izskatītu gan sabiedrībā aktuālus jautājumus, gan deputātu pieprasījumus. Komisijas darbs rudens sesijā bija cieši saistīts ar 2010.gada valsts budžeta projektu un ar to saistītajām aktualitātēm.

Rudens sesijā komisija izskatīja trīs pieprasījumus Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim: par augstākās izglītības reformu īstenošanu, par slepenības statusa noņemšanu visiem ar Parex bankas pārņemšanu saistītiem dokumentiem, kā arī par valsts budžeta dotāciju pirmās klases skolnieku bezmaksas ēdināšanai. Komisijas sēdēs tika izskatīts arī pieprasījums izglītības un zinātnes ministrei Tatjanai Koķei par bērnu pamatizglītības apguvi no sešu gadu vecuma un pieprasījums iekšlietu ministrei Lindai Mūrniece par Latvijas Policijas akadēmijas likvidēšanu. Komisija rūpīgi apsprieda šos pieprasījumus un nolēma tos noraidīt.

Komisijas sēdēs apspriesto aktualitāšu loks bijis diezgan daudzpusīgs. Mēs tikāmies ar reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministru, lai pārrunātu jauno novadu darbības aktualitātes. Komisija izvaicāja atbildīgās amatpersonas par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu dzīvojamai platībai, par vienotās atalgojumu sistēmas ieviešanu valsts pārvaldē, kā arī par ministriju un to iestāžu pamatfunkciju izvērtēšanu. Sasaucām komisijas sēdes, lai analizētu finansējuma pieejamību autoceļu uzturēšanai, spriestu par sabiedrības līdzdalību valsts pārvaldē, kā arī iepazītos ar aktualitātēm patērētāju tiesību aizsardzības jomā. Šīs diskusijas deputātu ikdienas darbā ir ļoti nozīmīgas, jo palīdz formulēt frakcijas viedokli par konkrētiem likumdošanas priekšlikumiem.

Komisija arī turpmāk aktīvi sekos līdzi aktualitātēm sabiedrībā. Arī nākamajā sesijā komisijas redzeslokā būs tautsaimniecības stabilizācijas un ekonomikas sildīšanas jautājumi.

Augusts Brigmanis,
Pieprasījumu komisijas priekšsēdētājs

PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Komisija nav likumdošanas komisija tradicionālajā izpratnē – tās pamatdarbs ir Valsts kontroles ziņojumu izskatīšana un konstatēto trūkumu novēršanas uzraudzība. Auditētajām ministrijām un iestādēm ir pienākums komisijai sniegt informāciju par konstatēto trūkumu novēršanas gaitu. Ja institūcijas nav pilnībā novērsušas pārkāpumus, komisija noskaidro iemeslus, uzklasa argumentus un, izvērtējot situāciju, nosaka papildu termiņus trūkumu novēršanai. Komisija pārbauda Saeimas grāmatvedību, izdevumu lietderību un likumību, kā arī parlamenta gada pārskatus. 2009.gada sākumā komisijai tika uzticēta starptautiskā aizdevuma izlietošanas uzraudzība, kuras ietvaros darbam komisijā tika piesaistīti eksperti gan no valsts institūcijām, gan nevalstiskā sektora.

Publisko izdevumu un revīzijas komisijas un Sociālo un darba lietu komisijas tikšanās ar Starptautiskā Valūtas fonda un Eiropas Komisijas pārstāvjiem.

Komisijas sastāvs:

Andris Bērziņš (ZZS)

Aleksejs Vidavskis (*SC*)

Jānis Lagzdīņš (*TP*)

Vitālijs Aizbalts (*LPP/LC*)

Guntis Bērziņš (*JL*)

Uldis Briedis (*TP*)

Juris Dalbiņš (*TP*)

Oļegs Deņisovs (*SC*)

Inta Feldmane (*LPP/LC*)

Jānis Klaužs (*TP*)

Sarmīte Ķikuste (*JL*)

Ingmārs Līdaka (*ZZS*)

Jakovs Pliners (*PCTVL*)

Jānis Reirs (*JL*)

Anna Seile (*PS*)

Oskars Spurdziņš (*TP*)

Dagnija Stāke (*ZZS*)

Kārlis Šadurskis (*PS*)

Jānis Tutins (*SC*)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Publisko izdevumu un revīzijas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087351

E-pasts: arita.cimermane@saeima.lv

Rudens sesijā Publisko izdevumu un revīzijas komisija sanāca uz 48 sēdēm, lai izskatītu Valsts kontroles ziņojumus, uzraudzītu Saeimas tēriņus un pārraudzītu arī starptautiskā aizdevuma izlietojumu.

Izskatot Valsts kontroles ziņojumus, komisijas sēdēs diskutēts par vairākiem sabiedrībai nozīmīgiem revīzijas ziņojumiem. Viens no būtiskākajiem jautājumiem joprojām ir Parex bankas pārņemšana. Lai izprastu, vai varēja iztikt bez šāda soļa un vai valsts iestādes varēja ātrāk reaģēt uz banku sistēmas problēmām, komisija pēdējo mēnešu laikā regulāri sasauca sēdes; arī nākamajā sesijā šis jautājums būs viena no komisijas darba prioritātēm.

Vērtējot 2008.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi, komisija atzina, ka jau vairāku gadu garumā valsts budžeta līdzekļi bieži tika izmantoti neekonomiski un neefektīvi. Pēc komisijas iniciatīvas Saeima lēma, ka valdībai budžeta pieprasījumā turpmāk būs jānorāda sasniedzamie rezultāti un mērķi, kā arī jādefinē vienoti kritēriji valsts kapitāla atdeves noteikšanai un mērīšanai. Valdībai uzdots sagatavot nepieciešamos likumu grozījumus, lai īstenotu šādu praksi.

Ar gandarījumu jāsaka, ka rūpīgi izvērtējot savas finanses, arī Saeimai ir izdevies ietaupīt un atpakaļ valsts budžetā varēs ieskaitīt vismaz 400 tūkstošus latu; precīzu skaitli zināsim pēc Saeimas gada pārskata audita rezultātiem. Šāds ietaupījums rasts, piemēram, krasi samazinot komandējumu skaitu, un arī turpmāk rūpīgi tiks vērtēta komandējumu efektivitāte.

Drīz apritēs gads, kopš komisija uzrauga starptautiskā aizdevuma izlietošanu, un janvāra beigās būs pieejams pārskats, kas izstrādāts sadarbībā ar komisijas ekspertiem. Jau patlaban varu teikt, ka starptautiskais aizdevums tiks novirzīts tikai tam paredzētajiem mērķiem – finanšu sektora stabilitātes nodrošināšanai un budžeta finansēšanas nepieciešamībai, proti, budžeta deficīta segšanai.

Komisija aktīvi sekoja līdzī valdības plānotajiem pasākumiem ekonomikas atveseļošanai. Jāatzīst, ka joprojām būtiska problēma ir struktūrfondu apguve. Mēs padziļināti analizējam struktūrfondu pieejamību ministriju šķērsgrīzumā, un šo jautājumu sekmīgākai risināšanai aicinājām uz sēdi gan ministrus, gan premjeru. Struktūrfondi patlaban ir būtiskākais resurss tautsaimniecības sildīšanai, tādēļ komisija veikusi plašu analīzi par Eiropas naudas apguvi un ar tās rezultātiem iepazīstinās atbildīgās amatpersonas.

Diemžēl jāsecina, ka valdība nav izpildījusi savu „mājasdarbu” un izstrādājusi vienotu ekonomikas stabilizācijas un attīstības plānu, uz ko vairākkārt ir aicinājusi komisija. Valstij nepieciešams attīstības plāns, kurā būtu norādīti konkrēti sasniedzamie rezultāti. Cilvēkiem ir nepieciešama skaidrība par valdības plāniem un valsts attīstības mērķiem, lai varētu plānot savu dzīvi ekonomiski tik sarežģītā laikā. Tādēļ atkārtoti aicināsim valdību iesniegt komisijai valsts attīstības redzējumu, citādi būs spiesti Ministru kabinetam to noteikt par pienākumu.

Andris Bērziņš,
Publisko izdevumu un revīzijas komisijas priekšsēdētājs

SAIMNIECISKĀ KOMISIJA

Komisijas pārziņā ir Saeimas saimniecības uzraudzība un kontrole. Katru gadu sadarbībā ar Saeimas Kanceleju komisija sagatavo ikgadējo Saeimas budžeta pieprasījumu. Komisija arī koordinē Saeimas frakciju, komisiju un deputātu darba nodrošinājumu, uzrauga valsts iepirkumus, ēku remontus, kā arī Saeimas finanšu līdzekļu izlietojumu. Tāpat komisija lemj par kompensācijām deputātiem par dzīvojamo telpu īri vai viesnīcas izdevumiem, transporta un sakaru izdevumiem.

Saimnieciskās komisijas sēdē. No kreisās: deputāti A.Baštiks, V.E.Bresis, A.Mackevičs, S.Pilāte, G.J.Eņiņš, V.Ģīlis, M.Grīnblats.

Komisijas sastāvs:

Vilnis-Edvīns Bresis (ZZS)

Vents Armands Krauklis (TP)

Anatolijs Mackevičs (LPP/LC)

Igors Aleksandrovs (JL)

Ainars Baštiks (LPP/LC)

Ingrīda Cīrcene (JL)

Guntis Jānis Eņiņš (ZZS)

Sergejs Fjodorovs (SC)

Māris Grīnblats (TBLNKK)

Valdis Ģīlis (TP)

Madars Lasmanis (JL)

Sergejs Mirskis (SC)

Miroslavs Mitrofanovs (PCTVL)

Skaidrīte Pilāte (ZZS)

Artūrs Rubiks (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Saimnieciskās komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087214

E-pasts: inese.silabriede@saeima.lv

Saimnieciskā komisija rudens sesijā ir strādājusi deviņās komisijas sēdēs, izskatot Saeimas darbības nodrošinājuma jautājumus.

Atskatoties uz šo darba cēlienu, jāuzsver divi komisijas dienas kārtības jautājumi, kas ir īpaši aktuāli šajos saspringtajos ekonomiskajos apstākļos.

Vispirms vēlos minēt, ka kopā ar Saeimas Kancelejas vadību mēs regulāri izvērtējam Saeimas 2009.gada budžeta izpildes rādītājus un secinājam, ka Saeima ir strādājusi taupīgi un nelietderīgu tēriņu nav bijis. Kopumā vienpadsmit mēnešos Saeima ir iztērējusi 87 procentus no plānotā budžeta, arī gada beigās plānots atlikums, un ietaupīto naudu paredzēts ieskaitīt atpakaļ valsts budžetā.

Vēl viena aktualitāte ir deputātu apdrošināšana. Pēc deputātu viedokļu noskaidrošanas un solidarizējoties ar valsts un pašvaldību institūcijās strādājošajiem, mēs pieņemām lēmumu, ka 2010.gadā deputātu veselība par valsts budžeta līdzekļiem apdrošināta netiks.

Raugoties uz nākamo darba posmu, jāatzīmē, ka komisijas uzmanības lokā būs deputātu kompensāciju apmērs, tāpat mēs spriedīsim par dienesta automašīnu izmantošanas maksu.

Vilnis-Edvīns Bressis,
Saimnieciskās komisijas priekšsēdētājs

NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA

Komisija izskata jautājumus, kas skar Latvijas drošību un aizsardzību, kā arī ar šo sfēru saistītās ekonomiskās, politiskās, sociālās, militārās, zinātniskās, tehniskās un citas intereses. Komisijas darbības galvenie uzdevumi noteikti Nacionālās drošības likumā, Valsts drošības iestāžu likumā un Operatīvās darbības likumā. Likumdošanas funkcija komisijai nav paredzēta, bet tā veic parlamentāro uzraudzību pār valsts drošības iestādēm – Satversmes aizsardzības biroju, Militārās izlūkošanas un drošības dienestu un Drošības policiju. Komisijas deputāti regulāri uzklausa to vadītāju ziņojumus un pārskatus, kā arī iepazīstas ar šo iestāžu dienesta dokumentiem un sniegto informāciju. Komisijas uzdevumos ietilpst arī Nacionālās drošības koncepcijas un Valsts aizsardzības koncepcijas apstiprināšana, kā arī valsts drošības iestāžu personāla komplektēšanas principu izvērtēšana. Komisija akceptē un pārrauga nacionālās drošības vajadzībām piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu, kā arī izvērtē valsts drošības iestāžu budžetu projektus. Komisijas sēdes ir slēgtas un atbilstoši izskatāmajai tēmai tiek klasificētas.

Komisijas sastāvs:

Māris Kučinskis (TP)

Dzintars Zaķis (*JL*)

Gundars Daudze (*ZZS*)

Juris Dobelis (*TB/LNNK*)

Dzintars Jaundžeikars (*LPP/LC*)

Andrejs Klementjevs (*SC*)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Nacionālās drošības komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087251

E-pasts: sandra.bumbiere@saeima.lv

Rudens sesijā komisija sanāca uz 40 sēdēm. Arī šajā sesijā mūsu komisijas galvenais uzdevums bija parlamentārās kontroles nodrošināšana pār mūsu valsts drošības iestādēm. Ikdienas darbā regulāri sekojam situācijai valsts drošības jomā, analizējot problēmas un apsverot nepieciešamos uzlabojumus drošības iestāžu darbā. Kopā ar Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisiju sagatavojām arī virkni atbilstošu likumdošanas priekšlikumu.

Komisijas darba kārtībā ir Nacionālās drošības plāna izstrādes uzraudzība. Esam apņēmušies sekot līdzi, lai šis Saeimas sasaukuma laikā plāns tiktu pieņemts. Ne mazāk būtisks jautājums ir arī efektīvas koordinācijas nodrošināšana starp visām valsts drošības iestādēm. Arī nākamgad tā būs viena no komisijas prioritātēm.

Šī brīža ekonomiskajā situācijā īpašu uzmanību pievēršam arī situācijai finanšu sektorā, jo tur notiekošais vistiešākajā veidā ietekmē valsts drošību un stabilitāti. Rūpīgi sekojam līdzi arī situācijai uz valsts robežām, iniciējot nepieciešamos uzlabojumus tiesiskajā regulējumā.

Māris Kučinskis,
Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs

PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA

Komisija veic parlamentāro kontroli pār Pilsonības likuma izpildi un raugās, lai pilsonības iegūšanas vai zaudēšanas process noritētu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Pilsonības likums nosaka, ka komisijai ir tiesības lemt, vai konkrētajai personai būtu piešķirama pilsonība par īpašiem nopelniem Latvijas labā. Komisijas darbā tiek iesaistīta Tieslietu ministrija, Naturalizācijas pārvalde, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Sabiedrības integrācijas fonds un citas institūcijas.

Komisijas 9.decembra sēdē par sabiedrības integrācijas jautājumiem.

Komisijas sastāvs:

Pēteris Tabūns (TB/LNNK)
Anta Rugāte (TP)
Ausma Ziedone-Kantāne (JL)
Aija Barča (TP)
Ina Druvieta (PS)
Aleksandrs Golubovs (SC)
Uldis-Ivars Grava (JL)
Pēteris Hanka (ZZS)
Ivans Klementjevs (SC)
Visvaldis Lācis
Kārlis Leiškalns (TP)
Ivans Ribakovs (SC)
Jānis Strazdiņš (ZZS)
Viktors Ščerbatihis (ZZS)
Inese Šlesere (LPP/LC)

priekšsēdētājs
priekšsēdētāja biedre
sekretāre

Pilsonības likuma izpildes komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087216

E-pasts. pilskom@saeima.lv

Rudens sesijas laikā Pilsonības likuma izpildes komisija sanāca uz 17 sēdēm. Šajā darba periodā galvenā aktualitāte bija Naturalizācijas pārvaldes liktenis.

Naturalizācijas pārvaldi ir iecerēts apvienot ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi. Komisijas deputāti pauda bažas, vai reorganizācija nepasliktinās naturalizācijas procesa kvalitāti. Svarīgi, lai iestāžu apvienošanas rezultātā pilsonības iegūšanas eksāmenu kārtošana nekļūtu vieglāka un nenotiktu pārbaužu materiālu noplūde vai kādas citas blēdības.

Naturalizācijas pārvaldes reorganizācijai ķērāmie klāt ļoti nopietni. Sesijas sākumā ar jauno pārvaldes vadītāju Ēriku Baranovski pārrunājām iestādes darbu samazināta budžeta apstākļos. Par iestādes darbu runājām arī ar tieslietu ministru Mareku Segliņu.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieks Vilnis Jēkabsons ir paudis viņa vadītās iestādes gatavību pārņemt ar pilsonības iegūšanu saistītās funkcijas. Atbildīgās amatpersonas deputātiem apliecināja, ka Naturalizācijas pārvalde tiks reorganizēta, nezaudējot tās personālu un materiāltehniskos resursus, taču tūlītējais ietaupījums būtu vien 100 tūkstoši latu.

Lai izstrādātu detalizētu Naturalizācijas pārvaldes reorganizācijas plānu, Iekšlietu ministrija šo iestādi plāno pārņemt savā padotībā. Līdz ar to abas iestādes atradīsies tās paspārnē. Detalizēta rīcības plāna abu iestāžu apvienošanai joprojām nav, taču starp Tieslietu ministriju un Iekšlietu ministriju panāktā vienošanās ir solis uz priekšu. Arī nākamajā sesijā turpināsim rūpīgi sekot tam, lai iestāžu apvienošana noritētu saprātīgi.

Šajā sesijā pārrunājām arī Iedzīvotāju reģistra darbu un to, kā ar valodas politikas tiesisko funkciju īstenošanu sokas Valsts valodas centram, kuram pievienots Tulkošanas un terminoloģijas centrs.

Decembra sākumā atgriezāmies pie integrācijas politikas jautājumiem. Deputāti noskaidroja, ka Tieslietu ministrijā ar integrācijas jautājumiem nodarbojas vien seši darbinieki. Nevar noliegt, ka sabiedrības integrācijas jautājumu mētāšana no vienas ministrijas uz nākamo ir ietekmējusi arī funkcijas īstenošanas kvalitāti.

Neskaidrā statusā šobrīd atrodas vēl Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta izstrādātās Sabiedrības integrācijas politikas pamatnostādnes. Šīs pamatnostādnes paredzēja mainīt integrācijas politikas virzienu, par pamatu ņemot latvisko identitāti. Lai skaidrotu integrācijas politikas aktualitātes un pamatnostādņu tālāko virzību, ziemas sesijas sākumā tiksimies ar Sabiedrības integrācijas fonda pārstāvjiem.

Domāju, ka komisijai drīzumā nāksies diskutēt arī par pilsonības statusu un pilsoņu kopuma kvalitāti. Diemžēl Latvijas pilsonības prestižs šobrīd ir ļoti zems. Tie, kuri vēlas iegūt pilsonību, to dara materiālu interešu vadīti, nevis tāpēc, ka vēlētos būt piederīgi Latvijas valstij. Par šiem jautājumiem jādebatē, un kaut kas jādara lietas labā.

Pēteris Tabūns,
Pilsonības likuma izpildes komisijas priekšsēdētājs

EIROPAS LIETU KOMISIJA

Komisija ir viena no būtiskākajām ES jautājumu koordinācijas instancēm Latvijā. Tas ir noslēdzošais posms, sagatavojot Latvijas nostāju jeb nacionālo pozīciju par ES ministru padomēs izskatāmajiem jautājumiem. Pozīcijas Saeimā tiek iesniegtas pēc to apstiprināšanas Ministru kabinetā. Ministram, kurš pārstāv Latviju attiecīgās nozares ES ministru padomē, ir pienākums iepazīstināt komisiju ar Latvijas valdības nostāju visos nozīmīgajos lēmumos attiecībā uz likumdošanu un stratēģiskajiem jautājumiem. Ministrs saņem parlamenta mandātu paust Latvijas viedokli ES ministru padomes sanāksmē tikai pēc tam, kad pozīcija ir saskaņota ar komisiju. Komisija organizē regulāras tikšanās ar ministriem, ekspertiem un sociālajiem partneriem, lai apspriestu visdažādākos ES dienaskārtības jautājumus.

Eiropas lietu komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: deputāti J.Eglītis, S.Šķesters, S.Bendrāte, A.Krūmiņš.

Komisijas sastāvs:

Vaira Paegle

Karina Pētersone (LPP/LC)
Andis Kāposts (ZZS)
Valērijs Agešins (SC)
Solvita Ābolčiņa (JL)
Silva Bendrāte (JL)
Vladimirs Buzajevs (PCTVL)
Boriss Cilevičs (SC)
Jānis Eglītis (TP)
Nikolajs Kabanovs (SC)
Oskars Kastēns (LPP/LC)
Alberts Krūmiņš (JL)
Vineta Muižniece (TP)
Artis Pabriks
Igoris Pimenovs (SC)
Jānis Porietis (TP)
Dzintars Rasnačs (TB/LNNK)
Mārtiņš Roze (ZZS)
Staņislavs Šķesters (ZZS)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre
sekretārs

Eiropas lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087324

E-pasts: elk@saeima.lv

Rudens sesijā Saeimas Eiropas lietu komisija sanāca uz 38 sēdēm, kurās vērtējām valdības sagatavotās Latvijas nacionālās pozīcijas Eiropas Savienības Padomei. Ņemot vērā Latvijas ekonomisko situāciju, pozīciju izskatīšanā īpaši uzmanību pievēršām tam, lai tās atbilstu mūsu valsts nacionālajām interesēm. Jo Latvijas ekonomikas atveseļošanā liela nozīme ir arī tam, kādi lēmumi tiek pieņemti Briselē un kā Latvija Eiropas Savienības līmenī aizstāv savas intereses. Komisija turpināja uzraudzīt arī Eiropas Savienības fondu līdzekļu izmantošanu.

Decembrī jaunus akcentus komisijas un visas Saeimas darbā ienesa Lisabonas līguma stāšanās spēkā. Jaunais pamatlīgums sniedz plašākas iespējas nacionālajiem parlamentiem ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu Eiropas Savienībā. Eiropas lietu komisija, iesaistot arī citas Saeimas nozaru komisijas, turpmāk sniegs atzinumu par jauno Eiropas Savienības tiesību aktu atbilstību subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem.

Protams, šajā jauno regulu un direktīvu vērtēšanas procesā jāņem vērā mūsu visai ierobežotie cilvēkresursi. Ar šādu problēmu saskaras vairums mazo un vidējo dalībvalstu. Jābūt skaidram viedoklim, kādas ir mūsu nacionālās intereses un prioritārās politikas jomas, lai jaunus Eiropas tiesību aktu projektus skatītu caur mūsu interešu prizmu. Turklāt Lisabonas līgums nacionālajiem parlamentiem uzliek par pienākumu arī uzraudzīt Latvijas pārstāvju darbu dažādās Eiropas Savienības institūcijās – Revīzijas Palātā, Eurojust un Europol.

Rudens sesijā komisija turpināja sekot tam, kā Latvijā norit Eiropas Savienības tiesību aktu pārņemšana. Šoreiz vēlos uzteikt mūsu valsts atbildīgo institūciju darbu, jo regulu un direktīvu pārņemšanas jomā Latvijai ir vieni no labākajiem rezultātiem Eiropas Savienībā. Rudens sesijas noslēgumā Saeimā pieņēma Pacientu tiesību likumu, ar ko Latvija izpildīja savu līdz šim lielāko nepadarīto mājasdarbu.

Visbeidzot, komisija rūpīgi sekoja Zviedrijas prezidentūrai Eiropas Savienībā, šim jautājumam veltot vairākas sēdes. Zviedrijas prezidentūras pusgads Latvijai bija visai nozīmīgs, jo tās dienaskārtībā bija tādi jautājumi, kā Baltijas jūras stratēģija, Austrumu partnerības iniciatīva un Stokholmas programmas jeb sadarbība tieslietu un iekšlietu jomā.

Vaira Paegle,
Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja

Turpinājumā par Saeimas Eiropas lietu komisijas rudens sesijas aktualitātēm.

Saeima vērtēs ES tiesību aktu atbilstību Latvijas interesēm

Pēc Eiropas lietu komisijas ierosinājuma Saeimas prezidijs, komisiju un frakciju vadītāji 3.decembrī sanāca uz tikšanos, kurā vienojās par Saeimas darbu pēc ES Lisabonas līguma stāšanās spēkā.

Saeima sniegs atzinumus, vai ES likumdošanas iniciatīvas atbilst subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem. Proti, vai ES tiesību aktu izstrādes mērķi nevar sasniegt zemākā – dalībvalstu likumdošanas līmenī, kā arī vai ES likumdošanas iniciatīva nepārsniedz nepieciešamo, lai sasniegtu noteikto mērķi.

Izmantojot Lisabonas līguma sniegtās iespējas, Saeima aktīvi iesaistīsies ES likumdošanas procesā un vērtēs ES tiesību aktu atbilstību Latvijas nacionālajām interesēm, vienojās deputāti, uzsverot, ka Saeimai ir labas iespējas sevi pozicionēt kā aktīvu spēlētāju, risinot ES jautājumus.

Pārrunā aktualitātes attīstības sadarbības politikā

Uzklausot informāciju par ES attīstības sadarbības politiku, komisija pauda bažas, ka Latvija var zaudēt sekmīgās iestrādes šajā jomā, jo ekonomiskās krīzes apstākļos radikāli samazināts finansējums, ko Latvija piešķir attīstības sadarbības projektiem.

Pēdējo gadu laikā Latvija no palīdzības saņēmējas valsts bija kļuvusi par palīdzības devēju, kas attīstības sadarbības ietvaros sniedza atbalstu Moldovai, Gruzijai, Ukrainai un citām sadarbības valstīm. Deputāti bažījās, vai finansējuma trūkuma dēļ netiks zaudēta virkne iepriekšējos gados sekmīgi uzsāktu projektu.

Komisijas priekšsēdētāja V.Paegle.

Ar Latvijas eiroparlamentāriešiem vienojas par regulāru sadarbību

Tiekoties ar no Latvijas ievēlētajiem Eiropas Parlamenta (EP) deputātiem, Eiropas lietu komisija vienojās par ciešu un regulāru sadarbību, lai kopīgiem spēkiem ES sekmīgi aizstāvētu Latvijas nacionālās intereses.

Turpmāk vismaz reizi Saeimas sesijas laikā uz Eiropas lietu komisiju tiks aicināti visi astoņi Latvijas eiroparlamentārieši. EP deputāti Saeimas komisijas sēdēs piedalīsies arī tad, ja tajās tiks izskatītas Latvijas nacionālās pozīcijas par kādu no jomām, kurā eiroparlamentārieši specializējas. Saeimas un EP deputāti vienojās regulāri apmainīties ar to rīcībā esošo informāciju, kā arī saskaņot viedokļus par aktuāliem ES dienaskārtības jautājumiem.

Atzinīgi vērtē Latvijas gatavību pieteikties ES aģentūras izvietojumam Rīgā

Komisija pauda gandarījumu, ka valdība nolēmusi pieteikt Latvijas kandidatūru jaunveidojamās Eiropas Telekomunikāciju regulatoru grupas iestādes biroja izvietojumam Rīgā.

Deputāti atzinīgi novērtēja, ka atbildīgās institūcijas ņēmušas vērā Eiropas lietu komisijas šī gada jūnijā premjerministram nosūtīto vēstuli, kurā valdība tika mudināta turpmāk rīkoties daudz aktīvāk, lai mūsu valstī tiktu izvietota kāda no daudzajām ES aģentūrām.

Komisija gandarīta par ĢMO noraidošas pozīcijas ievērošanu

Komisija atzinīgi novērtēja Zemkopības ministrijas sagatavoto Latvijas nacionālo pozīciju par ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) audzēšanu un izplatību ES. Deputāti atzinīgi novērtēja to, ka ministrija ievēro Saeimas deputātu lemtu par ĢMO izplatību Latvijas teritorijā. Eiropas lietu komisija šī gada 21.maijā nolēma, ka Latvijai ES līmenī turpmāk jāiebilst gan pret ĢMO audzēšanu, gan pret to izmantošanu lopbarībā un cilvēku pārtikā. Pamatojoties uz šo komisijas lēmumu, ES lauksaimniecības ministru sanāksmēs Latvija iebilst pret ieceri atļaut ES teritorijā izplatīt produktus, kas satur vai ražoti no ģenētiski modificētas kukurūzas.

Tikšanās ar Gruzijas parlamenta pārstāvjiem

Tiekoties ar Gruzijas parlamenta deputātiem, Eiropas lietu komisijas deputāti uzvēra, ka Latvija bija, ir un būs Gruzijas atbalstītāju lokā un darīs visu iespējamo, lai palīdzētu Gruzijai ceļā uz ES, kā arī pozitīvi vērtē tās centienus kļūt par NATO dalībvalsti. Komisija Saeimas viesiem apliecināja, ka Gruzija Latvijai ir viena no prioritārajām attīstības sadarbības valstīm. Pēdējo četru gadu laikā īstenoti 30 attīstības projekti, lai Gruzijā reformētu tieslietu sistēmu un pašvaldību darbu, kā arī veicinātu pilsoniskās sabiedrības attīstību un stiprinātu izglītības kapacitāti.

Pauž bažas par zemo inovāciju līmeni Latvijā

Komisijas deputāti izteica bažas par Ekonomikas ministrijas nespēju uzņēmējiem izskaidrot inovāciju nozīmi konkurētspējas celšanā. Atsaucoties uz ES Ekonomikas un monetāro lietu komisāra Hoakina Almunjas izteikto brīdinājumu, komisija atgādina, ka Latvijai nekavējoties jāveic plānotās reformas, tai skaitā pasākumi ekonomikas konkurētspējas veicināšanai, citādi Latvijai sekmīga ekonomikas atveseļošanās nebūs iespējama. Komisijas deputāti aicināja Ekonomikas ministriju aktīvāk skaidrot uzņēmējiem inovāciju nozīmi konkurētspējas celšanā, kā arī uzlabot informācijas pieejamību visos Latvijas novados par partnerības iespējām ES vienotajā tirgū.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: deputāti A.Kāposts, S.Šķesters un J.Eglītis.

Aicina aktīvāk cīnīties par ES lauksaimniecības tiešmaksājumu izlīdzināšanu

Komisija rosināja Latvijas pārstāvjus cīnīties par ES tiešo lauksaimniecības maksājumu izlīdzināšanu visos politiskajos līmeņos – ne tikai ES lauksaimniecības ministru, bet arī ES valdību vadītāju un ārlietu ministru sanāksmēs, kā arī Eiropas Parlamentā. Kā noskaidroja deputāti, neraugoties uz Latvijas pārstāvju pūlēm, maksājumu izlīdzināšanas jautājumā būtiska progresa joprojām nav. Latvijai nav izdevies panākt dalībvalstu atbalstu bloķējošā mazākuma izveidei šajā jautājumā. Lielākās problēmas rodas tādēļ, ka daudzas lielās dalībvalstis nav ieinteresētas maksājumu izlīdzināšanā, kas nozīmētu finansējuma samazināšanu šo valstu lauksaimniekiem. Līdz ar to šīs valstis vēlas novilcināt maksājumu izlīdzināšanas procesu.

Pauž bažas par ES fondu līdzekļu izmantošanu valsts pārvaldes kapacitātes stiprināšanai

Valsts kancelejas iecere valsts pārvaldes administratīvās kapacitātes celšanai tērēt trīs miljonus latu no ES fondu līdzekļiem nav vērtējama viennozīmīgi, uzskata Eiropas lietu komisijas deputāti. Pilnībā atbalstot nepieciešamību veikt strukturālās reformas valsts pārvaldē un stiprināt tās administratīvo kapacitāti, deputāti tomēr pauda šaubas, vai šāda ES fondu līdzekļu izmantošana būtu lietderīga. Deputāti norādīja, ka šī brīža ekonomiskajā situācijā ES fondu finansējums primāri

būtu jāizmanto ekonomikas stimulēšanai, nevis ierēdņu administratīvās kapacitātes izvērtēšanai un stiprināšanai.

Uzsver jaunās Lisabonas stratēģijas nozīmi

Eiropas lietu komisija uzsvēra, ka Latvijai trūkst vienotas attīstības vīzijas. Laba iespēja izvirzīt skaidrus valsts attīstības mērķus būs darbs pie jaunās ES stratēģijas „ES 2020”, kas nomainīs pašreizējo Lisabonas stratēģiju. Latvijas valsts attīstības vīzija ir sadrumstalota, jo to nosaka trīs galvenie dokumenti – Nacionālais attīstības plāns, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija un Lisabonas stratēģija, uzskata komisijas deputāti. Lai veicinātu valsts attīstību laikā, kad tas ir tik ļoti nepieciešams, Latvijai jāveido skaidra valsts attīstības plānošanas un seku prognozēšanas sistēma.

Vairas Paegles dalība Lisabonas stratēģijas uzraudzības padomē

2009. gada 2.oktobra Lisabonas stratēģijas uzraudzības padomes sēdē V.Paegle akcentēja Lisabonas stratēģijas nozīmi ekonomikas atveseļošanas plānā. Komisijas priekšsēdētāja arī rosināja veidot efektīvāku Latvijas Nacionālās Lisabonas programmas koordināciju.

Saeimas komisija aicina patērētāju tiesību jomā ņemt vērā NVO viedokli

Komisijas deputāti, diskutējot par ES direktīvas projektu patērētāju tiesību aizsardzības jomā, aicināja atbildīgās institūcijas precizēt Latvijas nostāju šajā jautājumā un konsultēties ar nevalstisko sektoru. Komisija arī šaubījās par nepieciešamību atbalstīt maksimālās harmonizācijas principu patērētāju aizsardzības pasākumos. Deputāti atgādināja, ka šo principu neatbalsta patērētāju tiesību aizsardzības organizācijas.

Mudina piensaimniekus kooperēties

Apvienošanās pienkopības kooperatīvos ir viens no labākajiem veidiem, kā veicināt Latvijas zemnieku – piena ražotāju konkurētspēju ES līmenī, diskutējot par situāciju ES piena produktu tirgū, pauda Eiropas lietu komisijas deputāti. Īpaši aktuāls šis jautājums kļūs pēc 2015.gada, kad ES atteiksies no piena kvotu piešķiršanas. Nepieciešams valstiskā līmenī domāt, kā veicināt šādu piensaimnieku kooperatīvu veidošanos.

Aicina aktivizēt Rail Baltica projekta izstrādi

Komisijas deputāti aicināja Latvijas atbildīgās institūcijas aktīvāk sadarboties ar kaimiņvalstīm, lai ES līmenī aktivizētu darbu pie dzelzceļa projekta *Rail Baltica* izstrādes. *Rail Baltica* dzelzceļa projektu deputāti uzskata par vienu no būtiskākajiem transporta projektiem. Jaunais ātrgaitas dzelzceļš Berlīne-Varšava-Viļņa-Rīga-Tallina ļautu Latvijas un visas Baltijas dzelzceļa tīklu savienot ar Rietumeiropu, uzsvēra deputāti.

Komisijas sēdē.

Mantojuma tiesības ES

Eiropas lietu komisija, vērtējot jauno ES mantojumu tiesību regulu, secināja, ka šis ES tiesību akta projekts atbilst subsidiaritātes un proporcionalitātes principam, jo mantojuma tiesību harmonizāciju vissekmīgāk var veikt tieši ES līmenī. Ar katru gadu pieaug ES pilsoņu skaits, kuri pārceļas uz dzīvi citās dalībvalstīs. Tādēļ aizvien biežāk rodas situācijas, kad šo cilvēku nāves gadījumā radniekiem ir sarežģīti atgūt ārvalstīs esošo mantojumu – īpašumus vai banku depozītus. Patlaban aptuveni desmit procentiem ES mantojuma saņemšanas gadījumu jau ir šāds pārrobežu raksturs.

Tikšanās ar ES Revīzijas palātas pārstāvi

Saeimas deputāti, tiekoties ar ES Revīzijas palātas locekli Igoru Ludboržu, iepazīnās ar ES Revīzijas palātas ziņojumu par ES finansējuma izlietojumu 2008.gadā. Deputāti bija gandarīti par to, ka ES fondu apguve Latvijā noritējusi atbilstoši ES prasībām un šim procesam nav veltīta liela auditoru kritika. Tomēr Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja Vaira Paegle uzsvēra, ka šī informācija nav vērtējama viennozīmīgi, jo liecina arī par milzīgu birokrātisku šķēršļu radīšanu, kas būtībā kavē fondu finansējuma apguvi.

Tikšanās ar Eiropas Kopienu tiesas tiesnesi

Tiekoties ar Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas tiesnesi Ingrīdu Labucku, deputāti iepazīnās ar tiesas darba aktualitātēm, pārrunāja nacionālo parlamentu ietekmes palielināšanos pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, kā arī citus ES dienaskārtības jautājumus. Regulāru kontaktu uzturēšana ar Latvijas pārstāvjiem ES institūcijās ir nozīmīga, it īpaši, lai sekmīgi aizstāvētu Latvijas nacionālās intereses, uzsvēra deputāti.

Dalība COSAC sanāksmē

Komisijas priekšsēdētāja Vaira Paegle piedalījās ES dalībvalstu parlamentu Eiropas lietu komisiju (COSAC) vadītāju konferencē, kas 5. un 6.oktobrī notika Zviedrijas galvaspilsētā Stokholmā. Konferencē tika diskutēts par sniegtajiem jauninājumiem nacionālo parlamentu darbā pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, ES valstu nostāju ANO Kopenhāgenas klimata konferencē, kā arī Stokholmas programmu sadarbībai tieslietās un iekšlietās. V.Paegle konferencē atzina, ka Stokholmas konference ir ambicioza un nepieciešama, tomēr tās ieviešanas un jaunu tiesību aktu izstrādāšanas stadijā nedrīkst palielināt administratīvo slogu.

Informāciju sagatavoja Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja Preses dienests sadarbībā ar Saeimas komisijām. Foto – Saeimas Kanceleja.